ثمرات وحدت اسلامی
بر مبنای قرآن و حدیث چیست؟
پرس‌وجو ۵

در پیام آیت‌الله‌العظمی سبحانی به بزرگداشت شهید آیت‌الله سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله عنوان شد
آثار آیت‌الله سیدمصطفی خمینی گواه عظمت و ذکاوت فکری او در مسائل علمی است ۲

افق حوزه
| هفته‌نامه سیاسی، علمی و فرهنگی حوزه‌های علمیه |
| سال نوزدهم | شماره ۶۴۴ | دوشنبه ۱۲ آبان ۱۳۹۹ | ۱۶ صفر ۱۴۴۲ | ۲ نوامبر ۲۰۲۰ | ۱۲ صفحه | ۲۰۰۰ تومان |

سالروز ولادت حضرت ختمی مرتبت
محمد مصطفی صلی‌الله‌علیه‌وآله
و احیاگر مذهب تشیع
حضرت امام جعفر صادق علیه‌السلام
مبارک باد

آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی در پیامی به سی‌وچهارمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی تأکید کردند

هر تلاشی برای وحدت عبادت است

تردیدی نیست که روح مذهب، وحدت است، وقتی نزاع و اختلاف باعث سستی فرد می‌شود و وقتی سستی رقم می‌خورد، روح وحدت از بین می‌رود و این، اول بدبختی و مصائب است. این آیات با چنین صراحتی تفرقه را نفی می‌کند؛ ولی گروهی همانند تندروها و وهابی‌ها به این مسأله بی‌اعتنا هستند. ۳

نماینده ولی‌فقیه در قم

سلامت مردم اولویت اول نظام است

امروز سلامت مردم اولویت اول نظام است و اگر با برخی از مشاغل برخورد می‌شود، به‌خاطر این است که سلامت مردم در اولویت است. ۶

آیت‌الله رجبی در بازخوانی برکات سفر رهبر معظم انقلاب به قم عنوان کرد

تبیین نقشه جامع حوزه علمیه از برکات سفر رهبر معظم انقلاب به قم بود

یکی از دغدغه‌های مهم رهبر انقلاب توصیه‌های نظریه‌پردازی بود که جزء مطالبات و دغدغه‌های مهم ایشان است. ۸

آیت‌الله اعرافی در همایش «حوزه انقلابی؛ حوزه منتظر» در شیراز عنوان کرد

حوزه انقلابی متوقف در فرآیندهای علمی گذشته نیست ۹

طلایه‌داران محراب و منبر/۲

نگاهی گذرا به خدمات فرهنگی اجتماعی و سیاسی مبلغ نواندیش، مبارز و عالم ربانی آیت الله شیخ عباسعلی اسلامی واعظ رحمة‌الله‌علیه ۷

| رهبر شیعیان پاکستان | سازمان ملل مانع ترویج اسلام‌هراسی در جهان شود ۱۰
| امام مرکز دارالحکمه اسلامی در ایالت میشیگان آمریکا | تأسیس حوزه‌های علمیه شیعی نیاز اساسی جامعه شیعیان ایالات متحده است ۱۰

واکنش رهبر معظم انقلاب، مراجع عظام و علما به اظهارات توهین‌آمیز مکرون به پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله

چرا تردید در هولوکاست، جرم اما اهانت به پیامبر خدا آزاد است

در پی حمایت مجدد رئیس‌جمهور فرانسه از کاریکاتورهای موهن علیه پیامبر گرامی اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله در فرانسه، امام خامنه‌ای، حضرات آیات و حجج‌اسلام؛ مکارم شیرازی، نوری همدانی، سبحانی، جوادی آملی، علوی گرگانی و بسیج اساتید، مدیران و نخبگان حوزه علمیه قم، با صدور بیانیه‌های جداگانه‌ای، ضمن محکوم کردن اقدام وقیحانه مکرون به ساحت قدسی پیامبر اعظم صلی‌الله‌علیه‌وآله، از مسلمانان جهان خواستند تا با حفظ وحدت و همبستگی این جنایت را محکوم کنند و اهانت کنندگان را مورد تحریم قرار دهند. گزیده‌ای از این پیام‌ها بدین شرح است:

• امام خامنه‌ای

جوانان فرانسه!

از رئیس‌جمهور خود بپرسید، چرا از اهانت به پیامبر خدا حمایت می‌کند و آن‌را آزادی بیان می‌شمارد؟ آیا معنی آزادی بیان این است: دشنام و اهانت، آن هم به چهره‌های درخشان و مقدس؟ آیا این کار احمقانه، توهین به شعور ملتی نیست که او را به ریاست خود انتخاب کرده است؟ سؤال بعدی این است که چرا تردید در هولوکاست جرم است؟ و اگر کسی چیزی در این‌باره نوشت باید به زندان برود، اما اهانت به پیامبر آزاد است؟

• آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی

کدام عاقل قبول می‌کند که صدها میلیون مسلمان جهان را با توهین بسیار زشت و زننده به پیامبرشان ناراحت کنند و بذر دشمنی را در دل آن‌ها بپاشند؟! آیا مفهوم آزادی بیان غربی توهین به مقدسات مسلمانان است؟! آیا هیچ عاقلی چنین کار نابخردانه‌ای را انجام می‌دهد؟! اگر سیاستمداران غربی عقل سیاسی داشتند خود را با جهان اسلام درگیر نمی‌کردند و به جای رفتار عاقلانه به ماجراجویی نمی‌پرداختند.

دشمنان اسلام هنگامی که نفوذ و رشد اسلام را در غرب به چشم دیدند در توطئه‌ای شیطانی صاحبان یک فکر تندرو و باطل یعنی وهابیت تکفیری را تقویت کردند تا جلوه رحمانی اسلام در اذهان مخدوش گردد و در پس آن اسلام‌هراسی و توهین را در بین مردم نشر دادند به امید آن‌که نور پرفروغ آیین پیامبر رحمت را خاموش کنند.

• آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی

اهانت به ساحت مقدس پیامبراعظم صلی‌الله‌علیه‌وآله و قرآن کریم موجب تأسف و تأثر عمیق هر انسان آزاده و موحدی است

این روزها شاهد بدترین نوع کینه توزی دشمنان نسبت به جامعه اسلامی و پیامبراکرم و قرآن کریم می‌باشیم.

آنچه قطعی و روشن است آن است که قرآن کریم کتاب سعادت بشریت است و هرانسانی که آن‌را بخواند مسیرعزت و رستگاری و ظلم ستیزی را می‌یابد وآشنای با سیره نبوی کرامت انسانی وحقیقت را می‌آموزد.

از این رو عده‌ای انسانهای بی‌خرد و کج‌اندیش بر این باورند که می‌توانند با اهانت به این مقدسات مسیرحق و بیداری انسانها را به نفع خودتغییر دهند. اما غافل از آن هستند دیگر این نقشه‌های ترسیم شده در اندیشکده‌های صهیونیستی جواب نخواهد داد و حقیقت آشکار خواهد شد. و آن‌چه قابل توجه است این افراد پایبند به اخلاقیات و توصیه‌های پیامبران عزیز ادیان دیگرهم نیستند و فقط برای تمایلات شخصی خود می‌کوشند.

از دولت و رئیس‌جمهور فرانسه می‌خواهیم دست از این رفتار وقیحانه بردارد و مسلمانان در هرکجای جهان هستند با وحدت و همبستگی خود این جنایت را محکوم کنند و این اهانت کنندگان را مورد تحریم قراردهند.

این‌جانب ضمن محکوم کردن این اهانت ازمجامع بین‌المللی خصوصا کشورهای اسلامی می‌خواهم واکنش سریع نسبت به این موضوع داشته باشند.

• آیت‌الله‌العظمی سبحانی

در این شرایط خاص حاکم برجهان یعنی شیوع پدیده مخرب و ویرانگر کرونا که سلامتی بشر را تهدید می‌کند، خرد جمعی ایجاب می‌کند که سران همه کشورهای جهان – فارغ از هرنوع اختلاف سیاسی – دور هم گرد آیند و با هم‌فکری متخصصان بهداشت کشورها، براین پدیده فائق آیند و خدمتی عظیم و قابل تقدیر در حیات بشریت انجام دهند.

ولی متأسفانه، برخی از سران کشورها از این خرد جمعی به دور افتاده و به جای تلاش جهت درمان بیماران، با سخنان رکیک، درباره پیامبر عظیم‌الشأن اسلام احساسات میلیاردها انسان‌های آزاده را بر ضد خود تحریک کرده است و به قدری دور از منطق سخن گفته که آزادی بیان را با هتک حرمت یکسان گرفته است.

همه مسلمانان بلکه همه عقلای جهان این عمل را محکوم کرده و همگان یک‌صدا می‌گویند:

ای مگس عرصه سیمرغ نه جولانگه توست
عرض خود می‌بری و زحمت ما می‌داری

• آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

حضرت آیت‌الله جوادی آملی در پایان جلسه درس فقه خود طبق معمول چهارشنبه‌ها، با اشاره به ایام میلاد پیامبر گرامی اسلام، درباره عظمت و برکت و رهآورد نبوت آن حضرت(صلوات الله و سلامه علیه) مطالبی را بیان نمودند. ایشان با بیان این‌که فضائلی که در جوامع بشری وجود دارد محصول کار انبیای الهی است، بیان داشتند: مطلب دیگر این‌که مرحوم کاشف‌الغطای بزرگ در کشف‌الغطا می‌گوید، اگر معاذالله پیغمبر اسلام نبود دینی در عالم نبود، برای این‌که خلیل حق آمده، ذبیح حق آمده، کلیم حق آمده، مسیح حق آمده ولی کتابشان در دسترس نیست، تحریف شده است. آن‌که معاذالله در کتابش دارد که خدا با فلان پیامبر کشتی گرفت این دین نمی‌ماند، وجود مبارک پیغمبر که آمد چندین کار جهانی کرد، موسی را معرفی کرد، عیسی را معرفی کرد، خلیل حق را، ذبیح حق را، تورات و انجیل و صحف ابراهیم را معرفی کرد. به عظمت در حد فرشته‌ها بلکه بالاتر از فرشته‌ها.

ایشان با بیان این‌که پیامبر اسلام بر تمام بشریت، حق دارد و بی‌ادبی نسبت به چنین شخصیتی با هیچ عقلی جور در نمی‌آید، اظهار داشتند: بنابراین الآن تمام این تقریبا هشت میلیارد بشر روی زمین در کنار و سفره وجود مبارک پیغمبر صلی‌الله‌علیه‌وآله هستند، و نسبت به این پیامبر که حق جهانی بر بشریت دارد، بی‌ادبی کردن اصلاً با هیچ عقلی جور در نمی‌آید. این‌ها باید حواسشان جمع باشد حالا چه کسی این‌ها را تحریک کرده؟ چگونه شده؟ آن‌ها باید مواظب باشند که حرم امن حضرت را از هر نظر حفظ بکنند.

ایشان اظهار داشتند: هیچ مسیحی نمی‌تواند بگوید که من به کلیسا اکتفا می‌کنم، کلیسا را قرآن احیا کرد؛ نمی‌تواند بگوید من به انجیل اکتفا می‌کنم، انجیل را قرآن احیا کرد؛ اگر کتابی روی کره زمین قداستی دارد به برکت قرآن کریم است. چون او آمده تورات را معرفی کرده است، انجیل را معرفی کرده است زبور را معرفی کرده است –إن هذا لفی الصحف الأولی * صحف إبراهیم و موسی–، فرمود این حرف‌هایی که ما در قرآن گفتیم در کتاب انبیای قبلی هم هست. بنابراین چه گروهی چه دستی در کار است که خدای ناکرده می‌خواهند یک اختلاف داخلی یا اختلاف خارجی یا جنگ نیابتی ایجاد بکنند این را همه عزیزان ما بزرگان ما هم باید بدانند که ما باید این معارف را منتقل کنیم این را بنویسیم و بگوییم و به جهانیان برسانیم این حرف‌ها را؛ اما خدای ناکرده کاری نشود که باز یک جنگ نیابتی، یک جنگ فتنه‌ای، در یک گوشه عالم به‌پا بشود. آن‌ها خواسته‌شان هم همین است.

• حضرت آیت‌الله علوی گرگانی

دنیای غرب و کشورهای اروپایی که استقبال مردم جهان مخصوصا ملت‌های اروپا را به اسلام مشاهده کرده و خود را از مبارزه منطقی با این دین متین و الهی عاجز می‌دانند، متمسک به هروسیله‌ای شده تا چهره این دین را در نزد عموم مردم مخدوش کنند.

گاهی با حمایت از گروه‌های تکفیری و گمراه و میدان دادن به آنان در نشان دادن چهره خشن از اسلام و گاهی نیز با تمسخر و اهانت به مقدسات اسلامی هم‌چون قرآن کریم و پیامبر رحمت حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله تلاش در دور کردن مردم از تعالیم الهی این دین دارند. قطعا آن‌چه را که استکبار جهانی برای مبارزه با اسلام در ذهن می‌پروراند محقق نخواهد شد و نقشه‌های آنان نقش برآب می‌شود.

یادآوری می‌شود، بسیج اساتید، مدیران و نخبگان حوزه علمیه قم، حزب‌الله لبنان، دبیرکل مجلس وحدت مسلمین پاکستان و رئیس حزب امت واحده پاکستان، با صدور بیانیه‌های جداگانه‌ای توهین رئیس‌جمهور فرانسه به ساحت مقدس پیامبر گرامی اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله را محکوم کردند.

با حکم رهبر معظم انقلاب اسلامی

آیت‌الله سیداحمد خاتمی عضو فقهای شورای نگهبان شد

با حکم رهبر معظم انقلاب اسلامی، آیت‌الله سیداحمد خاتمی به‌عنوان عضو فقهای شورای نگهبان منصوب شد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، متن حکم رهبر انقلاب اسلامی به این شرح است:

بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم

جناب حجة‌الاسلام والمسلمین آقای حاج سیداحمد خاتمی دامت توفیقاته

با عنایت به این‌که جناب آیت‌الله آقای حاج شیخ محمد یزدی دام‌بقائه، پس‌از سال‌ها حضور ارزنده در مسئولیت‌های گوناگون جمهوری اسلامی و عضویت در شورای نگهبان، به‌خاطر عوارض جسمی و کهولت، از آن شورای محترم کناره‌گیری کرده‌اند، با تشکر از ایشان، جناب‌عالی را به عضویت در شورای نگهبان منصوب می‌کنم و مزید توفیقات آن شورا و شخص جناب‌عالی را از خداوند مسألت می‌نمایم.

سیدعلی خامنه‌ای /۱۱آبان ۱۳۹۹

طرح نابودی اسرائیل در کتاب و سایت «اسرائیل باید از بین برود»

کتاب و سایت «اسرائیل باید از بین برود»، به‌همت جمعی از اساتید و طلاب بسیجی حوزه علمیه قم، با موضوع مبارزه با رژیم اشغالگر قدس منتشر شد.

حجت‌الاسلام امیرجهانی با اعلام این خبر، هدف از این کار را مبارزه جدی با اسرائیل دانست و گفت: مدتی است که آمریکا و اسرائیل فشار بیشتری را بر منطقه و فلسطین اشغالی وارد می‌کنند و دشمنی خودشان را با مسلمانان علنی‌تر کرده‌اند؛ به‌همین دلیل به فکر آغاز نقطه دیگری از مبارزه افتادیم تا ما نیز این مبارزه را علنی‌تر کنیم.

حجت‌الاسلام جهانی گفت: پس از انتشار این کتاب و برای این‌که مطالب آن دسترسی عمومی بیشتر داشته باشد، سایتی به‌همین نام را طراحی کردیم. وی گفت: کتاب «اسرائیل باید از بین برود» نوشته چند تن از اساتید حوزه علمیه قم است که مدافع حرم بوده‌اند؛ اما نهایتاً به اسم «شهید محمدحسن دهقانی» که در سوریه به شهادت رسید چاپ شد.

جهانی هم‌چنین از رونمایی سایت «مبارزه با اسرائیل» به آدرس www.destroyzion.com خبر داد.

در پیام آیت‌الله‌العظمی سبحانی
به بزرگداشت شهید آیت‌الله سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله‌علیه عنوان شد

آثار آیت‌الله سیدمصطفی خمینی گواه عظمت و ذکاوت فکری او در مسائل علمی است

وبینار بزرگداشت چهل‌وسومین سالگرد شهادت آیت‌الله سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله‌علیه با عنوان «مجتهد شهید الگوی حوزه انقلابی» یکم آبان، با پیام مکتوب حضرت آیت‌الله سبحانی و با سخنرانی آیت‌الله سیفی مازندرانی، به‌همت بنیاد تاریخ‌پژوهی و دانشنامه انقلاب اسلامی برگزار شد.

• درخشش حاج‌آقامصطفی خمینی در آسمان علم و مبارزه

به گزارش خبرگزاری رسا، متن پیام حضرت آیت‌الله سبحانی به این وبینار بدین شرح است:

اکنون ۴۳ سال از داغ درگذشت شهادت‌گونه آیت‌الله حاج‌آقا سیدمصطفی خمینی(اعلی الله مقامه الشریف) می‌گذرد. این دانشمند فرزانه، ستاره فروزانی بود که به‌سرعت در آسمان علم، اخلاق و مبارزه درخشید؛ اگر چه متاسفانه بسیار زود نیز غروب کرد.

من در سال ۱۳۲۵ ه.ش پس‌از اتمام دروس مقدماتی در تبریز، برای اشتغال به سطوح عالی به قم آمدم و به تدریس ادبیات نیز مشغول بودم. در خلال تدریس‌های عمومی، این افتخار را داشتم تا به‌صورت خصوصی و به‌مدت دو سال، دروس مقدمات از قبیل ادبیات یعنی صمدیه، بخش‌هایی از سیوطی، مغنی و قسمت اعظم مطول و هم‌چنین ابوابی از کتاب لمعه را به ایشان تدریس کنم.

حافظه قوی در کنار استعداد وافر، چیزی است که به‌ندرت در میان اشخاص خوش‌فهم و خوش‌فکریافت می‌شود؛ اما شهید آیت‌الله سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله واجد هر دو بود و از همین رو به توصیه بنده، الفیه ابن‌مالک را از حفظ داشت و هر زمان که مطالبی از زندگی علما نقل می‌کردم، علاقمند بود تا آن بخش را از کتاب نخبة‌المقال حفظ کند. زمانی که دروس معقول را آغاز کرد نیز، به حفظ اشعار منظومه پراخت و این‌ها نشان از آن داشت که در کنار عمق فکری و ذکاوت، او از حافظه‌ای قوی نیز بهره‌مند بود.

بنده از دوران جوانی، سالیان درازی را با وی محشور بوده و توفیق خدمت‌گزاری به او را داشتم. تفکر، بیشترین چیزی بود که وی به آن علاقه داشت و اوقات خود را نیز بیشتر به آن می‌گذراند. این ویژگی از دوران نوجوانی و سنینی هم‌چون ۱۷ سالگی در وجود او متبلور بود. او از فکری زاینده برخوردار بود و می‌توانست زمانی طولانی در اطراف یک موضوع بحث کرده و آن را به‌صورت ممتد بسط دهد؛ همین باعث شده بود تا در حوزه علمیه، او را به‌عنوان یک فرد بحاث بشناسند. چنین فرزانه‌ای، اسوه‌ای مطلوب برای طلاب جوان می‌باشد.

او یک شخصیت علمی شناخته‌شده در حوزه علمیه قم مقدسه و بعداً نجف اشرف به حساب می‌آمد و از این گذشته، فرزند حضرت امام رحمه‌الله نیز بود، اما با این حال در برابر افرادی که آن‌ها را به‌نحوی صاحب حق برخود می‌دانست، تواضعی فوق‌العاده داشت. زمانی در بهار سال ۱۳۵۶ به عمره مشرف شده و ایشان را در آن‌جا ملاقات کردم. از آن‌جایی که در دروس مقدمات، چندی در خدمت ایشان بودم، احترام و محبت فوق‌العاده‌ای به بنده ابراز داشت؛ به‌حدی که موجب تعجب دیگران شده بود.

آثار علمی چاپ‌شده از وی، خود، گواه عظمت، ذکاوت فکری و ذوق او در مسائل فقهی، اصولی و فلسفی می‌باشد. او در اواخر عمر شریفش، به بعد دیگری نیز علاقه‌مند شده بود که حتی بنده نیز از آن مطلع نبودم. طبیعی بود که وی نسبت به فقه و اصول و هم‌چنین نظر به این‌که فرزند حضرت امام رحمه‌الله بود، نسبت به فلسفه علاقه‌مند باشد؛ اما او به تفسیر کتاب‌الله نیز گرایش پیدا کرده بود تا از آن هم بهره گیرد. اثر تفسیری وی نشان می‌دهد که وی بیش از هر چیزی به منظر فلسفی و عارفانه از کتاب‌الله متمایل بود؛ هم‌چنانکه تفسیر ارزشمند حضرت امام رحمه‌الله در اوایل انقلاب چنین بود؛ هرچند متاسفانه ادامه نیافت. چنین نگاهی به تفسیر قرآن، بسیار مکتوم و حداقل کمیاب بود. استفاده‌های حضرت امام رحمه‌الله از آیات قرآن، جز به‌مدد ذوق خاص ایشان میسر نبود و بحمدالله فرزند ایشان نیز از نظر فقه، اصول، فلسفه و تفسیر نمایان‌گر شخصیت علمی پدر بود.

در هر صورت خداوند منان، این‌گونه مصلحت دید که این فرزند فرزانه را در زمان حیات پدر، از او بگیرد. هرچند بنده در هنگام فوت حاج‌آقا مصطفی در نجف نبودم؛ اما شنیدم که دیده نشد، حضرت امام رحمه‌الله در داغ فرزند عزیز خود گریه کرده و یا عکس‌العمل زیادی نشان دهند؛ هرچند ممکن است در خفا اشک ریخته باشند.

بسیار جالب است که بنده از حضرت امام رحمه‌الله ماجرایی را شنیدم که به‌نوعی در فوت حاج‌آقا مصطفی در مورد شخص ایشان به وقوع پیوست. امام رحمه‌الله به‌نقل از استاد بزرگوار خود آیت‌الله شاه‌آبادی رحمه‌الله و ایشان به‌نقل از پدرشان که شاگرد صاحب جواهر رحمه‌الله بودند، فرمودند: فرزند فاضل و دانشمند ایشان در جوانی به رحمت خدا رفت؛ اما صاحب جواهر، شب‌هنگام در کنار جنازه فرزند عزیز خود، مقداری قرآن خواند و همان‌جا به کار علمی همیشگی خود نیز پرداخت. این، بدان معنا نبود که قلب ایشان داغدار نبود؛ بلکه او راضی به قضای الهی بود. هم‌چنان‌که پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله در فوت نوزاد دلبندش ابراهیم که در آغوش ایشان جان داد، فرمودند: چشم‌ها اشک می‌ریزد و قلب داغدار است؛ اما در عین حال به آن‌چه خداوند تقدیر نموده، راضی می‌باشند.

سلام‌الله علی الإمام حینما ولد و حینما مات و حینما یبعث حیاً و سلام‌الله علی ولده حینما ولد و حینما استشهد و حینما یبعث حیاً والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

• تبعیت مردم و حمایت فقها از رهبری از شروط قوت جامعه اسلامی است

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله سیفی مازندرانی نیز در وبینار بزرگداشت چهل‌وسومین سالگرد شهادت آیت‌الله شهید سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله، این نوع بزرگداشت‌ها را سیره ائمه علیهم‌السلام دانست و درباره شهید آیت‌الله سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله گفت: ایشان در سن پایین کتاب‌های عمیقی تألیف کرد؛ به‌خصوص کتاب ولایت فقیهی که ایشان نوشت. مشرب فقهی ایشان با امام راحل مو نمی‌زد. ایشان بیان می‌کرد که مسأله ولایت فقیه به‌شکل مطلقه ثابت است و ولی‌فقیه بر همه علما ولایت دارد. ایشان ولایت فقیه را در همه ابواب و مجاری حکومت سریان می‌داد.

استاد حوزه علمیه قم، تصریح کرد: خداوند ولایتی که برای امام معصوم علیه‌السلام قرار داد، برای فقیه جامع‌الشرایط هم قرار داده است و ایشان روی این مسأله اصرار داشت؛ ایشان هم‌چنین بیان کرد که یکی از مناصبی که بر فقیه است، قضا و افتاست.

وی گفت: نظریات آیت‌الله سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله، به‌خصوص در حوزه فقه سیاسی کاملاً منطبق بر نظریات امام راحل بود که معتقد بود که فقیه برای حفظ مصالح اسلامی، حق ولایت بر بسیاری از امور مردم را دارد؛ زیرا ممکن است، مثلاً فردی بخواهد از ملک شخصی خود علیه مردم استفاده کند.

آیت‌الله سیفی مازندرانی افزود: بیت امام، سیدمصطفی و سیداحمد است که در حضور مقام معظم رهبری زانو زد و گفت که تو مولا و سید من هستی و هرچه امر کردی، من هم مطیع تو هستم. بیت امام از منظر ما چنین است. کسی که حریم فقهی امام راحل را حفظ کند.

وی بیان کرد: آیت‌الله سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله در جای دیگر از مباحث خود تصریح می‌کند: هیچ فقیه دیگری در زمانی‌که فقیهی که زعامت دارد، حق تضعیف او را ندارد و این عمل حرام است. معنی این امر آن است که اگر فقیه دیگری، با حرکت و سکون و سکوت، به‌گونه‌ای عمل کند که موجب تضعیف ولی‌امر فراهم شود، فعل حرامی مرتکب شده است.

این استاد حوزه علمیه قم تصریح کرد: آیت‌الله سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله به اصل مهم حمایت و پشتیبانی از ولی‌امر اشاره می‌کند[و می‌گوید]: مرجعیت یک منصب توقیفی است؛ به‌دلیل این‌که طاعت خداوند واجب است و خداوند طاعت نبی اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و ائمه هدی علیهم‌السلام را طاعت خود می‌داند و بر اساس عنوان اولی‌الامر ولایت فقیه را هم واجب می‌کند.

وی گفت: اگر کسی این اصول را قبول نداشته باشد، از ولی‌امر هم تبعیت نمی‌کند. فقها باید از امر ولی‌فقیه در مسایل مهم حمایت کنند. اگر فقیهی در مقابل اوامر رهبری که در خصوص مذاکره و هم‌چنین مباحث مختلف نظام مطرح کند، سکوت کند، اگر اعلم از فقها هم باشد، با این سکوت و عدم حمایت، شقاق و تضعیف زیادی بین مردم ایجاد می‌کند.

وی افزود: حال سؤال این است که آیا این کار مخالف با غرض از اصول نیست؟ در این‌جاست که آیت‌الله شهید مصطفی خمینی رحمه‌الله زمانی بیان می‌کند که بر هیچ فقیهی جایز نیست که بر اموری که تحت حکومت ولی‌فقیه است، دخالت کند؛ به‌گونه‌ای که آن حوزه را تضعیف کند.

آیت‌الله سیفی مازندرانی با اشاره به آیه شریفه «أقیموا الدین» که همه انبیای الهی را به اجرای دین خدا در جامعه امر می‌کند، تصریح کرد: اقامه دین یا فردی است و یا اجتماعی و مهم‌ترین وجه اقامه دین، اقامه اجتماعی است؛ زیرا خداوند پیامبران را امر به اقامه دین در جامعه کرده است. فقیه دین را در عصر غیبت اقامه می‌کند. پس از حکومت علوی اولین بار است که چنین حکومتی با حضور ولی‌فقیه تشکیل شده است، ولی سؤال این است که مابقی نباید اقامه دین کنند؟ ولی‌فقیه هم مثل ائمه علیهم‌السلام نیاز دارد که بزرگانی چون فقها ایشان را حمایت کنند.

وی گفت: اقامه دین از سوی فقها این است که ولی‌امر مسلمین را حمایت کنند. وجود مراجع هم بسیار مهم است؛ زیرا آن‌ها هم باید با چنین حرکتی اقامه دین کنند. حمایت از رهبری براساس اصول فقهی ما، شرط مهم فقیه است. بر اساس مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام دین الهی بر اساس حسن تدبیر و حکمت رهبری باید اقامه شود. مابقی هم باید تابع و حامی ولی‌فقیه باشند تا حکومت اسلام با وجود همه دشمنان داخلی و خارجی تقویت شود.

آیت‌الله سیفی مازندرانی افزود: دوپهلو سخن گفتن برای بسیاری از افراد مستمسک بود که بتوانند به مقاصد سیاسی خود برسند. از طرفی زمینه تبرئه از نفاق را نیز برای آن‌ها فراهم کند. اگر کسی به‌ظاهر بگوید که به رهبری ملتزم است، ولی به آثار ولایت ملتزم نباشد، نمی‌توان حرف آن شخص را قبول کرد.

وی بیان کرد: قرآن کریم، فرقان بین حق و باطل است. عالم، وظیفه دینی و رسالت الهی دارد که مباحث را به‌گونه‌ای بیان کند که خط ولایت از خط مخالف ولایت تمییز داده شود که مردم راه را گم نکنند.

این استاد حوزه علمیه قم، با ذکر این مطلب که بسیاری سعی دارند، شخصیت و تفکرات آیت‌الله سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله را بایکوت کنند، گفت: امروز مهم‌ترین عامل در تقویت خط ولایت و تحکیم ارکان جمهوری اسلامی و کشور، آن است که علما و فقهای دین از ولی‌امر مسلمین حمایت کنند.

وی در پایان گفت: شهید آیت‌الله مصطفی خمینی رحمه‌الله مدرسه بزرگی را احداث کردند که فکر ولایت فقیه را توسعه دادند. این امر مهم‌ترین ضرورت در زمان ماست.

• نگرانی آیت‌الله سیدمصطفی خمینی از نفوذ در حوزه‌های علمیه

به گزارش رسا، حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحمید روحانی هم در این وبینار با بیان این‌که بزرگ‌ترین مصیبتی که برای جهان بشریت وجود دارد جهل و جهالت است، گفت: ما وقتی در زندگی حضرت امام رحمه‌الله مطالعه می‌کنیم، می‌بینیم که ایشان از جهت رشد و بینش سیاسی بزرگ‌ترین نابغه زمان خودشان بودند و از بزرگ‌ترین ویژگی‌شان این بود که آینده‌نگر و ژرف‌اندیش بودند و آینده را می‌دیدند.

این پژوهشگر تاریخ معاصر خاطرنشان کرد: مرحوم آیت‌الله سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله همین ویژگی‌ها را داشت و آینده‌نگر و آگاه به زمان بود؛ لذا در نجف اشرف آرامش نداشت و نامه‌های زیادی به این‌جا و آن‌جا، به اساتید و بزرگان و انسان‌های سیاسی ارسال می‌کرد و آن‌ها را از خطرهایی که در پیش بود، آگاه می‌کرد. چرا؟ برای این‌که آینده‌نگر و ژرف‌اندیش بود.

رئیس بنیاد تاریخ پژوهشی دانشنامه انقلاب اسلامی ادامه داد: از مهمترین ویژگی‌های ایشان این بود که سازش‌ناپذیر بود. با ظلم مبارزه می‌کرد. با بعثی‌ها مبارزه می‌کرد. با زورمدارانی که در حوزه‌های علمیه می‌خواستند، نقشه‌های شیطانی خودشان را اجرا کنند، مبارزه می‌کرد.

وی تصریح کرد: می‌بینیم که سیدمصطفی خمینی، آن‌روز این‌گونه سوز و گداز داشت، از مسئله‌ای که ایشان به‌شدت از آن رنج می‌برد، نفوذ بود. از نفوذ دشمن در حوزه‌های علمیه به‌شدت نگران بود. از عناصری از جاسوس‌های بین‌المللی، از مراکز جاسوسی دنیا به حوزه‌های علمیه آمدند تا فقط راه انقلاب و راه نهضت را ببندند. این‌ها را درک می‌کرد، می‌فهمید و آگاهی داشت. افراد را در هر لباسی و در هر موقعیت و جایگاهی بودند، می‌شناخت و با آن‌ها مقابله و آن‌ها را طرد می‌کرد و نمی‌گذاشت بیایند در حوزه علمیه و افراد را فریب دهند.

این استاد حوزه افزود: حاج‌آقا مصطفی خمینی رحمه‌الله در دوران زندگی‌اش هیچ‌گاه از هیچ‌کس فریب نخورد. حتی آن زمانی که سازمان مجاهدین خلق تا آن حد اوج گرفته بود که بعضی از شخصیت‌های روحانی به امام پیام می‌دادند که اگر سازمان مجاهدین خلق را تأیید نکنی، در جامعه منزوی می‌شویم. شهید سیدمصطفی خمینی در همان شرایط این‌ها را به‌عنوان منافق شناخته بود و از آن‌ها دوری می‌گزید. وقتی کتاب «شهید جاوید» چاپ شد و رژیم توانست یک موجی از اختلاف را در حوزه‌های علمیه پدید بیاورد و سیدمصطفی خمینی آن زمان اعلام کرد که این جریان، جریان ساواک است که این نقشه‌ها را انجام می‌دهد و افراد را وادار می‌کند به اسم روحانی و طلبه، موج ایجاد کنند و آتش اختلاف را شعله‌ور سازند.

وی در پایان گفت: کم داریم در حوزه‌های علمیه در میان شخصیت‌های علمی که جریان‌شناس باشند. آیت‌الله سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله واقعاً جریان‌شناس بود و مسائل را به درستی می‌فهمید و با آن مقابله می‌کرد. دشمن نیز از همین جهت بود که سعی کرد، او را از بین ببرد؛ چون دریافت که ایشان نیروی خطرناکی برای دستگاه استبداد و استعمار است. شهید سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله این ویژگی‌های برجسته را داشت و در حوزه نجف تا آن‌جا که می‌توانست در جهت بیداری حوزه تلاش کرد.

دعوت مدیر حوزه‌های علمیه از مجامع بین‌المللی و اسلامی برای تدوین اصول تأمین صلح حداکثری در جهان

مدیر حوزه‌های علمیه، ضمن تبیین دوگانگی رفتار غرب در مواجهه با مساله آزادی خواستار تدوین اصول بین‌المللی برای تامین صلح حداکثری از رهگذر احترام به باورهای دینی و شخصیت‌های مورد تکریم مذهبی از طریق تعامل و همکاری مشترک نهادهای بین‌المللی و اسلامی شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه، ۱۱آبان در آغاز جلسه شورای معاونین مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، به تحلیل و تبیین مواضع اسلام و علما و مراجع دینی در خصوص هتک حرکت نبی مکرم اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله پرداخت و گفت: گروه‌های مختلف در جهان اسلام این حرکت زشت و ناپسند را محکوم کردند و حوزه، علما و مراجع عظام تقلید هم نسبت به این حرکت که تحت عنوان آزادی بیان انجام شده است، اعلام موضع کردند و این حرکت ناپسند را محکوم کردند.

وی افزود: آن‌چه باید مورد تأکید قرار گیرد این است که ما به‌عنوان حوزه و جهان اسلام، آزادی بیان و نقد و گفت‌وگوی علمی را محکوم نمی‌کنیم، چرا که همه می‌دانند حوزه‌های علمیه شیعی، همیشه مهد گفت‌وگوی علمی و نقد و بررسی بوده‌اند؛ اما آن‌چه در این قصه مورد محکومیت قرار گرفته، اهانت و توهین است.

مدیر حوزه‌های علمیه خاطرنشان ساخت: هر منطق و عقل سلیم می‌پذیرد که توهین و اهانت درست نیست به‌ویژه اگر متوجه شخصیت‌های بزرگ باشد؛ از چند جهت این کار یک حرکت زشت است؛ در دایره آزادی بیان نیست، بلکه آزادی توهین و اهانت است و هم این‌که اهانت به یک شخصیت بزرگ است و نیز این‌که این کار اهانت به کسی است که نسبت به همه بشریت و انسانیت حق دارد.

امام جمعه قم افزود: این اقدام، اقدامی است که می‌تواند جنگ و نزاع و درگیری را در عالم تشدید و صلح را تضعیف کند و ما از موضع صلح و تعامل میان ادیان می‌گوییم که نباید به شخصیت‌های آسمانی توهین صورت بگیرد.

آیت‌الله اعرافی با ابراز تاسف از دفاع شخصیت‌های سیاسی و به‌اصطلاح برجسته جهان غرب از این‌گونه توهین‌ها، تأکید کرد: مکرون رئیس‌جمهور فرانسه، باید بداند که در جهان اسلام منفورترین آدم است که از این توهین دفاع کرده است، البته کارهای تند و زشت داعش مسلکی، مورد تایید بزرگان و شخصیت‌ها و مراجع ما نیست.

وی افزود: انتظار می‌رود که مجامع بین‌المللی پروتکل‌هایی را تعریف کنند که مانع از این توهین‌هایی بشود که باعث جنگ و نزاع میشود. شایسته است کار مشترکی با مجامع بین‌المللی صورت بگیرد که از این کارهای زشت جلوگیری کنند.

مدیر حوزه‌های علمیه با اشاره به سیاست یک بام و دوهوای غربی‌ها، گفت: شخصیت‌هایی که از این حرکات زشت دفاع می‌کنند در هلوکاست و مسائل کشور خودشان با کمال تأسف موضع می‌گیرند و کسی جرات نمی‌کند علیه خودشان یا مقدساتشان چیزی بگوید.

آیت‌الله اعرافی ابراز داشت: لازم است دستگاه‌های ادیان دیگر همکاری کنند تا در مقابله با این‌گونه کارهای ناشایست به یک اجماع بین‌المللی برسیم.

وی گفت: ما در هفته وحدت قرار داریم و ضمن تبریک موالید گرامی این ماه، باید همه فرق بدانیم که پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله رمز وحدت و نماد تمدن اسلامی است و ما در سایه آن چهره نورانی به همکاری و هم‌افزایی اقدام کنیم.

آیت‌الله اعرافی خاطرنشان ساخت: ما اهل‌بیت علیهم‌السلام را باید فراتر از تشیع به معنای خاص قرار دهیم و این محور باید مورد توجه باشد و این‌که ما در شرایطی امروز قرار داریم که این تفرق‌ها می‌تواند لطمه بزرگی به کرامت انسان بزند و قطعا بایستی در مبانی کلامی و فلسفی و فقهی و کلامی تمدن‌سازی و تعامل با مذاهب کار بیشتری انجام دهیم، نباید به جنگ و نزاعی در جهان اسلام دامن بزنیم و این آموزه‌ای است که بزرگان به یاد ما داده‌اند.

معاون آموزش حوزه‌های علمیه خبر داد

برگزاری امتحانات شفاهی به مدارس و مراکز تخصصی واگذار می‌شود

حجت‌الاسلام والمسلمین رستم‌نژاد با اشاره به ضرورت تمرکززدایی از واحد امتحانات شفاهی حوزه علمیه قم، بیان کرد: به بیش‌از ۳۰۰ نفر از اساتید کشور حکم ممتحن شفاهی داده‌ایم.

به گزارش خبرگزاری رسا، در پی انتشار خبری با تیتر «امتحانات شفاهی حوزه و اصرار بر تجربه‌ای شکست‌خورده» در خبرگزاری رسا و بازتاب این خبر در کانال‌ها و محافل حوزوی، حجت‌الاسلام والمسلمین مهدی رستم‌نژاد معاون آموزش حوزه‌های علمیه، پیرامون این موضوع به خبرنگار این خبرگزاری توضیحاتی را ارائه داد.

معاون آموزش حوزه‌های علمیه نسبت به مطالبه برخی از اساتید و طلاب سطوح عالی حوزه علمیه، مبنی بر واگذاری امتحانات شفاهی سطوح عالی به مدارس و مراکز تخصصی، اظهار داشت: اصل این اقدام را قبول داریم؛ این پیشنهاد به‌صورت طرح مطرح و در آیین‌نامه‌ها آمده است؛ کارهای کارشناسی این طرح در حال انجام است و در آینده این واگذاری صورت خواهد گرفت.

حجت‌الاسلام والمسلمین رستم‌نژاد با اشاره به فراگیری بیماری کرونا و از طرفی برگزاری امتحانات شفاهی به‌صورت حضوری، بیان کرد: بخشی از این امتحانات شفاهی که امتحانات استادی می‌باشد، به‌صورت مجازی برگزار می‌شود؛ اما برگزاری

امتحانات شفاهی طلاب به‌صورت مجازی، نیازمند زیرساخت‌های بیشتری است که در اختیار نداریم.

وی افزود: امتحانات شفاهی هم‌اکنون نیز در حال برگزاری است؛ اما نیاز است که دقت کافی با توجه به شرایط بیماری کرونا صورت گیرد.

معاون آموزش حوزه‌های علمیه نسبت به تمرکززدایی امتحانات شفاهی از قم، عنوان کرد: در چند سال اخیر به بیش‌از ۳۰۰ استاد در کشور، حکم ممتحن شفاهی داده شده است و برای برخی دیگر از اساتید نیز، با تکمیل پرونده این حکم داده خواهد شد؛ طلاب محصل در شهرستان‌ها به‌طور کلی و به‌خصوص در این شرایط بیماری کرونا، می‌توانند در امتحان شفاهی شهرستان‌ها شرکت کنند و به قم مراجعه نکنند.

تجلیل رهبر معظم انقلاب آیات عظام و علما از خدمات آیت‌الله فاضلیان رحمة‌الله‌علیه

عالم ربانی آیت‌الله سیدرضا فاضلیان از یاران صدیق امام خمینی قدس‌سره و رهبری معظم در دوران مبارزه با رژیم ستم‌شاهی و بعداز پیروزی انقلاب اسلامی، پس‌از عمری ترویج مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام، تربیت شاگردان، خدمات فرهنگی و اجتماعی و ایفای نقش مؤثر در دوران دفاع مقدس و مقابله با فتنه‌های دشمنان نظام اسلامی در سال‌های اخیر، ۵آبان در سن ۹۲ سالگی دارفانی را وداع گفت. پیکر این عالم مجاهد پس‌از تشییع در حرم حضرت معصومه علیهاالسلام و اقامه نماز توسط آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی، برای خاکسپاری به شهر مقدس مشهد منتقل شد.

امام خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی، آیات عظام صافی گلپایگانی، نوری همدانی، مکارم شیرازی، آیت‌الله یزدی رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و حجت‌الاسلام والمسلمین بهجت‌پور مدیر حوزه‌های علمیه خواهران، در پیام‌های جداگانه‌ای درگذشت این عالم پارسا را تسلیت گفتند. گزیده‌ای از پیامها در ادامه می‌آید.

• امام خامنه‌ای

بسم الله الرحمن الرحیم

درگذشت عالم بزرگوار جناب حجة‌الاسلام والمسلمین آقای حاج سیدرضا فاضلیان رحمة‌الله‌علیه را به خاندان مکرم و به همه ارادتمندان ایشان به‌خصوص مردم مؤمن و انقلابی استان همدان تسلیت عرض می‌کنم. این روحانی انقلابی و مردمی در همه دوران‌های حساس انقلاب و دفاع مقدس، هم‌چون پدری مهربان، جوان‌های مجاهد و فداکار را انگیزه و امید می‌بخشید و کانون‌های تحرک مردمی را گرم نگاه می‌داشت. در جایگاه امامت جمعه چه در همدان و چه در ملایر و نیز در جایگاه عالم دینی مقبول و محبوب مردم، همواره متصدی ارشاد و هدایت معنوی و سیاسی آنان بود.

از خداوند برای آن مرحوم رحمت و رضوان و پاداش این زحمات را مسألت می‌نمایم.

سیدعلی خامنه‌ای / ۶ آبان ۱۳۹۹

• آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی

روحانی وارسته‌ای که سالیان طولانی در شهرستان ملایر به ترویج و نشر معارف نورانی اهل‌بیت علیهم‌السلام پرداخت و با خدمات صادقانه به مردم به‌خصوص محرومان، توشه بزرگی برای آخرت خود برداشت. آن عالم متقی و پارسا با اخلاق خوب خود و با فضایل برجسته انسانی که داشت، توانست مردم را به مکتب نورانی اهل‌بیت علیهم‌السلام راهنمائی کند.

• آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی

ایشان که سالیان متمادی در سمت امامت جمعه مشغول هدایت مردم و تعظیم شعائر اسلامی بود، علاقه وافری به خاندان ولایت داشت و خدمات شایانی در این زمینه انجام داد.

• آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی

آن مرحوم عمر با برکت خود را صرف ارشاد مردم و ترویج فرهنگ اهل‌بیت علیهم‌السلام نمود و وجودش مایه خیر و برکت برای آن منطقه محسوب می‌گردید و آثار فراوانی در این راه از خود به‌جای نهاد. بی‌شک خدمات ارزنده این عالم خدمتگزار خصوصاً امامت جمعه ملایر، در پرونده اعمالش ثبت و ضبط گردیده‌است.

• آیت‌الله یزدی رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

این عالم فاضل در دفاع مقدس و دیگر میدان‌های عمل انقلابی نیز، نقش بسزایی در بسیج مردم و ترویج روحیه ایثار و شهادت در جامعه داشتند و با سلوکی زاهدانه و مردمی، تکیه و پناهی برای مردم و مرشدی معنوی و امیدآفرین بودند.

• حجت‌الاسلام و المسلمین بهجت‌پور مدیر حوزه‌های علمیه خواهران

آن عالم ربانی که عمرپربرکت خویش را در راه اعتلای معارف اسلامی، نشر معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام تعلیم و تربیت نفوس مستعده، ارائه خدمات فرهنگی و اجتماعی و بندگی و سلوک خالصانه صرف نمود، منشأ خیرات و برکات فراوانی در استان ولایت‌مدار همدان؛ به‌ویژه شهرستان ملایر بودند. بی‌شک خدمات ارزنده و تأثیرگذار ایشان در طول عمر با برکتشان چه در زمان مبارزه با حکومت ستم‌شاهی و دوران دفاع مقدس و خدمات اجتماعی فراوان در آن منطقه و سنگر رفیع امامت جمعه شهرستان ملایر و حرکت در مسیر الهی بنیان‌گذار انقلاب اسلامی، حضرت امام خمینی قدس‌سره و مقام معظم رهبری مدظله‌العالی، از ایشان چهره‌ای ماندگار در اذهان مردم ولایت‌مدار استان به‌جای خواهد گذاشت.

• شمه‌ای از زندگینامه آیت‌الله فاضلیان رحمة‌الله‌علیه

آیت‌الله فاضلیان در سال ۱۳۶۱ با حکم امام خمینی قدس‌سره به‌عنوان امام‌جمعه ملایر منصوب شد و پس‌از ۳۴ سال که عهده‌دار این مسئولیت بود، شهریورماه سال ۱۳۹۵ از این سمت کناره‌گیری کرد. وی از یاران صدیق امام خمینی قدس‌سره بود و در دوران دفاع مقدس نقش بسزایی در بسیج مردم و ترویج روحیه ایثار و شهادت در جامعه داشت.

اشتراک افق حوزه
۰۲۵-۳۲۹۰۰۵۳۶
۰۹۱۹۶۹۱۴۴۵۰

آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی در پیامی به سی‌وچهارمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی تأکید کردند

هر تلاشی برای وحدت، عبادت است

سی‌وچهارمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی با موضوع (همکاری‌های اسلامی در مواجهه با مصائب و بلایا با رویکرد کرونا)، با پیام تصویری حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی و سخنرانی آیات و حجج‌اسلام؛ شیخ عیسی‌قاسم رهبر نهضت شیعیان بحرین، شهریاری دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، شیخ نعیم‌قاسم معاون دبیرکل حزب‌الله لبنان، شیخ ماهرحمود دبیرکل اتحادیه علمای مقاومت، محمدباقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی و هم‌چنین بیش‌از ۲۸۰اندیشمند جهان اسلام از داخل و خارج کشور، به‌همت مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، از ۸ آبان به‌مدت شش‌روز به‌صورت زنده و مجازی در تهران برگزار و بر روی سایت اصلی کنفرانس وحدت بارگذاری شد.
میزگرد «نقش سردار بزرگ اسلام حاج قاسم سلیمانی در وحدت و امنیت جهان اسلام»، از برنامه‌های کنفرانس امسال بود.

• آیات قرآنی وحدت را به‌صورت کتاب تهیه و توزیع کنید

به گزارش خبرگزاری حوزه در تهران، حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی، ۸ آبان در آیین افتتاحیه سی‌وچهارمین کنفرانس بین‌المللی وحدت، اظهار داشتند: در شرایطی که دشمنان برای تضعیف امت اسلام و خدشه‌دار کردن اسلام صف‌آرایی کرده‌اند، برگزاری کنفرانس وحدت اسلامی کاری مهم و ارزشمند برای جهان اسلام است و من به‌نوبه خودم، از همه دست‌اندرکاران تشکر می‌کنم.

معظم‌له با بیان این‌که مخالفان وحدت سه گروه می‌باشند، افزودند: مخالفان وحدت سه گروهند که باید فعالیت‌های آنان خنثی شود؛ گروه اول تندروی‌هایی هستند که همیشه برآتش اختلافات دامن می‌زنند. این تندروها در مذاهب مختلف وجود دارند. باید جلوی آن‌ها ایستاد. وهابیون دومین گروه مخالف وحدت در جهان اسلام می‌باشند که این‌ها تنها خودشان را مسلمان دانسته و بقیه اعم از شیعه و سنی را کافر می‌دانند، بنابراین مخالف وحدت اسلامی‌اند و سومین گروه اجنبی‌ها به‌ویژه رژیم صهیونسیتی و آمریکا می‌باشند.

این مرجع تقلید ادامه دادند: این سه گروه دائماً مشغول فعالیت‌های ضد وحدت هستند، بنابراین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی که هرساله فعال است، ابتکار عمل را در دست گرفته و مقابلشان ایستاده است. انصافاً هم مؤثر بوده است؛ چراکه پیام وحدت، پیامی عقلانی و اختلاف در واقع پیام شیطانی است. مردم پیام اخلاقی را بهتر از پیام شیطانی می‌پذیرند. بنابراین کنفرانس مزبور وظیفه بسیار سنگینی برعهده دارد.

ایشان با بیان این‌که بهترین راه رسیدن به وحدت در نظرگرفتن آموزه‌های اسلامی به‌ویژه آموزه‌های قرآنی است، اظهار داشتند: معمولاً وقتی از وحدت سخن به میان می‌آید آیه «واعتصموا بحبل الله جمیعًا ولا تفرقوا» قرائت می‌شود. این درست است؛ حبل‌الله در این‌جا به‌معنای قرآن است؛ یعنی همه به قرآن مجید چنگ بزنید و ایجاد تفرقه نکنید و یا در آیه ۱۰۵ سوره آل‌عمران خداوند می‌فرمایند؛ «ولا تکونوا کالذین تفرقوا واختلفوا»؛ مسلمانان همانند کسانی که اختلاف کرده و تفرقه ایجاد کردند، نباشند. قرآن به‌صراحت ایجاد اختلاف را نهی می‌کند. ما تعجب می‌کنیم از عده‌ای که این آیات را دیده؛ ولی به اختلافات دامن می‌زنند.

حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی افزودند: تردیدی نیست که روح مذهب، وحدت است، وقتی نزاع و اختلاف باعث سستی فرد می‌شود و وقتی سستی رقم می‌خورد، روح وحدت از بین می‌رود و این، اول بدبختی و مصائب است. این آیات با چنین صراحتی تفرقه را نفی می‌کند؛ ولی گروهی همانند تندروها و وهابی‌ها به این مسأله بی‌اعتنا هستند. البته از بیگانگان که توقعی نیست؛ چون به این مسائل اعتنا نداشته و کارشان ایجاد اختلاف است؛ همان‌طور که خداوند در آیه ۶۵ سوره انعام می‌فرماید: «قل هو القادر علی أن یبعث علیکم عذابًا من فوقکم أو من تحت أرجلکم أو یلبسکم شیعًا»

معظم‌له ادامه دادند: صاعقه از عذاب‌های آسمانی و زلزله از عذاب‌های «من تحت أرجلکم» به‌شمار می‌آید. عذاب سوم در این آیه ایجاد اختلاف بیان شده است؛ یعنی در این آیه ایجاد اختلاف صراحتاً هم‌ردیف صاعقه و زلزله بیان شده است. ما نمی‌دانیم تندروها و وهابیون این آیات را می‌خوانند! با قرآن کار دارند! به آموزه‌های قرآن اهمیت قائل‌اند! قرآن ایجاد اختلاف را، هم‌ردیف صاعقه و زلزله بیان می‌کند. شما چگونه به سراغ تفرقه می‌روید!؟

ایشان در ادامه با اشاره به آیات ۳۱ و ۳۲ سوره مبارکه روم و ۱۴ سوره حشر، افزودند: مسلمانان قدرت بزرگی در عالم هستند؛ به‌شرط این‌که اتحاد خود را حفظ کنند. دشمن برای این‌که نیروی عظیم اسلامی را در برابر خود نبیند و مزاحمتی برای منافع آن‌ها به‌شمار نیاید، سعی می‌کند با ایجاد اختلاف، مسلمان را در برابر مسلمان قرار دهد. دشمنان بسیاری از کشورهای اسلامی را گرفتار کرده و در میان مسلمانان ایجاد اختلاف کرده‌اند. این‌ها گروهی همانند داعش را ایجاد کرده و به جان مسلمانان انداخته‌اند. تلاش دشمن این است که نیروی عظیم اسلام را به‌وسیله خود مسلمانان از بین ببرد؛ چراکه هزینه کمتر و تأثیر بیشتری دارد.

این مرجع تقلید در پایان تأکید کردند: کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی، خدمات مهمی را انجام می‌دهد. همه خواهران و برادران باید به این کنفرانس اهمیت داده و تصمیمات آن را اجرا کنند. سعی کنند هر سال قوی‌تر از سال‌های قبل برگزار شود؛ چراکه دشمن هرساله به فکر ایجاد برنامه‌های جدیدی برای تفرقه است. ما نیز باید در فکر اجرای برنامه‌های جدیدی برای ایجاد وحدت باشیم تا کار آن‌ها خنثی شود.

• جهان اسلام امروز بیش‌از هر زمان دیگری، نیازمند وحدت است

حجت‌الاسلام والمسلمین شهریاری هم در افتتاحیه این کنفرانس، با گرامی‌داشت یاد و خاطره طلایه‌داران وحدت اسلامی به‌ویژه سردار مقاومت شهید حاج قاسم سلیمانی، اظهار داشت: امروز جهان اسلام با تحولات سریع و پیچیده روبه‌رو شده و بیش‌از هر زمان دیگری نیازمند وحدت است؛ وحدت امت اسلامی از نظر ما نه یک تاکتیک؛ بلکه یک راهبرد است که قرآن کریم آن را به‌عنوان شاخصی برای ما تعیین کرده است. دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، تصریح کرد: به نظر ما سردمداران نظام سلطه، طراحان اصلی جریان‌های افراطی و تکفیری و حامیان آن‌ها هستند که با تولید وحشت و خشونت به اسم اسلام در عالم، سعی دارند اسلام‌هراسی را در دنیا ترویج کنند.

حجت‌الاسلام والمسلمین شهریاری ادامه داد: بهتر است رهبران کشورهای عربی اگر مزدور یا مأمور آن‌ها نیستند، حسابشان را از این دسته جدا کنند و بدانند که حمایت از جریان‌های افراطی و تکفیری، در نهایت گریبان خودشان را خواهد گرفت و نتیجه همین می‌شود که امروز در فرانسه می‌بینیم.

وی ادامه داد: یکی از اشکالاتی که قبلا به‌دلیل محدودیت در امکانات در کنفرانس‌های وحدت پیش می‌آمد این بود که نوعا میهمانان ثابتی در کنفرانس می‌آمدند؛ اما در این دوره موفق شدیم بالغ بر ۳۵۰ سخنران را داشته باشیم و به‌طور میانگین هرروز شاهد ۶ نشست و جمعاً ۳۷ نشست وبیناری هستیم که از ۴۷ کشور دنیا در آن شرکت دارند.

• استعدادها و قابلیت‌های انسان در چالش‌ها نمایان می‌شود

هم‌چنین آیت‌الله شیخ عیسی‌قاسم نیز در افتتاحیه این کنفرانس اظهار داشت: انسان با قابلیت‌ها و استعدادهای روحی و فکری و نفسی و بدنی به دنیا می‌آید و فعال کردن این قابلیت‌ها از طریق اهمال و جمود نیست و نمی‌توان امید داشت، خود به خود فعال شوند؛ بلکه فعال‌سازی‌اش از طریق تجربه‌های مداومی است که انسان در ابعاد شخصیتش با آن‌ها روبه‌رو می‌شود تا خود را پس‌از تجارب، مجاهدت‌ها و تحمل سختی‌ها و چالش‌های متوالی، دارای قدرت، علم، بصیرت و تجربه می‌یابد.

رهبر نهضت شیعیان بحرین افزود: امت اسلامی امروز به سه بلای بزرگ گرفتار است که امتحانی سرنوشت‌ساز است؛ این سه امتحان، یکی مسأله فلسطین است که رنج امت است و دیگری رنج عادی‌سازی با دشمن ملت و دیگری مشکل کروناست. این مشکلات بزرگ و سخت هستند. همه امت مسئول گذراندن امتحان این سه بلا هستند.

• جمهوری اسلامی ایران الگو و نماد وحدت اسلامی است

دکتر محمدباقر قالیباف نیز در آیین افتتاحیه این کنفرانس، اظهار کرد: هفته وحدت به ابتکار امام امت و رهبر معظم انقلاب، نماد همیشگی اخوت اسلامی به‌عنوان یکی از اصول اساسی اسلام به‌شمار می‌رود که می‌بایست، با تمسک به سیره نبی مکرم اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله و قرآن کریم به‌عنوان مایه وحدت در همه ادوار اسلامی و این عامل نویدبخش برای نجات بشریت اهتمام جدی داشت.

رئیس مجلس شورای اسلامی ادامه داد: امروز برخی گروه‌ها و افراد به‌جهت دوری از فهم و درک درست از دین اسلام، به پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و قرآن کریم بی‌احترامی می‌کنند و نمی‌دانند، با این برخوردها فهم نادرست خود از دین را می‌رسانند و مطلع نیستند که بی‌احترامی به پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله، بی‌احترامی به همه پیامبران و ادیان الهی است.

وی در پایان با بیان این‌که امت اسلام دارای مشترکات زیادی است، افزود: باور دارم مشترکات امت اسلام آن‌قدر زیاد است که بهانه‌ای برای اختلاف وجود ندارد. قدس شریف به‌عنوان قبله اول مسلمین، یکی از مؤلفه‌های اصلی و مهم وحدت‌بخش میان جهان اسلام است که باید علما و بزرگان دین اسلام، نسبت به آزادسازی قدس شریف و آرمان‌های فلسطین اقدامات عاجلی داشته باشند.

• فرانسه باید شیوه تعامل خود با اسلام و مسلمانان را تغییر دهد

شیخ نعیم‌قاسم هم در افتتاحیه این کنفرانس اظهار داشت: اقدام برخی کشورها در عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی، خیانت نظام‌های حاکم است؛ حال آن‌که امید حقیقی به ملتهاست. عادی‌سازی روابط از سوی امارات، بحرین و سودان و نیز عربستانی که پشت سر آن‌ها ایستاده است، بخشی از توطئه بین‌المللی برای سلطه یافتن بر کشورها و ثروت‌های ما و ربودن قدس و فلسطین از دست ماست. آنان که دست به عادی‌سازی روابط زدند، باری پنهان بردوش امت اسلام بودند؛ امروز دست این حاکمان رو شده و انحرافاتشان آشکار گشته است. این عادی‌سازی روابط انشاءالله گامی بزرگ به سوی سقوط آنان خواهد بود.

معاون دبیرکل حزب‌الله لبنان افزود: وحدت اسلامی، علما و مسلمانان سنی و شیعه را به یکدیگر نزدیک و حمایت از مقاومت فلسطین را تقویت کرده و محوری برای مقاومت علیه رژیم صهیونیستی شکل داده است، هم‌چنین تکفیری‌ها را رسوا کرده و پرچم تعالی اسلام را برافراشته و ثابت کرده است.

وی در ادامه، اقدامات موهن مکرون رئیس‌جمهور فرانسه را نشانه سطحی بودن الگوی ارزشی غرب و بازگشت به رفتارهای جاهلی دانست و گفت: دستاورد فرانسه از این اقدام چیزی جز سرشکستگی و منزوی شدن از سوی مسلمانان و آزادگان جهان نخواهد بود. فرانسه باید شیوه تعامل خود با اسلام و مسلمانان را تغییر دهد که اگر چنین نکند، تنها خود زیان خواهد دید.

• عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی خیانت به اسلام است

شیخ ماهرحمود دبیرکل اتحادیه علمای مقاومت نیز در این مراسم به موفقیت‌های جمهوری اسلامی ایران از بعداز انقلاب اسلامی و حمایت آن از مسأله فلسطین اشاره کرده و گفت: ما باید پیوسته در مورد مسأله فلسطین ثابت‌قدم باشیم، بر آن تأکید کنیم و با وحدت صفوف خود، نگاه روشن خود به آینده و با عقیده راسخ به این‌که رژیم صهیونیستی زائل و رفتنی است، از آن حمایت کنیم.

وی به تلاش‌های جمهوری اسلامی ایران و در رأس آن امام خامنه‌ای از مسأله فلسطین و ایستادگی آن در برابر مستکبرین اشاره کرد و خواستار حمایت دیگر کشورها از ایران در این زمینه شد.

دبیرکل اتحادیه علمای مقاومت در ادامه به عادی‌سازی روابط کشورهایی چون امارات و بحرین با رژیم صهیونیستی اشاره کرد و گفت: این اقدام کشورهای عربی خیانت است و ما آن را محکوم می‌کنیم و به آن‌ها هشدار می‌دهیم که در این دنیا قبل از آخرت به ذلت خواهند رسید.

• در عادی‌سازی روابط عده‌ای بی‌غیرت و بی‌آبرو شده‌اند

شیخ مهدی الصمیدعی رئیس دارالافتای عراق هم در افتتاحیه این کنفرانس، اظهار داشت: فلسطین امروز اوضاع نامناسبی دارد. وقتی که مسلمانان لباس اسلام را از تن خود درآوردند، مسأله فلسطین نیز رها شد و دشمنان خداوند متعال به معامله فلسطین و داد و ستد آن پرداختند.

این عالم اهل‌سنت عراق ادامه داد: امروز جامه حیا برداشته شده و خیلی‌ها بی‌غیرت و بی‌آبرو شدند و حتی عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی را آشکارا و علنی کردند و متأسفانه خیلی از مسلمانان نسبت به این امر سکوت نموده و تماشاگر هستند.

شیخ الصمیدعی با تصریح به این‌که همبستگی اسلامی از مهم‌ترین واجبات دین اسلام می‌باشد، ادامه داد: همبستگی به‌معنای همکاری و همیاری و هر واژه‌ای که به این معنا اشاره دارد، می‌باشد و امربه‌معروف و نهی‌ازمنکر، دعوت به سوی خداوند متعال، راهنمایی مردم به سمت سعادت و نجات، اصلاح مسائل دنیوی و اخروی آنان، آموزش افراد، یاری رساندن به مظلومان و درماندگان، مبارزه با ستمگران و مفسدان، پاسداری از امنیت و... را نیز شامل می‌شود که همه این‌ها در راستای تحقق منافع مشترک دینی و دنیایی است.

گفتنی است، ماهاتیر محمد نخست‌وزیر سابق مالزی، ملک محتشم‌خان دبیرکل جماعت اسلامی سراسر هند، شیخ راویل عین‌الدین رئیس اداره دینی مسلمانان روسیه، بوعبدالله غلام‌الله رئیس شورای اسلامی الجزایر، شیخ عکرمه صبری خطیب مسجدالاقصی و رئیس هیأت عالی اسلامی فلسطین، دکتر قبله ایاز رئیس شورای ایدئولوژیک پاکستان، سیدعمار حکیم رئیس جریان حکمت ملی عراق، «جونگ‌پینگما» دبیرکل انجمن اسلامی چین، شیخ عبدالعزیزبن جنید مفتی برونئی و محمد گورمز رئیس سابق سازمان دیانت ترکیه نیز در مراسم افتتاحیه سی‌وچهارمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی به ایراد سخن درباره موضوع پرداختند.

هم‌چنین، چند سمینار غیرحضوری در این کنفرانس برگزار شد که یکی از سمینارها با موضوع «همکاری‌های اسلامی در مواجهه با مصایب و بلایا» بود که در محورهای؛ «مبانی و چالش‌های دینی و معنوی در مواجهه با بلایا و مصایب»، «ظرفیت‌های راهبردی جهان اسلام در مواجهه با مصایب و بلایا»، «نقش دانشمندان و نخبگان مسلمان»، «نقش رسانه‌ها در آگاهی‌بخشی و ترویج فرهنگ تعاون»، «تهدیدها و فرصت‌های فضای مجازی در عصر کرونا برای جهان اسلام»، «جهان پساکرونا و سناریوهای جدید سیاسی، اجتماعی و فرهنگی در جهان اسلام» و «چالش‌های فرهنگی اقتصادی و سیاسی غرب در مواجهه با کرونا» بود. میزگرد «خیانت غرب به آرمان‌های فلسطین و نقش محور مقاومت در خنثی‌سازی تأثیرات عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی» و میزگرد «نقش سردار بزرگ اسلام حاج قاسم سلیمانی در وحدت و امنیت جهان اسلام»، از دیگر برنامه‌های کنفرانس امسال بود.

هم‌چنین، راه‌اندازی «رادیو وحدت» که از اول ربیع‌الاول برنامه‌های خود را آغاز کرده، یکی از مهم‌ترین برنامه‌های این کنفرانس بود و «پایگاه اطلاع‌رسانی ویکی‌وحدت» با موضوع شخصیت‌های حقیقی و حقوقی مهم جهان اسلام و محتواهای مربوط به وحدت جهان اسلام و کشورهای اسلامی در این کنفرانس راه‌اندازی شد.

آیت‌الله اعرافی در دیدار اعضای ستاد حوزوی بحران و حوادث غیرمترقبه

حوزه علمیه برای مردم و در خدمت مردم است

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی، ۶آبان در جلسه مسئولان کمیته‌های تخصصی ستاد حوزوی بحران و حوادث غیرمترقبه که در دفتر مدیر حوزه‌های علمیه در قم برگزار شد، به تبیین اهمیت و جایگاه مهم ستاد حوزوی بحران و اولویت‌های پیش روی این ستاد پرداخت و با اشاره به ویژگی‌های حوزه در طول تاریخ تشیع، گفت: یکی از مقومات و ممیزات حوزه این است که حوزه برای مردم و در خدمت مردم است و در ذات و هویت خویش خادم مردم است و به همه مردم و همه طبقات صرف نظر از هرگرایش و سلیقه و جناحی عشق می‌ورزد. تاریخ حوزه نیز این واقعیت را به‌خوبی نشان می‌دهد.

وی با اشاره به مأموریت‌های مهم ستاد حوزوی بحران و حوادث غیرمترقبه، افزود: ستاد حوزوی بحران باید بالنده بماند و قوی‌تر از گذشته پیش برود و نماد کمک و امداد و همراهی با مردم تلقی شود؛ لذا لازم است که جایگاه این ستاد و جایگاه گروه‌های جهادی و مردمی را مهم بشماریم.

عضو ستاد ملی مبارزه با کرونا، درخواست‌هایی از این ستاد حوزوی گفت: این ستاد طرح‌هایی بدهد که بتوان در ستاد ملی مبارزه با کرونا مطرح کرد و آن را به‌عنوان یک راهکار از سوی حوزه به جایی برساند.

وی افزود: الگوی تاب‌آوری اسلامی در حوادث و مشکلات را باید به‌صورت منقح‌شده ارائه کرده باشید، هم‌چنین الگوی مشاوره‌ای که در اپیدمی‌ها و بلاهای عمومی در امیدبخشی، معالجه و درمان به‌کار می‌آید، باید به‌صورت چند متن خوب و منقح و قابل دفاع از سوی حوزه ارائه شود.

آیت‌الله اعرافی تولید محتوا و پاسخ به سؤالات مربوط به کرونا را خواستار شد و گفت: در این زمینه گرچه کارهای خوبی صورت گرفته است؛ اما جامع و کافی نیست و لازم است، در این عرصه نیز کارهای بهتر و عالمانه‌تری صورت گیرد.

مدیر حوزه‌های علمیه در توصیه‌هایی به ستاد حوزوی بحران گفت: لازم است که این ستاد در کنار داشتن یک نگاه بلندمدت و برنامه کلان، از لحاظ ساختاری و کارکردی با توجه به تجربیات حوادث سال‌های اخیر بازسازی شود و جلسات آن به‌صورت منظم‌تر برگزار شود.

وی در ادامه توصیه‌های خود به ستاد حوزوی بحران ضمن تقدیر از همه طلاب و گروه‌های جهادی که در کف میدان مشغول فعالیت‌های جهادی و مخلصانه هستند، خاطرنشان ساخت: به تشکل‌ها و گروه‌های طلبگی که مجاهدانه مشغول خدمت‌رسانی به مردم هستند، باید بهای بیشتری داده شود و تعامل بهتر و قوی‌تری با آنان برقرار شود و در کنار تشکیل قرارگاه‌های متعدد، صف را سامان بیشتری دهید.

وی افزود: همانند قم این ستاد حوزوی در سایر استان‌ها نیز وجود دارد که لازم است، در استان‌ها نیز صف و ستاد قوی‌تر عمل کنند تا در آینده نزدیک، مجموعه این نهادهای حوزوی به یک شبکه چند ده هزار نفری تبدیل شود که با یک آژیر پای کار آمده و در سایر حوادث، مشکلات و معضلات کشور، به یاری مردم بشتابند.

مدیر حوزه‌های علمیه در پایان با اشاره به لزوم تدوین و طراحی متون آموزشی لازم برای همه طلاب و گروه‌های جهادی، ابزار داشت: لازم است که برای شبکه طلاب جهادی، بسته‌های آموزشی پیش‌بینی و طراحی شود و در متن نظام آموزشی و مهارت‌های کاربردی برای طلاب برادر و خواهر گنجانده شود تا افرادی که می‌خواهند وارد این شبکه جهادی شوند، از قبل آموزش‌های لازم را دیده باشند.

حجت‌الاسلام والمسلمین زمانی هم در این نشست، ضمن ارائه گزارشی از فعالیت‌های صورت‌گرفته از سوی این ستاد حوزوی، گفت: شکل‌گیری ستاد حوزوی بحران شجره طیبه‌ای بود که نهال آن در حوزه کاشته شده و دارای ثمرات خوبی بوده است و هدف آن، مقابله با انحرافات و هجمه‌هایی است که علیه حوزه علمیه شکل گرفته است. این ستاد دارای کمیته‌های تخصصی می‌باشد که به‌صورت فعال و جدی پای کار مقابله با کرونا هستند تا هر چه سریع‌تر این مشکلات از جامعه اسلامی برطرف شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین برته مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه نیز در این دیدار، ضمن ارائه گزارشی از فعالیت‌های رسانه‌ای صورت‌گرفته در کمیته رسانه‌ای ستاد حوزی بحران، افزود: از تقابل بسیجی و طلبه یا تقابل طلبه و جهادی و سایر تقابل‌ها جلوگیری کردیم تا وحدت و یکپارچگی همه گروه‌های جهادی حفظ شود و تلاش رسانه‌ای زیادی شد تا الگوی کارهای جهادی به‌خوبی برجسته و هجمه‌های زیادی که به شهر مقدس قم و روحانیت مطرح شده است، خنثی شود.

خاطرنشان می‌شود، در این دیدار سایر مسئولان کمیته‌های تخصصی ستاد حوزوی بحران و حوادث غیرمترقبه، به بیان دیدگاه‌ها و پیشنهادات خود درباره این ستاد و فعالیت‌های آن پرداختند.

دبیر ستاد حوزوی مدیریت بحران و حوادث غیرمترقبه عنوان کرد

ورود بیش‌از ۲۰هزار طلبه جهادی در عرصه‌هایی که شرایط ترسناکی داشتند

دبیر ستاد حوزوی مدیریت بحران و حوادث غیرمترقبه، به تجلیل از طلاب جهادی حوزه در عرصه‌های مختلف به خصوص کرونا پرداخت.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسن زمانی رئیس ستاد حوزوی بحران و حوادث غیرمترقبه، یکم آبان در مراسم تقدیر از طلاب خواهر جهادی که با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین مدنی مدیر جامعة‌الزهرا علیهاالسلام در قم برگزار شد، ضمن تشکر از زحمات طلاب، دانشجویان، معلمان، کادر سلامت و دیگر جهادگران که در بحران کرونا در ایران تاکنون خوش درخشیدند، بیان کرد: گرچه کرونا تمام دنیا را فراگرفت، اما روی کره زمین هیچ ملتی مانند ملت ایران وفاداری و انجام وظیفه اخلاقی و الهی خود را نشان نداد.

وی با بیان این‌که در رسانه‌ها دیدیم که در کشورهای دیگر عده‌ای دنبال سرقت ماسک و مواد شوینده بودند، اما در ایران به‌خصوص در قم، با افزایش تولید ماسک و اهدای آن‌ها، صحنه‌های زیبایی خلق شد، افزود: رهبر معظم انقلاب اسلامی به این ملت افتخار می‌کنند و قطعا دنیای استکبار نمی‌تواند در برابر این ملت مقاومت کند.

دبیر ستاد حوزوی مدیریت بحران و حوادث غیرمترقبه، در ادامه با اشاره به ایجاد کمیته‌های تخصصی جهت انجام خدمات مربوط به کرونا، توضیح داد: یک کمیته جهت عیادت از بیماران در بیمارستان، کمیته دیگری برای تغسیل و تجهیز فوتی‌ها در آرامستان‌ها و کمیته سوم نیز، گروه هفتادنفره فارغ‌التحصیلان رشته روان‌شناسی برای مشاوره جهت بهبود مشکلات روحی روانی بیماران و پرستاران تشکیل شد؛ کمیته چهارم هم کمیته پیشگیری است که وظیفه توزیع محصولات بهداشتی در مناطق محروم کشور را برعهده دارد.

وی ادامه داد: کمیته بعدی به تولید محتوای علمی مرتبط به کرونا می‌پردازد که تاکنون چندین کتاب راجع به کرونا و شبهات مربوط به آن چاپ شده و به‌جهت دسترسی آسان، فایل آن‌ها نیز در اختیار جهادگران قرار می‌گیرد. کمیته رسانه نیز با همکاری نهادهای هفتگانه حوزوی تشکیل شد و در سطح کشور مشغول به فعالیت می‌باشد. کمیته بین‌الملل در سطح جهان، خدمات ارزشمندی از جمله آموزش طلاب خارجی را ارائه کرده است تا صحنه‌هایی که ایرانیان خلق کردند، به همه جهانیان منتقل شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین زمانی با اشاره به این‌که جهادگران در عرصه خطرناکی مشغول به فعالیت هستند، اظهار کرد: یک کمیته نیز برای بیمه کردن طلاب و جهادگران تشکیل گردیده تا در مواقع بحرانی از آن‌ها حمایت شود. کمیته محتوا هم، با تنظیم شیوه‌نامه بهداشتی برای اجتماعات مذهبی، مانع از تعطیلی کامل آن‌ها شد و این برای ما افتخار دیگری است که برنامه‌های مذهبی ماه محرم و صفر هم با شکوهی هرچه تمام‌تر و با رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی انجام شد. کمیته‌های متعددی از جمله کمیته طب‌الاسلامی و کمیته علمی اقتصادی سیاسی نیز، برای ارائه راهکار جهت جبران خسارت‌های ناشی از کرونا تشکیل شده است.

وی ابراز کرد: با مشورت با ریاست بیمارستان‌ها، استانداری و ستاد مقابله با ویروس کرونا سه وظیفه اصلی برای جهادگران مشخص شده است؛ وظیفه اول خدمت‌رسانی به بیماران و همراهان آن‌ها جهت همکاری با پرستاران، وظیفه دوم آرامش‌بخشی به بیماران و پرستاران از طریق گفت‌وگو با آن‌ها و وظیفه سوم تبلیغ فرهنگی احکام مرتبط به بیماران یا پرستاران و برگزاری مراسمات دینی متناسب با شرایط بیمارستان است.

دبیر ستاد حوزوی مدیریت بحران و حوادث غیرمترقبه با بیان احادیث و روایت‌هایی که بیانگر ثواب اخروی جهاد به‌خصوص کمک به بیماران بود، گفت: در سطح کشور بیش‌از ۲۰ هزار نفر از طلاب وارد کار جهادی شدند که ان‌شاءالله خداوند این امر نیک را از آن‌ها بپذیرد و اجر اخروی را برای آن‌ها قرار دهد.

• طلاب جهادگر خاطره جبهه‌ها را تازه کردند

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمحمود مدنی نیز در این مراسم، با تبریک به جهادگران به‌خاطر دفاع از آبروی روحانیت آن هم در دورانی که روحانیت مورد هجوم قرار می‌گیرد، بیان کرد: حضور طلبه‌ها در تمامی مشکلات کشور از جمله سیل و زلزله و اکنون هم شیوع ویروس کرونا، همواره مشهود بوده است که انسان را یاد جهادگران جبهه می‌اندازد.

مدیر جامعة‌الزهرا علیهاالسلام ابراز داشت: در دوران شیوع این ویروس، عده‌ای ماسک احتکار کردند، برخی ثروت‌اندوزی نمودند و بعضی خودشان را کنار کشیدند تا جانشان را حفظ کنند، اما جهادگران سلامت این کار را نکردند؛ چون این سفارش اسلام به مسلمانان است.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمد قمی

لزوم تقویت ارتباط سازمان تبلیغات با نهادهای حوزوی

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین محمد قمی، ۵آبان در جمع رئیس و هیأت‌رئیسه مجامع استانی و هم‌چنین اعضای هیأت‌رئیسه کمیسیون‌های دوازده‌گانه مجمع نمایندگان طلاب و فضلای حوزه علمیه قم که در سالن اجتماعات جامعه مدرسین برگزار شد، اظهار داشت: رئیس سازمان تبلیغات اسلامی به‌نمایندگی از روحانیون کشور، در برخی از شوراهای بالادستی کشور حضور دارد و متأسفانه امروز تفاوت‌های گفتمانی و رویکردی با برخی از مسئولان در این شوراها وجود دارد که گاهی صداها را نیز بالا برده است.

وی ابراز داشت: امروز متأسفانه فضای مجازی کشور رها شده است و این مسأله را در مجلس شورای اسلامی نیز بیان کرده‌ام؛ چراکه لطمات بسیاری را به روح و روان نوجوانان و جوانان کشور وارد کرده است؛ البته برخی از مسئولان از بنده ناراحت هم شده‌اند؛ اما درد دل‌ها و سخن حق را باید گفت.

رئیس سازمان تبلیغات اسلامی خاطرنشان ساخت: حمایت از مجموعه‌های خودجوش، فرهنگی و آتش‌به‌اختیار در فضای مجازی، یکی از فعالیت‌های سازمان تبلیغات اسلامی است و خود این سازمان نیز در این عرصه وارد شده و مشغول به فعالیت است.

حجت‌الاسلام والمسلمین قمی تصریح کرد: رهبر معظم انقلاب، حوزه هنری را به‌عنوان نهاد هنری انقلابی کشور ذیل نهاد روحانی کشور که سازمان تبلیغات اسلامی است، قرار داده‌اند؛ چراکه جریان هنری مکتبی انقلاب، باید تحت هدایت روحانیت باشد که این حوزه دارای اشکالاتی نیز بوده که در صدد حل آن هستیم؛ البته دستاوردهایی نیز داشته است.

وی با بیان این‌که حوزه نشر کتاب و عرصه قرآنی از دیگر فعالیت‌های سازمان تبلیغات کشور است، اظهار داشت: عرصه‌های مأموریت سازمان تبلیغات اسلامی متفاوت است و دارای میدان‌های متعددی است و یکی از شئون این سازمان، گستره ملی و استانی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین قمی ابراز داشت: یکی از کارهایی که در طول این مدت انجام داده‌ایم، ارزیابی نیروهای سازمان تبلیغات اسلامی است تا اشکالات موجود را برطرف نموده و به برنامه‌ریزی جدید بپردازیم.

رئیس سازمان تبلیغات اسلامی با تأکید بر این‌که در طول مدیریت جدید تلاش کردیم، ارتباط با نهادهای حوزوی را تقویت کرده تا بتوانیم، از ظرفیت‌های موجود حوزه بهره‌های بیشتری ببریم، تصریح کرد: امروز سازمان تبلیغات اسلامی با مشکلات بودجه‌ای فراوانی مواجه است؛ گاهی حتی برای پرداخت حق‌الزحمه یک روحانی که در فلان نقطه مرزی کشور مشغول به فعالیت است، با مشکل مواجه می‌شویم.

حجت‌الاسلام والمسلمین قمی بیان داشت: یکی از فعالیت‌های دشمن، تخریب چهره روحانیت در کشور است که ما نیز در راستای مواجهه با این برنامه ضدفرهنگی دشمنان، برنامه‌هایی را اجرا کرده‌ایم.

وی اظهار داشت: امروز مسائل فرهنگی بسیاری در کشور هم‌چون حجاب، جمعیت، طلاق و... وجود دارد؛ اما بضاعت سازمان تبلیغات اسلامی کشور به‌اندازه این مسائل نیست و نیازمند اولویت‌بندی مشکلات فرهنگی کشور از سوی نمایندگان طلاب هستیم تا بتوانیم به مهم‌ترین مسائل و مشکلات روز بپردازیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین قمی خاطرنشان ساخت: امروز از برنامه‌ها و فعالیت‌های مقدماتی در سازمان تبلیغات اسلامی درآمده و در حال برنامه‌ریزی تحولی برای این سازمان هستیم و نیازمند مشورت شما بزرگواران می‌باشیم.

وی با بیان این‌که مرکز رصد بینا در سازمان تبلیغات اسلامی راه‌اندازی شده و خروجی‌های این مرکز می‌تواند در اختیار مجمع نمایندگان طلاب قرار بگیرد، خاطرنشان کرد: امروز به‌دنبال آن هستیم که مبلغان در کنار تبلیغ‌های چهره به چهره و کلامی، خدمات اجتماعی و گره‌گشایی نیز داشته باشند که در این صورت می‌توانند اثرگذار بوده و کلام آنان نافذ باشد.

هم‌چنین حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی‌نژاد رئیس مجمع نمایندگان طلاب و فضلای حوزه علمیه قم نیز در این جلسه، اظهار داشت: نمایندگان طلاب و فضلا دغدغه دین، انقلاب و ارزش‌ها را داشته و امروز نگران فضای مجازی کشور هستند؛ چراکه منویات رهبر انقلاب از سوی شورای‌عالی فضای مجازی محقق نشده و شاهد فضای مجازی بی‌سامانی در کشور هستیم.

وی در ادامه گفت: سازمان تبلیغات اسلامی ظرفیت بسیار بالایی دارد که باید از این ظرفیت، در راستای تحقق منویات رهبر معظم انقلاب استفاده نماید؛ هم‌چنین شرایط تفاهم و همکاری زیادی بین مجمع نمایندگان طلاب و سازمان تبلیغات اسلامی وجود دارد که می‌توانیم در این مسیر با هم همکاری داشته باشیم.

بیانیه جامعه مدرسین حوزه علمیه قم در خصوص سیدکمال حیدری

جامعه مدرسین حوزه علمیه قم آحاد جامعه اسلامی را از فتنه امثال سیدکمال حیدری برحذر می‌دارد که هرگز نباید سخنان نادرست ایشان را به پای دین و مذهب، روحانیت و عالمان دینی به حساب آورند؛ زیرا راهی را که این شخص پیش گرفته، سرانجامی جز انحراف و گمراهی نیست. به گزارش خبرگزاری حوزه، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم در خصوص آقای سیدکمال حیدری، بیانیه‌ای صادر کرد که به این شرح است:

بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم

و اتل علیهم نبأ الذی آتیناه آیاتنا فانسلخ منها فأتبعه الشیطان فکان من الغاوین (اعراف: ۱۷۵)

بخوان بر آنان خبر کسی را که نشانه‌هایمان را به او دادیم؛ اما او خود را از آن تهی ساخت؛ پس شیطان او را پیروی کرد؛ پس او از گمراهان فرومایه بود.

مدتی است فردی به‌نام سیدکمال حیدری که یکی از منتسبان حوزه‌های علمیه است، هر از گاهی درباره محکمات اسلام و تشیع سخنانی ناروا مطرح می‌کند.

جامعه مدرسین حوزه علمیه قم از چند سال پیش وی را زیر نظر دارد و در برابر تحلیل‌ها و مطالب نادرست و ناتمام وی طریق تصبر و تحلم را در پیش گرفته است. بررسی سوابق نام‌برده نشان می‌دهد، وی انضباط و استقامت لازم را در تحصیل نداشته و فراگیری از استادان را به‌حد کفایت نرسانده است. نقش‌آفرینی‌های وی در یکی از برنامه‌های سیمای کوثر نیز، به‌لحاظ توانایی علمی خود وی نبوده؛ بلکه به‌واسطه اطلاعات و استناداتی بوده که گروهی متخصص در اختیار وی قرار می‌داده‌اند و او تنها آن را اجرا می‌کرده است. گروهی که اکنون از او فاصله گرفته و رفتارها و گفتارهای او را منکر می‌شمارند.

از دیرزمانی که آرای باطل وی رخ نموده، عالمان و متدینانی ناصح با وی گفت‌وگو کرده و او را نسبت به بطلان آرا و دیدگاه‌های ناتمامش آگاه ساخته‌اند. وی به‌رغم پذیرش اکثر ملاحظات و تذکرات و تعهد نسبت به تصحیح اشتباهات و جبران خطاها، همواره خلاف عهد عمل کرده و روش خود را تصحیح نکرده است. افزون بر این، مراکز علمی نیز به‌طور رسمی از وی برای طرح دیدگاه‌های خود در کرسی‌های آزاداندیشی و نظریه‌پردازی دعوت کرده‌اند. این کرسی‌ها در حضور صاحب‌نظران و اهل فن ارائه می‌شود؛ ولی او از این طریق علمی و ناصحانه نیز سربرتافته و بر نشر خطاهای یادشده اصرار می‌ورزد. بدیهی است، جای بحث درباره تحلیل‌ها و برداشت‌ها. هرچند در تضاد با محکمات اسلام و تشیع. در محافل تخصصی و علمی است که وی تن به آن نمی‌دهد. به نظر می‌رسد، او اکنون خود را به غاری انباشته از شبهات تبدیل کرده و سخن امیرمؤمنان وضعیت کسانی مانند اوست که می‌فرماید: «کل ذلک وحشةً مما ورث النبی الأمی ﷺ و نفوراً مما أدی إلیهم من أخبار فاطر السماوات و الأرض أهل حسرات و کهوف شبهات و أهل عشوات و ضلالة و ریبة من وکله الله إلی نفسه و رأیه فهو مأمونٌ عند من یجهله غیر المتهم عند من لا یعرفه...»؛ همه این‌ها به علت وحشت از چیزی است که پیامبر امی ﷺ برجای گذاشته و به‌علت نفرت از آن چیزی است که از اخبار آفریدگار آسمان‌ها و زمین بر آنان عرضه کرد؛ [اینان] اهل واماندگی، غارهای شبهات، اهل کم‌بینی و گمراهی و بدگمانی‌اند؛ کسی که خدا او را به خود و رأیش واگذاشته است. (کافی، ج۸، ص۶۳)

مع‌الاسف چندی‌است او با برداشت‌های باطل خود، نسبت‌های ناروا به عالمان سلف رضوان‌الله‌تعالی‌علیهم را نیز به اقدامات خود افزوده و آن را به مراجع عظام موجود دامت برکاتهم نیز تعمیم می‌دهد تا آن‌جا که برخی مراجع معظم دامت برکاتهم صریحاً به تنزیه فتاوی خود از نسبت‌های ناروای وی پرداختند. نکته تأمل برانگیزتر این‌که، فارغ از برداشت‌های باطل او نسبت به محکمات اسلام و تشیع، نشر این گفتارها و نسبت‌های ناروا و فتنه‌انگیز وی در آستانه میلاد خجسته پیامبر اعظم ﷺ که محور وحدت امت اسلامی است، تمام تفرقه‌افکنان را به هیجان آورده و شبکه‌های معاند و فتنه‌گر را به استقبال از سخنان بی‌پایه وی و باز نشر آن کشانده است؛ لذا بر این اساس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، آحاد جامعه اسلامی را از فتنه امثال وی برحذر می‌دارد که هرگز نباید سخنان نادرست ایشان را به پای دین و مذهب، روحانیت و عالمان دینی به حساب آورند؛ زیرا راهی را که این شخص پیش گرفته، سرانجامی جز انحراف و گمراهی نیست؛ هر چند مطمئنیم مسلمانان آگاه به‌ویژه پیروان اهل‌بیت علیهم‌السلام، اسلام، تشیع، عالمان و مراجع عظام را منزه از آرا و نسبت‌های بی‌مبنا و ناروای او می‌دانند.

اللهم اصلح کل فاسد من امور المسلمین

والسلام علیکم ورحمة‌الله وبرکاته

محمد یزدی؛ رئیس شورای‌عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

کانال هفته‌نامه افق حوزه
در پیام‌رسان‌های
سروش و ایتا
@ofogh_howzah

اخلاق در حوزه

ارزش تفکر

آیت‌الله تأله‌ی

در روایت آمده است: «تفکر ساعةٍ خیرٌ من عبادة سنةٍ؛ ساعتی تفکر بهتر از عبادت یک ماه است» تفسیر عیاشی/ج۲. در روایت دیگری می‌فرماید: «تفکر ساعة خیر من عبادة سبعین سنةً؛ ریاض‌السالکین/ج۳ در روایت دیگر آمده: لا عبادةَ مثل التفکر؛ من لایحضره الفقیه/ج۲

راوی می‌گوید که از حضرت امام صادق علیه‌السلام درباره آن‌چه مردم درباره تفکر روایت می‌کنند، سؤال کردم که چگونه فکر کنیم؟ امام علیه‌السلام فرمود: تمرُّ بالخربةِ و بالدیار القفار فتقول أین بانوکِ، این سکانکِ ما لک لا تتکلّمینَ؛ عبور می‌کنی از منزل‌های خرابه و خالی از سکنه و می‌گویی: کجا رفتند ساکنان و مالکان و بانیان شما؛ چرا حرف نمی‌زنید؟!

یکی از بزرگان می‌گوید: سرّ این‌که تفکر بهتر از عبادت عملی است، این است که در آن معنای ذکر نهفته است و علاوه بر آن این‌که تفکر، دو چیز بزرگ را می‌افزاید، معرفت و محبت؛ چراکه فکر کردن کلید معرفت و سبب شهود جمال و جلال الهی است. ذکر نیز محبت به‌جای می‌گذارد؛ ولیکن تفاوت بین این دو محبت، هم‌چون تفاوت خبر داشتن و دیدن است.

اصولاً دین اسلام، دین تفکر است. انسان به‌وسیله فکر، گم‌شده‌اش را پیدا می‌کند و مشکلش حل می‌شود. در روایت دیگری از امام رضا علیه‌السلام وارد شده که «لیس العبادة کثرةَ الصلاة والصوم؛ إنما العبادة التفکر فی امرالله عزّوجلّ؛ عبادت منحصر در نماز خواندن و روزه گرفتن نیست؛ همانا عبادت، تفکر در امر خداوند عزّوجل است».

• تفکر، سیر سالک است

فکر، رفتن سالک است به سیر کشفی، از کثرت و تعینات به حقیقت و به سوی حق رفتن است و این رفتن، عبارت از وصول سالک است به عدم و به فنا فی‌الله.

در مشرب ما معنی آدم فکر است*عالم بدن است و روح عالم فکر است.

گفته‌اند اول فکر و بعد عمل؛ فکر و تدبیر نما در ترکیب وجود خود که اول امر، آب گندیده‌ای بودی، علقه شدی، مضغه شدی و صورت انسانی به افاضه شد. فکر کن چه بودی و در کجا بودی که خدا تو را به این عالم آورد.

فیض کاشانی رحمة‌الله‌علیه می‌فرماید: گفتن و دانستن این‌که خدا یکی است چه سود؟ چون پیش هزار صنم سجده می‌کنی. علم بی‌عمل وبال است و قول بی‌فعل نکال.

• اموری که فکر در آن‌ها نکوست

اندیشه در نعمت‌های الهی خوب است و باعث افزایش معرفت شخص به نعمت‌ها می‌شود. فکر در موت باعث اعراض از دنیا و اقبال به آخرت است که فرمودند: «أکثروا ذکر هادم اللذاتِ»؛ عرض شد که «هادم اللذات» چیست؟ فرمود: مرگ است. هم‌چنین در عقوبات الهی فکر کنید تا خوف انسان زیاد شود. در صفات و اسماء حق‌تعالی فکر شود. فکر در خطاها و گناهان خود که باعث توبه و ندامت است. تفکر در احکام الهی و تدبر در کتاب او که فرمود: قرآن را با تفکر بخوانید. در روایتی از امیرالمومنین علیه‌السلام آمده است که « الا لا خیر فی قرائةٍ لیس فیها تدبّرٌ.»

• سخن آخر

فکر از افضل عبادات است. فکر، انسان را از مرتبه غفلت به مرتبه انتباه می‌کشد.

شایسته است که انسان، با حواس جمع در عالم فکر کند و در ربوبیت الهی غور نماید که چگونه خلایق را با این اختلاف مقامات و درجات و مراتب استعداد آفرید. منظور حق متعال از ایجاد این مخلوقات چه بوده؟ و غایت سیر خلق به کجاست؟

امام صادق علیه‌السلام فرمود: «کان اکثر عبادة ابی‌ذر رحمة‌الله علیه خصلتین؛ التفکر و الاعتبار».

والسلام علی من‌اتبع الهدی و آخر دعوانا انِ الحمدلله رب العالمین.

منبع: اسرار سلوک

تهیه و تنظیم: علی‌اکبر بخشی

پرس‌و‌جو

ثمرات وحدت اسلامی بر مبنای قرآن و حدیث چیست؟

آثار و برکات وحدت میان مسلمانان[1] از نظر عقلی روشن است؛ به بیان برخی از محققان «با تمام گفت‌وگوهایی که در باره اثر اعجازآمیز اتحاد در پیشرفت اهداف اجتماعی و سربلندی اجتماعات گفته شده است، می‌توان گفت هنوز اثر واقعی آن شناخته نشده است. امروز سدهای عظیمی در نقاط مختلف جهان برپا شده است که مبدأ تولید بزرگ‌ترین نیروهای صنعتی است و سرزمین‌های وسیعی را زیر پوشش آبیاری و روشنایی خود قرار داده است. اگر درست فکر کنیم می‌بینیم این قدرت عظیم چیزی جز نتیجه بهم پیوستن قدرت‌های ناچیز دانه‌های باران نیست و آن‌گاه به اهمیت اتحاد و کوشش‌های دسته جمعی انسان‌ها پی خواهیم برد».[2]

از نظر فیلسوفان الهی وحدت منشأ قدرت است؛ هر چیزی که وحدتش قوی‌تر باشد، قدرتش بیشتر است و نشانه آن است که از مرتبه بالاتری از وجود برخوردار است.[3]

در فرهنگ اسلامی نیز به آثار وحدت اسلامی پرداخته شده است؛ قرآن کریم گاهی به صورت کلی و اجمالی دستور به وحدت مسلمانان می‌دهد و می‌فرماید: «و همگی به ریسمان خدا قرآن و اسلام، و هرگونه وسیله وحدت، چنگ زنید، و پراکنده نشوید؛ و نعمت (بزرگِ) خدا را بر خود، به یاد آرید که چگونه دشمن یکدیگر بودید، و او میان دل‌های شما، الفت ایجاد کرد، و به برکتِ نعمتِ او، برادر شدید! و شما بر لبِ حفره‌ای از آتش بودید، خدا شما را از آن نجات داد. این چنین، خداوند آیات خود را برای شما آشکار می‌سازد شاید پذیرای هدایت شوید».[4]

نکته جالب این‌که در این آیه شریفه برای دعوت به وحدت فرموده است به ریسمان الهی(حبل الله) چنگ بزنید؛ منظور از ریسمان الهی هرگونه وسیله ارتباط با ذات پاک خداوند است، خواه این وسیله، اسلام باشد، یا قرآن، یا پیامبر و اهل بیت او.[5] در این تعبیر علاوه بر این‌که محور وحدت اسلامی بیان شده است، به بنیادی بودن آن نیز اشاره می‌کند که وحدت اسلامی مبتنی بر مبانی محکم است.

خداوند در آیه دیگری برای بیان فواید وحدت- از باب این‌که اشیاء به اضدادشان بهتر شناخته می‌شوند- به آثار مخرب اختلاف و پراکندگی می‌پردازد و می‌فرماید: «(فرمان) خدا و پیامبرش را اطاعت نمایید! و نزاع (و کشمکش) نکنید، تا سست نشوید، و قدرت (و شوکت) شما از میان نرود! و صبر و استقامت کنید که خداوند با استقامت کنندگان است».[6] خداوند متعال در این آیه سست شدن و از دست دادن نیرو و قدرت را از آثار اختلاف بر شمرده است. بنابراین وحدت موجب استحکام مسلمانان و تقویت نهادهای اسلامی می‌گردد.

در احادیث فراوانی که از پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله و پیشوایان بزرگ اسلام به ما رسیده، به ضرورت و اهمیت وحدت با عبارات مختلفی اشاره شده است: در یک مورد پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می‌فرماید: «افراد با ایمان نسبت به یکدیگر همانند اجزای یک ساختمان‌اند که هر جزئی از آن جزء دیگر را محکم نگاه می‌دارد».[7] نیز فرمود: «مؤمنان همچون یک روح‌اند».[8] در جایی دیگر می‌فرماید: «مَثَل افراد با ایمان در دوستی و نیکی به یکدیگر، مانند اعضای یک پیکر است که چون بعضی از آن رنجور شود و به درد آید، اعضای دیگر را قرار و آرامش نخواهد بود».[9]

امام علی علیه‌السلام وحدت را برای امت اسلامی از نگاه هدیه‌ای الهی می‌نگرند که موجب الفت و مودّت بین آن‌ها شده و مؤمنان در سایه آن، به آرامش و امنیّت دست پیدا می‌کنند؛ نعمتی که ارزش آن بی‌انتها و اهمیتش فوق العاده است.[10] با توجه به این‌که وحدت نیاز به مشترکات و محور دارد، می‌بینیم که محور وحدت در اندیشه امیرالمؤمنین علیه‌السلام، دین اسلام است که بر اساس آن همه مسلمانان با هم برادر و برابر هستند.[11] در مقابل، از هم گسیختگی و تشتّت را فاقد هرگونه مزیّت و خیری دانسته[12] و عامل آن‌را خُبث باطنی و بد دلی‌ها می‌داند.[13و14]

• معنای صحیح وحدت اسلامی

وحدت اسلامی به معنای یکی شدن مذاهب نیست. این وحدت نه شدنی است و نه منظور داعیان این وحدت است. وحدت به معنای نادیده گرفتن اختلافات و شیعه شدن سنی، یا سنی شدن شیعه نیست.

مقصود از وحدت اسلامی همبستگی مسلمانان و اتحاد پیروان مذاهب گوناگون با وجود اختلافات مذهبی، در برابر دشمنان اسلام و بی گانگان است. معنای صحیح وحدت شیعه و اهل سنت این است که با توجه به این که بین دو مذهب مشترکات بسیاری است، دو گروه باید بر محور این مشترکات به هم نزدیک شوند؛ برای حفظ و تعالی اسلام با همدیگر همکاری و همیاری داشته باشند؛ چرا که هر دو دشمن واحدی دارند. دشمنان اسلام، دشمنان هر دو مذهب هستند. در برابر این دشمنان و برای جلوگیری از سوء استفاده آنان از اختلافات باید در مقابل آن‌ها بر وجوه اشتراک خود تکیه کنند، تا بتوانند بر دشمنان اسلام که دشمن مشترک شیعه و سنی هستند، از خود دفاع کنند.

شیعه و سنی، قرن‌های طولانی است که در مسائل گوناگون اختلاف نظر دارند و این امر، گاه از سوی فتنه‌انگیزان مایه گسست‌ها، بلکه نزاع‌های فراوان در تاریخ شده است، و بی‌گمان، یکی از عللِ ضعف مسلمانان در حال حاضر در برابر هجمه استعمار غرب، همین امر بوده است.

شیعه و سنی هر دو مسلمان و در اعتقادات، احکام، اخلاق و ... دارای مشترکات زیادی هستند، البته اختلاف‌هایی هم دارند که انکارشدنی نیست، اما این اختلاف‌ها نباید منجر به خصومت و دشمنی شود و به اساس اتحاد و برادری اسلامی ضربه وارد سازد .

علامه شرف الدین می‌گوید: سیاست سبب جدایی شیعه و سنی شد، همو نیز باید سبب اتحاد شیعه و سنی شود.[15] منظور این است که سیاست استعماری و دسیسه‌های بی گانگان فرق اسلامی و از جمله شیعه و سنی را از هم جدا کرده است، باید سیاست اسلامی به منظور مقابله با دشمن مشترک نیز آن‌ها را به هم پیوند دهد.

• وحدت و مناظرات علمی

وحدت به معنای ترک و تعطیل کردن مباحثات و مناظرات علمی بین این دو مذهب نیست. با حفظ وحدت و یک پارچگی نیز می‌توان در محیط‌های علمی مناظرات علمی برقرار کرد؛ به گونه‌ای که دشمنان نیز نتوانند سوء استفاده نمایند. روشن است که برای رسیدن به اتحاد، نخست باید عوامل تفرقه و موانع اتحاد را از سر راه برداشت، و به طرفین شناختی صحیح از عقاید و افکارِ یکدیگر بخشید، و این، جز با بحث و مذاکره علمی بین دانشمندان ممکن نیست. اتحاد به معنای نفی آزادی اندیشه و تحقیق، حقیقتجویی و عدالت خواهی نیست. اتحادی مطلوب است که در کنار این ارزش‌ها مطرح گردد.

اگر این مباحثات و مناظرات علمی با روش‌های علمی و رعایت آداب مناظره[16] صورت گیرد، نه تنها سبب تفرقه و جدایی بین دو مذهب نخواهد شد، بلکه منجر به شناخت صحیح یکدیگر و تقریب و در نتیجه وحدت نیز می‌شود. از این رو مناظرات علمی نه تنها تفرقه انگیز نیست که وحدت آفرین است.

• وحدت در گذر زمان

با مطالعه در تاریخ اسلام می‌توان شواهد فراوانی از وحدت و هم گرایی و ثمرات آن در بین مذاهب اسلامی یافت و آن‌ها را به عنوان اسوه و نمونه به جوامع اسلامی معرفی نمود.

سیره حضرت علی علیه‌السلام بهترین الگو و اسوه برای برقراری اخوت و وحدت اسلامی است. ایشان برای حفظ وحدت مسلمانان نه تنها از حقوق خویش می‌گذشت، بلکه از همکاری با مخالفان خود نیز دریغ نمی‌کرد.

بزرگانی از هر دو مذهب شیعه و سنی در جهت پا گرفتن این وحدت کوشیده‌اند. افرادی؛ چون آیت الله بروجردی، حضرت امام خمینی، علامه شرف الدین، سید جمال الدین اسدآبادی، امام موسی صدر از میان شیعه و شیخ شلتوت و دیگران از بین اهل سنت را باید نام برد که در عرصه شکل گیری وحدت بین مسلمانان گام‌های مؤثری برداشته‌اند.

با مراجعه به تاریخ نیز می‌توانیم شواهد فراوانی از همکاری و وحدت شیعه و سنی بیابیم. برای نمونه صاحب بن عباد شیعه، که در دوران عباسیان وزیر بود، قاضی عبد الجبار را که از بزرگان اهل سنت بود، به سمت قاضی القضاتی منصوب کرد.

در بین مسلمانان زمینه‌های وحدت بسیاری وجود دارد که با محور قرار دادن آن‌ها می‌توان وحدت بین مسلمانان و قدرت یافتن آن‌ها را شاهد بود؛ خدا، قرآن، رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله، حضرت علی علیه‌السلام، مسئله مهدویت، محبّت اهل بیت علیهم‌السلام، دفاع از مردم فلسطین، مقابله با دشمنی‌های اسرائیل و آمریکا، از زمینه‌های وحدت امت اسلامی هستند.

منبع: اسلام کوئست

پی‌نوشت‌ها

۱. برای از معنا و مفهوم وحدت اسلامی رجوع شود به پاسخ: ۴۱۶۵.

۲. مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، ج ۳، ص ۳۳، تهران، دار الکتب الإسلامیة، چاپ اول، ۱۳۷۴ش.

۳. صدر المتألهین، الحکمة المتعالیة فی الاسفار العقلیة الاربعة، ج ۶، ص ۲۸۵، بیروت، دار احیاء التراث، چاپ سوم، ۱۹۸۱م.

۴. «وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللهِ جَمِیعاً وَ لا تَفَرَّقُوا وَ اذْکُرُوا نِعْمَتَ اللهِ عَلَیْکُمْ إِذْ کُنْتُمْ أَعْداءً فَأَلَّفَ بَیْنَ قُلُوبِکُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْواناً وَ کُنْتُمْ عَلی شَفا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَکُمْ مِنْها کَذلِکَ یُبَیِّنُ اللهُ لَکُمْ آیاتِهِ لَعَلَّکُمْ تَهْتَدُونَ». آل عمران، ۱۰۳.

۵. تفسیر نمونه، ج ۳، ص ۲۹.

۶. «وَ أَطِیعُوا اللهَ وَ رَسُولَهُ وَ لا تَنازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَ تَذْهَبَ رِیحُکُمْ وَ اصْبِرُوا إِنَّ اللهَ مَعَ الصَّابِرِینَ». انفال، ۴۶.

۷. «اَلْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ کَالْبُنْیانِ یَشُدُّ بَعْضُهَا بَعْضا». شعیری، محمد بن محمد، جامع الأخبار، ص ۸۵، نجف، مطبعة حیدریة، چاپ اول، بی‌تا.

۸. «یَقُولُ ص اَلْمُؤْمِنُونَ مُتَّجِدُونَ مُتَآزِرُونَ مُتَصَافِرُونَ کَأَنَّهُمْ نَفْسٌ وَاحِدَةٌ». مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، ج ۵۸، ص۱۵۰، بیروت، دار إحیاء التراث العربی، چاپ دوم، ۱۴۰۳ق.

۹. «مثل المؤمنین فی توادهم و تراحمهم کمثل الجسد الواحد اذا اشتکی بعضه تداعی سائره بالسهر و الحمی». پاینده، ابو القاسم، نهج الفصاحة (مجموعه کلمات قصار حضرت رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله)، ص ۷۱۵، تهران، دنیای دانش، چاپ چهارم، ۱۳۸۲ش.

۱۰ ر.ک: شریف الرضی، محمد بن حسین، نهج البلاغة، صالح، صبحی، ص ۲۹۸، قم، هجرت، چاپ اول، ۱۴۱۴ق.

۱۱. ر.ک: همان، ص ۱۶۸.

۱۲. ر.ک: همان، ص ۲۵۵.

۱۳. ر.ک: همان، ص ۱۶۸.

۱۴. اقتباس از پاسخ ۲۹۶۹۱

۱۵. شرف الدین، عبد الحسین، اجتهاد در مقابل نص، ترجمه، دوانی، علی، ص ۸، چاپ دوم، کتابخانه بزرگ اسلامی، ۱۳۹۶ق.

۱۶ . ر.ک به سؤال شماره ۳۶۵۲ (سایت: ۴۰۸۰)

تشریح فعالیت‌های معاونت تهذیب حوزه‌های علمیه در تحقق مطالبات رهبر معظم انقلاب

۲۷ مهرماه سالگرد سفر پربرکت رهبر معظم انقلاب به شهرمقدس قم در سال ۱۳۸۹ است. سفری که ده سال پیش انجام شد و ایشان در خلال دیدارهای متعدد با اقشار حوزویان، مباحث بسیار خاص و نابی مطرح کردند. مباحثی که عمدتاً به مسائل درون‌حوزوی، مطالباتی بنیادین از حوزه و تبیین مفاهیم انحرافی و خطرناک می‌پرداخت.

حجت‌الاسلام کاظم علی‌محمدی مدیر اداره مطالعات و برنامه‌ریزی معاونت تهذیب حوزه‌های علمیه در گفت‌وگو با خبرگزاری رسا، به سؤالاتی با موضوع عملکرد معاونت تهذیب در پی مطالبات رهبر معظم انقلاب از حوزه پاسخ داد که تقدیم خوانندگان نشریه افق حوزه می‌شود.

▫ برای پیگیری مطالبات رهبر معظم انقلاب از حوزه در حیطه تهذیب، چه سازوکاری اندیشیده شده است؟

• پیش‌تر (سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲) و در زمان مدیریت آیت‌الله بوشهری، شورایی به نام شورای پیگیری مطالبات مقام معظم رهبری از حوزه تشکیل شده بود که کمیسیون‌هایی داشت و یکی از این کمیسیون‌ها، کمیسیون تهذیب و تربیت بود. جلسات این کمیسیون معمولاً به‌صورت ماهانه برگزار می‌شد و درباره مطالبات تهذیبی رهبر معظم انقلاب از حوزه، بحث و گفت‌وگو می‌شد. در آن مدت بیش‌از ۱۴ جلسه تشکیل شد و ۱۲اسفند۹۲ آخرین جلسه‌ای بود که تشکیل شد و به‌دلایل نامعلومی ادامه پیدا نکرد. حاصل این جلسات تصویب ۱۲ طرح به شرح ذیل بود:

• طراحی و تدوین نظام اخلاق و تربیت حوزه‌های علمیه؛

• طراحی و تأسیس رشته تعلیم و تربیت در حوزه‌های علمیه؛

• تهیه و تنظیم طرح ترویج و گسترش صحیح تهذیب در حوزه‌ها؛

• اهتمام ویژه به عرفان عملی؛

• جهت‌بخشی نظام اخلاقی حوزه‌ها در راستای تکریم مراجع عظام، اساتید و فضلا؛

• تقویت نقش تربیتی اساتید حوزه؛

• شناسایی، تجلیل و سرمایه‌گذاری روی طلاب ممتاز؛

• تعمیق ارزش‌های اخلاقی در حوزه تعاملات اجتماعی و سیاسی؛

• ارتقای بصیرت اجتماعی و سیاسی روحانیون با رویکرد اخلاق‌مداری؛

• شناسایی، احیا و گسترش سنت‌های تربیتی حوزوی؛

• تحکیم و تعالی بنیان خانواده حوزویان و معرفی الگوی مطلوب خانواده حوزوی؛

• گسترش فرهنگ تدبر و انس با قرآن و ادعیه.

متعاقب این مصوبات «نظام اخلاق و تربیت حوزه‌های علمیه» تدوین شد. «رشته تعلیم و تربیت اسلامی» برای سطح دو طراحی شد. «طرح ترویج و گسترش صحیح تهذیب در حوزه‌ها» اجرا و گزارش آن آماده شد. به‌منظور «تقویت نقش تربیتی اساتید حوزه»، کارگاه‌های جهاد تربیتی اساتید طراحی و برگزار گردید و کتاب «نقش تربیتی اساتید» تدوین و منتشر شد.

برای «تحکیم و تعالی بنیان خانواده حوزویان و معرفی الگوی مطلوب خانواده حوزوی»، دفتر خانواده معاونت، فعالیت‌های متنوعی را طراحی کرد که در کتاب «برنامه تعالی خانواده» تجمیع و منتشر شد. هم‌چنین کتاب «الگوهای اخلاقی خانواده» توسط حجت‌الاسلام والمسلمین حسین‌خانی تدوین و با کمک مدیریت مطالعات معاونت چاپ و منتشر گشت. در راستای «گسترش فرهنگ تدبر و انس با قرآن و ادعیه»، اداره قرآن و حدیث مأموریت یافت، برنامه‌ریزی و اقدام کند که کارهای خوبی در این زمینه در حال انجام است.

گزارش کامل فعالیت‌های این کمیسیون در جزوه «گزارش جامع دبیرخانه شورا» صفحات ۳۵ تا ۳۷ آمده است.

▫ برنامه‌های حوزه در معرفی و نهادینه‌سازی قله‌های تهذیب و معنویت چه بوده است؟

• در این راستا تدوین مجموعه کتاب‌های قله‌های تهذیب و کتاب‌های متعدد در زمینه سیره اخلاقی و تربیتی علما و بزرگان، مثل؛ مشق مهر، همسران همراه، فرازها و فرودها، نماز در سیره علما و... را داشته‌ایم؛ هم‌چنین تهیه و انتشار مجموعه سی‌دی‌ها و نرم‌افزارهای قله‌های تهذیب به‌صورت موضوعی و فردی و تهیه و طراحی مجموعه پوسترهای نمایشگاهی با موضوع سیره علما مثل اقتصاد مقاومتی در سیره علما، قرآن، نماز، ترک گناه در سیره علما، مشق عشق، فضاسازی معنوی مدارس علمیه، لباس آسمانی و... نیز صورت گرفته است.

▫ معاونت تهذیب در عرصه ارزیابی و وضعیت‌سنجی برنامه‌های تهذیبی مدارس چه سازوکاری دارد؟

• فرم‌های مختلف نظارتی و ارزیابی توسط اداره برنامه‌ریزی و نظارت معاونت با همکاری مدیریت مطالعات طراحی شده و به‌صورت ماهانه، فصلی و موردی از سوی معاونان تهذیب مدارس و نیز گاهی با حضور کارشناسان اعزامی تکمیل و نتایج آن در معاونت مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد.

▫ برنامه‌های آینده معاونت تهذیب برای ارتقای سطح معنوی طلاب، مخصوصاً با چالش‌های عصر کرونا و آموزش مجازی چیست؟

• معاونت تهذیب در این زمینه تلاش دارد، برنامه‌های متنوعی را اجرا کند که عبارت‌اند از؛ به‌روزرسانی، تکمیل و ارتقای مستمر برنامه جامع تربیتی، تربیت مدیران مهذب و کارآمد با تأسیس و برگزاری رشته مدیریت امور اخلاقی و تربیتی، گسترش مراکز مشاوره حوزه در استان‌ها و شهرستان‌ها، پیگیری استاد مشاور ثابت مدارس علمیه، برگزاری کارگاه‌های آسیب‌شناسی فضای مجازی برای طلاب و تهیه جزوات مربوطه و ارسال آن از طریق فضای مجازی.

رواق شهیدان

طلبه شهید قاسمعلی پورمحمدی

در زمان اوج‌گیری نهضت اسلامی علیه رژیم پهلوی، تنها ۱۵ سال داشت، ولی به‌واسطه هوش انقلابی و ایمانی‌اش، در میدان مبارزات نقش‌آفرین شد. پس از فتح و ظفر انقلاب نیز، از تقسیم غذا و کمک به فقرا تا گشت‌زنی و نگهبانی، از دستاوردهای انقلاب غفلت نکرد.

• حضور مستمر در جبهه

چهار سال پس از جنگ به مقام عظمای شهادت رسید و در این مدت، شاید از هیچ عملیاتی جا نمانده باشد. اولین مأموریتش به کردستان بود و مدتی را در دیوان‌دره به مبارزه علیه دشمن مشغول بود. در عملیات‌های فتح‌المبین و بیت‌المقدس و آزادی خرمشهر شرکت داشت و از ناحیه پا مجروح شد. در دوران مجروحیت به بندر لنگه رفت و در مبارزه با قاچاق‌چیان و خدمت‌گزاری به محرومان ایفا نقش نمود.

عملیات‌های محرم، والفجر مقدماتی، والفجر ۱،۲،۳،۴ و نیز عملیات خیبر و در آخر عملیات بدر شاهد، حضور این سرباز ولایت بودند و بارها تا پای جان پیش رفته بود. خودش نقل می‌کرد که در سنگر دیده‌بانی بودم، با خود گفتم که بروم غذا بگیرم. همین که غذا را آوردم، دیدم که سنگر با گلوله توپ با خاک یکسان شده است.

• تولد و شهادت

طلبه شهید عباسعلی پورمحمدی که سال ۱۳۴۲ش در نجف‌آباد به دنیا آمد و مدتی در حوزه علمیه زادگاهش درس خواند. عاقبت در اواخر سال ۱۳۶۳ش در کنار دجله و عملیات بدر، لقاءالله را با لباس خونین چشید و به مقام شهادت رسید.

پیکر پاک شهید در جنت‌الشهدای نجف‌آباد به خاک سپرده شد.

• پیامی از شهید

شما باید برای حفاظت از اسلام و انقلاب، فرزندان خود را تشویق کنید که به نبرد با دشمنان برخیزند.

منبع: شاهدان روحانی

تهیه و تنظیم: علی‌اکبر بخشی

رئیس انجمن اصول فقه در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه

مجامع علمی دنیا از علوم فاخر حوزه بی‌اطلاع هستند

سال ۹۹ یکی از سال‌های پرافتخار این انجمن است؛ چراکه در این سال مجله اصول فقه، مقام بسیار بالای علمی پژوهشی را به‌دست آورد.

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدصادق محمدی رئیس انجمن اصول فقه حوزه، ۷آبان در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه، با بیان این‌که انجمن اصول همواره مدافع اصول فقه ضابطه‌مند استدلالی بوده، مهم‌ترین رسالت این انجمن را جریان‌سازی در عرصه‌های مختلف اصولی، ترویج و زمینه‌سازی برای تولید علم، ظرفیت‌سازی برای نوآوری و نظریه‌پردازی، بهینه‌سازی علم اصول در عرصه‌های مختلف و بسترسازی برای تقویت علم اصول برشمرد.

وی با اشاره به فعالیت‌های انجمن اصول فقه در چهار دوره گذشته، عنوان کرد: برگزاری نشست‌های متعدد در قالب نوآوری، نظریه‌پردازی، ترویجی و تخصصی، برگزاری نکوداشت‌های علمی، برگزاری اولین کنگره علمی آیت‌الله‌العظمی بروجردی رحمه‌الله، برگزاری نکوداشت علمی شهید صدر رحمه‌الله و امام راحل قدس‌سره و برگزاری نشست‌های متعدد در خصوص کاربرد علم اصول از جمله این فعالیت‌ها بوده است.

این استاد سطح عالی حوزه اظهار داشت: این انجمن همواره در سه رتبه نخست انجمن‌های علمی بوده و هیچ‌گاه تلاش علمی آن متوقف نشده و در زمان فعلی که این ویروس منحوس مراکز علمی را به تعطیلی کشانیده است، فعالیت این انجمن تعطیل نشده و در فضای مجازی تلاش‌هایی داشته است.

رئیس انجمن اصول فقه حوزه افزود: این انجمن از زمان تأسیس تاکنون چهار دوره پرتلاش علمی را گذرانیده است و معتقدم، باید مدافع اصول فقه ضابطه‌مند و استدلالی سلف صالح گذشته باشیم؛ نه اصول بر اساس سکولار عقلایی بی‌ضابطه و لجام‌گسیخته؛ ولی باید تلاش کرد نواقص علمی را هم برطرف نمود.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدی گفت: اگر قرار باشد، زوائد علم اصول را بررسی کنیم، این بررسی هم باید ضابطه‌مند باشد، نه لجام‌گسیخته؛ چراکه علم عرصه تأمل، تفکر و تدبر است و تحول در علم با هیاهو و سر و صدا و تخریب میراث گذشته محقق نمی‌شود؛ بلکه تحول براساس حفظ میراث گذشتگان و ساختن راه‌های نوین برای تکامل میراث علمی گذشتگان به‌وجود می‌آید.

این استاد سطح عالی حوزه اظهار داشت: انجمن اصول فقه حوزه در طول فعالیت‌های خود، هیچ‌گاه با ارائه نظریه‌پردازی و نوآوری مخالف نبوده و دلیل و برهان آن، برگزاری نشست‌های علمی متعدد با سلیقه‌های مختلف است و هیچ‌گاه این انجمن در مسیر جناح علمی و سیاسی خاص فعالیت نکرده است.

وی بیان داشت: انجمن اصول فقه در طول چند سال فعالیت علمی موفقیت‌آمیز، همواره در مسیر تحقق منویات مراجع عظام به‌ویژه رهبر معظم انقلاب گام برداشته و برای پاسداشت و جایگاه علم اصول، این انجمن در کنار فعالیت‌های سنتی و نوین خود، روزی را به‌عنوان علم اصول پیشنهاد داد که به تأیید کتبی ۶ مرجع معظم تقلید نیز رسیده است.

این استاد سطح عالی حوزه با بیان این‌که علوم مختلف جهانی دارای روز مشخصی در طول سال می‌باشند؛ ولی متأسفانه حوزه علمیه برای هیچ کدام از علوم خود روزی را مشخص نکرده است، گفت: در راستای پاسداشت اصول فقه، این انجمن برای مهم‌ترین علم پایه‌ای که علم اصول فقه است، روز وفات شیخ اعظم مرتضی انصاری را پیشنهاد داده است.

رئیس سه دوره انجمن اصول فقه حوزه اظهار داشت: روز علم اصول می‌تواند این علم را از کالبد دیرینه سنتی حوزوی به مجامع علمی خارج از حوزه مانند مجامع علمی عامه و دانشگاهی دنیا بیرون آورده و آن را معرفی کند.

وی بیان داشت: در این رابطه باید گفته شود که یکی از مشکلات حوزه این است که علوم حوزوی، از درون حوزه‌های علمیه، نشر مناسبی به بیرون از خود نداشته است. دانشگاهیان از علوم فاخر حوزوی بی‌اطلاع هستند و به‌طور کلی علوم حوزوی از عدم نشر مناسب خود محرومیت‌هایی را متحمل شده‌اند.

استاد سطح عالی حوزه افزود: همین مسأله سبب شده، علم اصول با این قوت، قابل قیاس با علوم مشابه خود در جهان اسلام و جهان علمی غرب نیست و به‌مراتب قوی‌تر از اصول فقه عامه و علوم مرتبط مانند هرمنوتیک روشی و روش‌شناختی فلسفی است؛ اما در مقام عمل، چندان جایگاه مناسبی نداشته است. از سوی دیگر می‌بینم که هرمنوتیک در جهان غرب در همه عرصه‌های زندگی مانند مسائل اجتماعی، تربیتی، فلسفی و حتی حکومتی اثرگذار بوده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدی گفت: برای این‌که جلوی این آسیب گرفته شود و علم اصول از این غربت و مظلومیت بیرون بیاید و اصول فقه بتواند در مجامع و آکادمی‌های علمی جهان مؤثر باشد، از شورای‌عالی می‌خواهیم در همراهی با این دیدگاه و تأیید مراجع عظام در جهت تثبیت این امر و تصویب قانونی آن کمک کند.

رئیس انجمن اصول فقه با بیان این‌که علم اصول به‌عنوان علم پایه‌ای، ظرفیت بومی‌سازی علوم اسلامی را دارد، گفت: ما می‌توانیم با این منطق، فهم دین و روش استنباط فقه با رویکرد روش استنباط فرافقهی در همه علوم مبتنی بر متون حوزوی، بلکه علوم مبتنی بر عقل و عقلانیت از این علم اصول استفاده کنیم.

رئیس سه دوره انجمن اصول فقه حوزه اظهار داشت: علوم مختلف حوزوی مانند علم کلام و فقه‌های مضاف می‌تواند با اصول فقه حوزه روشمند و ضابطه‌مند در مسائل خود تکامل پیدا کنند.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدی با بیان این‌که سال ۹۹ یکی از سال‌های پرافتخار این انجمن بوده؛ چراکه در این سال مجله اصول فقه، مقام بسیار بالای علمی پژوهشی را به‌دست آورد، گفت: تاکنون در حوزه علمیه قم مجله علمی پژوهشی اصولی نداشته‌ایم و این جایگاه بالای علمی، از نظر استاندارد جهانی، می‌تواند زمینه‌ساز بسیار خوبی برای ارائه نظریه‌های اندیشمندان اصولی باشد.

رئیس انجمن فقه اصول با بیان این‌که از صاحبان پایان‌نامه‌های اصولی می‌خواهیم، مقاله پایان‌نامه خود را به این انجمن ارسال کنند، افزود: این پایان‌نامه‌ها در صورت ارزیابی مثبت در این مجله علمی پژوهشی منتشر خواهد شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی

آسیب‌شناسی موضوعات اجتماعی مقدمه پویایی منبر و خطابه است

رئیس مجتمع آموزش عالی تاریخ، سیره و تمدن‌سازی، گفت: آسیب‌شناسی در موضوعات مختلف اجتماعی، از الزاماتی است که باید مورد توجه مراکز دینی و فرهنگی به‌ویژه عرصه منبر و خطابه قرار گیرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین ناصر رفیعی، ۶آبان در نشستی با مسئولان مرکز پژوهشی مبنا، ضمن تأکید به اهمیت پشتیبانی فنی فعالیت‌های پژوهشی، به‌ضرورت استفاده حداکثری از پژوهش در منابر اشاره نمود و خاطرنشان کرد: تدوین کتاب منبرهای پژوهشی، برگرفته از مجموعه منابر موضوعی، یکی از اقداماتی است که تاکنون چند جلد آن آماده شده است.

رئیس مجتمع آموزش عالی تاریخ، سیره و تمدن‌سازی، رقیق‌سازی مباحث علمی به‌منظور بهره‌گیری حداکثری عموم مردم از مباحث دانشی را مهم و ارزشمند دانست و خاطرنشان کرد: موضوعات پژوهشی محورهای گسترده‌ای را پوشش می‌دهد و پژوهش باید در تمام سطوح منابر ورود نماید.

وی با تأکید بر این‌که تمام مراکز دینی- فرهنگی، نیازمند پشتیبانی پژوهشی هستند، اظهار داشت: آسیب‌شناسی در موضوعات مختلف اجتماعی از الزاماتی است که باید مورد توجه مراکز دینی و فرهنگی به‌ویژه عرصه منبر و خطابه قرار گیرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی در پایان سخنان خود موازی‌کاری و عدم اطلاع مراکز دانشی از اقدامات پژوهشی یکدیگر را، از ضعف‌های جدی مراکز علمی کشور دانست و تصریح کرد: برای رسیدن به نقطه مطلوب در پژوهش، باید به سراغ محورهای کاربردی و طرح‌های مسأله‌محوری که برون‌داد کاربردی دارد، حرکت نمود.

دکتر محمدتقی دشتی رئیس مرکز پژوهشی مبنا هم در این دیدار گزارشی از فعالیت‌های این مرکز ارائه کرد.

وی با بیان این‌که این مجموعه با بیش از ۵۰۰ نخبه حوزوی و دانشگاهی از سراسر کشور در ارتباط است، خاطرنشان کرد: پیگیری مباحث علمی بنیادین در بحث مردم‌سالاری دینی، و فرهنگ دینی از پروژه‌های مهم این مجموعه راهبردی به‌شمار می‌رود.

دکتر دشتی در ادامه ضمن تشریح بخشی از دستاوردهای مهم علمی مرکز پژوهشی مبنا مانند نظام حقوق بشر اسلامی، فقه حکومتی، نظریه دولت اسلامی، فقه سیاسی بر مبنای قرآن کریم، آسیب‌شناسی تربیت دینی در خانواده، سند تحکیم بنیان خانواده و... گفت: این مجموعه در بحث حوزه و روحانیت، گونه‌شناسی جریان‌های فکری حوزه قم و نجف و نسبت آن‌ها با اندیشه انقلاب اسلامی، پژوهش‌های مؤثری انجام داده است.

رئیس مرکز پژوهشی مبنا هم‌چنین، به تدوین سالنمای وضعیت دین و دین‌داری در کشور اشاره نمود و یادآور شد: رصد اندیشکده‌های غربی در حوزه دین، نهادهای دینی و ولایت‌فقیه از دیگر تحقیقات این مرکز می‌باشد؛ هم‌چنین رخدادشناسی در بحث‌های حوزه و رویدادهای حوزوی، تحت عنوان مجله پیرامون منعکس می‌شود.

نماینده ولی‌فقیه در قم

سلامت مردم اولویت اول نظام است

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله سیدمحمد سعیدی، ۷آبان در دیدار با جمعی از مدیران استان قم که به‌منظور پیگیری مطالبات مقام معظم رهبری پیرامون مسائل بهداشتی، در شبستان امام خمینی قدس‌سره حرم مطهر حضرت معصومه علیهاالسلام و با رعایت پروتکل‌های بهداشتی انجام شد، اظهار کرد: اتخاذ تصمیمات قاطع حاکمیتی، اقناع افکار عمومی و همکاری، اتحاد و انسجام درونی همه دستگاه‌ها، از نکاتی است که مقام معظم رهبری روی آن‌ها تأکید دارند.

نماینده ولی‌فقیه در قم با بیان این‌که مسئولان باید درایت و انصاف داشته باشند و نه جایگاه اشخاص مانع بیان برخی قصورها شود و نه بیان اشکالات و نقائص باعث هتک حرمت اشخاص شود، افزود: امروز سلامت مردم اولویت اول نظام است و اگر با برخی از مشاغل برخورد می‌شود، به‌خاطر این است که سلامت مردم در اولویت است.

وی با بیان این‌که دستگاه بهداشت کشور محدودیت‌ها را تعیین می‌کند و باید تابع آن بود، اظهار کرد: محله‌محوری، استفاده از ظرفیت مساجد و بسیج همگانی از اقداماتی است که باید انجام شود و بسته‌های حمایتی دولت و خیران برای اقشار ضعیف در نظر گرفته شود.

آیت‌الله سعیدی با بیان این‌که همه تلاش‌های ما در مبارزه با کرونا در حکم ابزار است و آن‌چه به این ابزار روح می‌بخشد، دعاست که باید توجه مردم را به آن جلب نمود، تصریح کرد: مساجد محلی است که مردم به آن انس دارند و باید در تمام امور معنوی و مادی خود، مساجد را مد نظر داشته باشند؛ بنابراین تذکرهای بهداشتی باید به‌گونه‌ای در مساجد به مردم داده شود که مردم از مساجد روگردان نشوند.

تولیت آستان مقدس کریمه اهل‌بیت علیهاالسلام با تأکید بر این‌که سازمان تبلیغات اسلامی و صدا و سیما، یک شیوه واحدی را برای کار تبلیغی آماده کنند، گفت: باید کمک‌ها را با محوریت مساجد به واجدین شرایط برسانند و در رعایت مسائل بهداشتی هم باید جوری به مردم تذکر دهند که دستورالعمل‌های بهداشتی را از خانه‌ها رعایت کنند.

• نهادهای دینی تأثیر ویژه‌ای در کنترل کرونا در قم داشتند

بهرام سرمست استاندار قم هم در این نشست، با بیان این‌که نظرات مراجع، علما و روحانیت بسیار نافذ و تأثیرگذار بوده و در طول این مدت، این ظرفیت در کنار سیستم بهداشت کشور قرار گرفت و مردم را تشویق به رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی کردند، افزود: رعایت مسائل بهداشتی در قم از اهمیت بیشتری برخوردار است؛ زیرا موفقیت در کنترل بیماری در قم به پای دین گذاشته می‌شود و از سوء استفاده دشمنان در این زمینه جلوگیری می‌کند.

وی با بیان این‌که حوزه‌های علمیه و نهادهای دینی با همکاری با دستگاه بهداشت کشور علاوه بر تأثیر بر مقابله با شیوع ویروس کرونا دسیسه‌های دشمن بر ناکارآمدی دین در اداره جامعه را خنثی کردند، ابراز کرد: اگر ما توفیقی در کنترل کرونا در قم کسب کردیم، به‌خاطر تأثیر و حمایت روحانیت و نهادهای دینی بوده است.

استاندار قم با بیان این‌که ما در قم کم‌ترین تجمعات و بیشترین میزان رعایت را داشتیم، گفت: ما هیچ مورد قابل توجهی از نقض پروتکل‌های بهداشتی را نداشتیم و در این زمینه از مردم، مسئولان و مدیران هیأت‌های مذهبی باید تشکر کنیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین زمانی مسئول دفتر اجتماعی سیاسی حوزه‌های علمیه و نیز دکتر محمدرضا قدیر رئیس دانشگاه علوم پزشکی قم هم در این نشست، گزارشی از فعالیت‌های جهادی طلاب در دوره شیوع ویروس کرونا ارائه کردند.

با شرکت ۴۰ سخنران داخلی و خارجی برگزار شد

وبینار بین‌المللی «آسیب‌شناسی مطالعات تاریخ اهل‌بیت علیهم‌السلام در دوره معاصر»

نخستین کنفرانس بین‌المللی «آسیب‌شناسی مطالعات تاریخ اهل‌بیت علیهم‌السلام در دوره معاصر» به‌صورت وبیناری و با شرکت بیش‌از ۴۰ اندیشمند داخلی و خارجی در قالب ۶ پنل تخصصی با مشارکت پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی و آستان قدس رضوی، ۸ آبان در پژوهشگاه حوزه و دانشگاه برگزار شد.

• دنیای مدرن را با سیره و سبک زندگی رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله آشنا کنیم

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین علی‌محمد حکیمیان رئیس پژوهشگاه حوزه و دانشگاه در مراسم افتتاحیه این کنفرانس با بیان این‌که لازم است دنیای مدرن را با سیره و سبک زندگی رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله آشنا کنیم، گفت: وظیفه پژوهشگاه ایجاد ارتباط با تشنگان معارف الهی در جهان است. قرار نیست دنیای امروز به مدینه ۱۴۰۰ سال قبل برگردد؛ اما ما وظیفه داریم که معرفت برخاسته از سیره رسول‌الله صلی‌الله‌علیه‌وآله را به کام تشنه از معرفت مردم جهان انتقال دهیم. وظیفه ماست که سبک زندگی اهل‌بیت علیهم‌السلام را به مردم جهان معرفی کنیم تا این خسته‌دلان با تبعیت از این سبک زندگی، حیات طیبه‌ای را تجربه کنند.

عضو هیأت علمی گروه حقوق و فقه اجتماعی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، با استناد به ایمیلی که از دو تن از اساتید آمریکایی مدعو به کنفرانس «نقش معرفت دینی در علوم انسانی» دریافت شده است، گفت: دولت آمریکا که در مقابل جنایت رئیس‌جمهور منفور فرانسه در هتک حرمت به ساحت رسول مهربانی صلی‌الله‌علیه‌وآله سکوت می‌کند و مدعی آزادی بیان است، چرا از ورود وبیناری دو تن از اساتید آمریکایی که قرار بود، در کنفرانس هفته گذشته پژوهشگاه سخنرانی علمی کنند، جلوگیری کرد؟

حجت‌الاسلام والمسلمین حکیمیان با تأکید بر این‌که آزادی بیان واقعی را باید در معارف اسلامی جستجو کرد، گفت: استکبار جهانی باید بفهمد که با انتشار اکاذیب و کاریکاتورهای موهن، نمی‌تواند ساحت نورانی رسول مکرم اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله را خدشه‌دار کند و این چراغ نورانی، دیر یا زود، بر دل خسته از زرق و برق دنیای مادی غربی خواهد تابید.

• انتقاد از دوباره‌کاری در سیره اهل‌بیت علیهم‌السلام

دبیر علمی این کنفرانس نیز، با بیان این‌که بحث اهل‌بیت علیهم‌السلام یکی از مهم‌ترین مسائل بشری است، گفت: این مسأله یک موضوع بین‌المللی است و به دین و مسلک خاصی هم تعلق ندارد؛ حتی دهریون هم به مسائل اهل‌بیت علیهم‌السلام توجه داشته‌اند.

حجت‌الاسلام رمضان محمدی با بیان این‌که متأسفانه در مطالعات حوزه اهل‌بیت علیهم‌السلام دقت و توجه لازم صورت نگرفته است، گفت: آسیب‌هایی در مطالعات خاورشناسان و برادران اهل تسنن وجود دارد که نیاز به اصلاح و بازنگری دارد.

دبیر علمی کنفرانس، با اشاره به اجحاف‌هایی که در خصوص سیره و زندگانی ائمه اطهار علیهم‌السلام صورت گرفته، گفت: متأسفانه دوباره‌کاری و رونویسی، یکی از آسیب‌هایی جدی در مطالعات زندگی اهل‌بیت علیهم‌السلام است.

حجت‌الاسلام محمدی با تأکید بر این‌که برگزاری این همایش یک کار مقدماتی برای اصلاح و بازنگری در سیره زندگی اهل‌بیت علیهم‌السلام است، گفت: در این کنفرانس بیش‌از ۱۰ مرکز داخلی و ۲۰ مرکز علمی و پژوهشی خارجی از کشورهایی مانند انگلستان، الجزایر، کانادا و عراق حضور دارند. پذیرش بیش‌از ۱۰۰ چکیده مقاله در این کنفرانس

هم‌چنین، دکتر محمدباقر خزائیلی دبیر اجرایی این کنفرانس نیز در این مراسم، با اعلام این‌که در مدت کوتاه فراخوان بیش‌از ۱۰۰ مقاله ارسال که از این چکیده‌مقاله‌ها ۷۴ مورد پذیرش شد، گفت: از این تعداد ۳۰ اصل مقاله پذیرش شده و به چاپ رسیده و در سایت رسمی دبیرخانه بارگذاری شده است.

وی از انتشار ویژه‌نامه سیره پژوهشی با موضوع مربوط به کنفرانس خبرداد و گفت: خوشبختانه مجوزهای لازم و بین‌المللی برای کنفرانس دریافت شده است.

دکتر مجید کافی معاون پژوهش پژوهشگاه حوزه و دانشگاه نیز با اعلام این خبر که مجوز دائمی تأسیس دبیرخانه همایش‌های بین‌المللی را دریافت کردیم، گفت: برای سال ۹۹ حداقل ۴ همایش مهم بین‌المللی را برگزار خواهیم کرد.

طلایه‌داران محراب و منبر/۲

نگاهی گذرا به خدمات فرهنگی اجتماعی و سیاسی مبلغ نواندیش، مبارز و عالم ربانی آیت‌الله شیخ عباسعلی اسلامی واعظ رحمه‌الله‌علیه

شیخ عباسعلی اسلامی از جمله وعاظی بود که در قیام خونین پانزده خرداد لب به سخن گشوده و با خطابه‌های پرشور و اعتراض‌آمیز خود همگام با سایر علما و روحانیون نقش آفرین بود. وی در روزهای قبل از واقعه در حسینیه شهرری و نقاط دیگر سخنان تند و مهیجی علیه دستگاه پهلوی بیان کرد. رواج فساد و فحشاء در کشور، محدودیت و فشار بر علما و توهین به مقدسات دینی از جمله انتقادهای وی به رژیم بود. روابط دوستانه شاه و اسرائیل از جمله محورهای حملات وی و دیگر وعاظ و خطبا علیه رژیم بود.

• تولد و تحصیل

شرح زندگی و خدمات ماندگار خطیب تأثیرگذار حاج شیخ عباسعلی اسلامی، به‌تنهایی می‌تواند الگوی خوبی برای همه شیفتگان خدمت به دین و وطن اسلامی باشد. شیخ عباسعلی اسلامی در سال ۱۲۷۵ شمسی در سبزوار به دنیا آمد. مقدمات علوم دینی را در زادگاهش فراگرفت و آن‌گاه به حوزه علمیه مشهد مقدس مهاجرت کرد و در نزد استادان نامدار آن دیار از جمله ادیب برجسته شیخ عبدالجواد نیشابوری معروف به ادیب اول، به تکمیل علوم و معارف پرداخت و مبانی علمی خود را استوار ساخت و خود از مدرسین حوزه خراسان گردید. در سال ۱۳۰۵ شمسی به همراه عده‌ای از مردم خراسان راهی عراق گردید و سال‌های متمادی از محضر فرزانگان علمی چون سیدابوالحسن اصفهانی و ... بهره‌های علمی فراوانی برد. مهم‌ترین ویژگی آن مردم در دوران سکونت در نجف و کربلا، کثرت مطالعه و پژوهش و اشتغالات متنوع علمی بود که در اثر آن مبتلا به عارضه درد چشم گردید و اطباء او را از مطالعه کتاب برحذر داشتند.

• مسافرت به هندوستان

شیخ عباسعلی اسلامی واعظ در سال ۱۳۱۰ شمسی به ایران بازگشت و به‌مدت ۳ سال علی‌رغم فشار حکومت رضاخان در شهرهای سبزوار، مشهد و بیرجند به تبلیغ، ارشاد و هدایت مردم پرداخت و در سال ۱۳۱۳ شمسی عازم هندوستان شد و به‌مدت هفت سال در آن دیار مشغول تبلیغ و نشر معارف اسلامی گردید. انگیزه مسافرت وی به هند از آن‌جایی آغاز شد که در نجف اشرف، با یکی از روحانیون سرشناس شهر «لکنهو» در هند به‌نام نجم‌العلما که مؤسس مدرسه‌ای به‌نام مدرسة‌الواعظین بود، آشنا گردید. نجم‌العلما در آن زمان از علما و مراجع بزرگ نجف درخواست کرده بود تا عده‌ای از روحانیون فاضل را جهت تقویت شعائر اسلامی شیعیان و پربار کردن توانایی علمی و دینی دانش‌آموزان مدرسة‌الواعظین به هندوستان اعزام دارند. آن مرحوم بعد از مراجعت به ایران و اقامت سه ساله به‌منظور کمک و مساعدت، با هدف تبلیغ احکام دین در سال ۱۳۱۳ شمسی راهی سرزمین عجائب گردید و وارد شهر لکنهو شد و مورد استقبال نجم‌العلماء موسس مدرسه الواعظین قرار گرفت. ورود مرحوم اسلامی به هند در زمانی اتفاق افتاد که این بار تحت تسلط و سیطره استعمار انگلیس بود. در آن روزگار انگلیسی‌ها تلاش داشتند، برای پیشبرد اهداف استعماری خود حداقل بخشی از مردم هندوستان را با این هدف هماهنگ کنند؛ به‌همین منظور مدارس جدیدی برای آموزش دروس مورد نظرشان ساختند و کوشش گسترده‌ای را صورت دادند تا با سنت‌هایی که به‌زعم آنان، مانع پیشرفت هندوستان بود، مبارزه شود. بخشی از هندوها با انگلیسی‌ها از در آشتی و مسالمت وارد شدند و فرزندان خود را برای فراگیری علوم و فنون جدید در مدارس انگلیسی‌ها ثبت نام کردند. تحولات فوق برخی از چهره‌های شاخص شیعه هند را به فکر انداخت تا هم، برای عقب نماندن از هندوها و هم آلوده نشدن به همکاری با اجانب بیگانه، مستقلاً مدارسی ایجاد کنند. هدف آنان از این کار، هم دست یافتن به علوم و فنون جدید و هم حفظ و نگهداری میراث و سنت دینی تشیع بود. تأسیس مدرسه‌ای تحت عنوان مدرسة‌الواعظین در راستای تحولات فوق، به دست توانای نجم‌العلماء عالم برجسته شیعه هند بود که دروس فقه، اصول، زبان انگلیسی و عربی، مقاله‌نویسی و ... در آن تدریس می‌شد و دارای کتابخانه بزرگی بود که دانش‌آموزان از آن استفاده می‌کردند. مرحوم اسلامی ضمن تحصیل نزد نجم‌العلماء، خود به‌علت دارا بودن نعمت قدرت بیان و وسعت معلومات در محافل و مجالس علمی و فرهنگی، در شهرهای مختلف خصوصاً در میان شیعیان خوش درخشید و با شیوه‌های ابتکاری آموزشی مدرسه بهره‌های فراوان برد و آشنایی پیدا کرد.

• فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی

مرحوم شیخ عباسعلی اسلامی بعد از هفت سال اقامت در هند در سال ۱۳۱۹ شمسی به ایران آمد و کارهای خود را در مشهد شروع کرد؛ ولی به دنبال لورفتن عمل تبلیغی و شدت عمل مأموران رضاخان به‌ناچار در همان سال به تهران مهاجرت کرد. وی در روزگاری که در هندوستان به‌سر می‌برد، از اوضاع غریب روزگار خود مطلع شد و به این نتیجه رسید که تنها راه رسیدن به پیشرفت، دست یافتن به علوم جدید، همراه با حفظ میراث و سنت گذشته است؛ لذا بعد از استقرار در تهران و به دنبال سقوط حکومت رضاخان در شهریور ۱۳۲۰ شمسی، فعالیت‌های گسترده‌ای را در بخش فرهنگی، سیاسی، تبلیغی و اجتماعی انجام داد و با مسافرت به شهرهای ایران، به تأسیس مدارس و حوزه‌های علمیه و اماکن عام‌المنفعه پرداخت که فهرست آثار جاویدان وی عبارتند از:

۱. تأسیس مدارس تعلیمات اسلامی در تهران و کشور؛ ۲. تأسیس بیش از ۸۰ مسجد و حسینیه؛ ۳. تأسیس مدارس دینی در شهرستان‌های مختلف؛ ۴. تأسیس ده‌ها کتابخانه بزرگ در شهرهای مختلف؛ ۵. تأسیس چندین باب دارالایتام؛ ۶. انتشار مجله‌ای تحت عنوان مجله تعلیمات اسلامی؛ ۷. تشکیل جمعیت پیروان قرآن؛ ۸. تألیف ده‌ها کتاب و مقاله سودمند؛ ۹. طرح تأسیس تربیت مبلّغ با استمداد از آراء مراجع دینی؛ ۱۰. تأسیس مرکز چاپ و انتشارات برای چاپ کتاب‌های سودمند؛ ۱۱. انجمن روابط فرهنگی با تمام کتابخانه های جهان و دانشمندان و مستشرقان جهان؛ ۱۲. طرح تشکیل درمانگاه‌های مجهز برای رفاه حال مردم محروم و بی بضاعت به طور رایگان؛ ۱۳. طرح تشکیل هیئت بررسی مطبوعات و نشریات کشور؛ ۱۴. طرح عمران و آبادانی مناطق و روستاها تحت عنوان «هیئت خیریه» به منظور احداث مساجد، حسینیه‌ها، حمام‌ها، بیمارستان‌ها، حفر چاه‌های عمیق و....

• پایه‌گذاری مدارس تعلیمات اسلامی

مرحوم اسلامی بانی و پایه‌گذار بزرگترین مدارس زنجیره‌ای به‌سبک جدید و نوین در عصر طاغوت بود. او موفق شد، در طول حیات پربرکت خود، بیش از ۱۸۰ باب مدرسه در تهران و شهرستان‌ها تأسیس و پایه‌گذاری نماید. این مدارس که شامل مقاطع ابتدایی، راهنمایی، دبیرستان و به دو صورت پسرانه و دخترانه بود، توانست هزاران نفر از فرزندان این مرز و بوم را تربیت نماید.

• خدمات فرهنگی نوین و مبارکی که با استقبال مواجه شد

مدارس جامعه تعلیمات اسلامی در سال ۱۳۲۸ ش صاحب اساسنامه و مرامنامه شد و بدین وسیله همه راه‌های نفوذ طاغوت مسدود گردید. عوامل منفور رژیم پهلوی به ویژه ساواک با همه توان و علی‌رغم اخلال‌گری‌ها، کارشکنی‌ها، فشارها و محدویت‌های گوناگون هیچ‌گاه موفق به تعطیلی این مدارس نشدند و حتی نتوانستند خللی در اجرای برنامه‌های علمی و آموزشی آن وارد سازند.

ایشان امتیاز اولین مدرسه اسلامی را (غیردولتی) در سال ۱۳۲۲ شمسی کسب نمود؛ اما قبل از تأسیس مدرسه، اولین تشکل مذهبی تحت عنوان جمعیت پیروان قرآن را ایجاد کرد که خود عهده‌دار تدریس اصول عقاید به‌شیوه نوین در آن تشکل بود. استادان و معلمان مدارس، از برجستگان فرهنگی و نویسندگان مذهبی چون: محمدحسین بهشتی، محمدتقی جعفری، سیدعلی اکبر حسینی، عبدالمجید رشیدپور، غلامحسین شکوهی، احمدتوانا، مرتضی مطهری، و علی محمد کاردان و... بودند که مباحث گوناگون را در حوزه تعلیم و تربیت برای جوانان مذهبی علاقه‌مند به شغل معلمی مطرح می‌کردند.

مدارس و شیوه آموزش اسلامی و دینی ایشان با حمایت‌های گسترده علما و مراجع همراه بود.

حضرات آیات عظام: بروجردی، سید محمدتقی خوانساری، سیدصدرالدین صدر، سیدمحمد حجت، فیض قمی، امام خمینی، حکیم، گلپایگانی، سیداحمد خوانساری، سیدابوالقاسم کاشانی، میلانی، مرعشی نجفی، بهبهانی و... نیز با حمایت‌های همه جانبه، از وجود چنین مدارسی اظهار خرسندی کردند و به دنبال حمایت مراجع، بسیاری از بازاریان متدین در کار حمایت مالی این مدارس نقش مؤثری ایفا نمودند و نیز بسیاری از چهره‌های فرهیخته که عمدتاً از شاگردان حضرت امام راحل رحمه‌الله بودند، به تأسی از مدارس اسلامی در شهرهای مختلف اقدام به تأسیس مدارس جدید نمودند، همانند: شهید بهشتی در قم، آیت‌الله احسان بخش در رشت، علامه کرباسچی در تهران و...

تأسیس مدارس که همراه با جذب افراد مؤمن و کارآمد و با شیوه آموزشی متفاوت با دولت طاغوت بود، با استقبال گسترده عموم مردم متدین و مسلمان روبه‌رو شد. مرحوم اسلامی به هر شهری که مسافرت می‌کرد و در منابر از شیوه کار مدارس سخن می‌گفت، بلافاصله عده‌ای از متدینان شهر و تجار محترم، اقدام به تأسیس مدرسه تحت مدیریت وی می‌نمودند. هجوم افراد برای ثبت‌نام فرزندان خود در این مدارس و نگرانی‌های دولت وقت به‌ویژه وزارت فرهنگ، در گزارش‌های ساواک به‌کرات منعکس شده است. مدارس و شیوه آموزش اسلامی و دینی آن، موجب خرسندی علما و مراجع و با حمایت‌های گسترده آنان همراه بود.

• طرح تأسیس تربیت مبلّغ با استمداد از آراء مراجع دینی

وضع نابسامان و بی ضابطه امر تبلیغات دینی در زمان مرحوم اسلامی به اوج خود رسیده بود! زیرا بدون هیچ برنامه و ضابطه‌ای هر کس از هر کجا و به هر کیفیت و سلیقه‌ای بی‌محابا دست به آن امر خطیر و حساس می‌زد! و چه بسا مفاسدی که به بار می‌آورد به مراتب بیشتر از مصالح آن بود و در این راستا بعضی از ساده اندیشان – که گاهی در لباس روحانی هم بودند – مورد تشویق بلکه تحریک دشمنان دین قرار می‌گرفتند و به نام دین لطمه‌ای جبران‌ناپذیر به دین وارد می‌کردند!.

آقای اسلامی، همانند بسیاری از علمای راستین از این وضع نابه‌هنجار رنج می‌برد و تا حد توان می‌کوشید که شاید سر و سامانی به آن وضع داده و جلوی این خطر بزرگ را بگیرد. وی در کتاب «طلایه‌دار فرهنگ اسلامی در عصر اختناق» می‌نویسد: ... آیات عظام، خوانساری، حجت، صدر، فیض و بروجردی دعوت ما را پذیرفتند؛ به نظر می‌رسد تا به حال اجتماعی این گونه کمتر برپا شده بود. از این رو موفقیت بسیار مغتنمی فراهم شده تا از محضر آیات در خصوص استمرار فعالیت فرهنگی استمداد شود... سپس مسئله تأسیس جامعه تعلیمات اسلامی و فعالیت آن به میان آمد و من در آغاز طرح مسئله، به دیدار خویش با آیت‌الله گلپایگانی رحمه‌الله‌علیه و مذاکرات خود با معظم‌له اشاره کردم و در ادامه کلام این چنین افزودم: ... موضوع دوم هجوم ادیان و مکاتب مختلف علیه اسلام و به خصوص تشیّع است. امروزه پیروان ملل و نحل گوناگون– آنان که نقش ایدئولوگ را به عهده دارند– می‌کوشند تا اصول و مبانی دینی را مورد انتقاد و نکوهش قرار دهند و انحاء مختلف خدشه بر مبانی ایمانی مردم وارد سازند. به عقیده این‌جانب گام نخست در این مبارزه، تأسیس مدرسه‌ای برای تربیت «مبلّغ» است تا پرورش‌یافتگان آن چون سرباز خط مقدم جبهه همواره در مصاف دشمنان اندیشه و فکر و آرمان الهی مهیا باشند. عرایض بنده که به این‌جا رسید، سکوت مجلس را فرا گرفت؛ سپس مرحوم آیت‌الله‌العظمی فیض رشته کلام را این‌گونه در دست گرفت: «طرح تأسیس تربیت مبلّغ در زمان مرحوم آیت‌الله‌العظمی حائری نیز مطرح بود...» سپس مرحوم آیت‌الله خوانساری شروع به سخن کرده، آن‌چنان پرهیجان ایراد کلام فرمود که حاضران را تحت تأثیر قرار داد... در یکی از شب‌های آخر اقامتم در قم، همراه جمعی از آشنایان به منزل آیت‌الله‌العظمی خمینی رحمه‌الله رفتم تا از طرح تأسیس «مدرسه تربیت مبلّغ» از ایشان استمداد نمایم، آن جناب نیز نظر حضرات عظام مخصوصاً مرحوم آیت‌الله صدر را تأیید نمودند.

• دشمن‌ستیزی و روحیه انقلابی

چهره انقلابی و دشمن‌ستیزی مرحوم اسلامی و سوابق زندان‌های طولانی او، به سال‌های بسیار دور برمی‌گردد. درگیری او در حادثه کشف حجاب با رژیم منحط پهلوی او را تا پای اعدام به پیش برد.

روابط بسیار نزدیک وی با فدائیان اسلام و رهبر شجاع و جهادگر این نهضت، شهید نواب صفوی رحمه‌الله‌علیه و همکاری نزدیک او با مرحوم آیت‌الله سیدابوالقاسم کاشانی رحمه‌الله و مسافرت‌های او به نمایندگی از وی به شهرهای مختلف کشور و سخنرانی‌های پرشور او، همه و همه نشانگر چهره انقلابی و مبارزاتی آن مجاهد آگاه می‌باشد. از همه مهم‌تر، همکاری بااخلاص آن دانشمند فرزانه در کنار رهبری در دوران پرفراز و نشیب انقلاب اسلامی ایران و در آن روزهای حساس و خطرناک، گویای این واقعیت است که او در هر فرصت و زمانی به فکریاری اسلام و مسلمین بوده است.

• فعالیت‌های تبلیغی- سیاسی

اسلامی واعظ در سنگر تبلیغ و خطابه یکی از مدافعان واقعی اسلام به‌شمار می‌آمد و با همه توان از حریم اسلام دفاع می‌کرد و با شجاعتی وصف‌ناپذیر از شاه و رجال مملکتی انتقاد می‌نمود که به‌همین دلیل ۱۲ بار زندان افتاد و هر بار با وساطت مراجع تقلید و فشارهای افکار عمومی از زندان آزاد گردید. او از جمله وعاظ انقلابی و طرفدار امام بود که هر بار به‌جرم حق‌گویی و طرفداری از نهضت اسلامی امام، زندانی، ممنوع‌المنبر و یا ممنوع‌الخروج شد. نام و امضای ایشان در پای بسیاری از اعلامیه‌ها و بیانیه‌های علما، مدرسین و خطبا در کتب اسناد انقلاب اسلامی آمده است و علی‌رغم کهولت سن در راهپیمایی‌ها و تظاهرات مردم مسلمان به‌رهبری امام خمینی شرکت می‌کرد.

• قیام پانزده خرداد

شیخ عباسعلی اسلامی از جمله وعاظی بود که در قیام خونین پانزده خرداد لب به سخن گشوده و با خطابه‌های پرشور و اعتراض‌آمیز خود، همگام با سایر علما و روحانیون نقش آفرین بود. وی در روزهای قبل از واقعه در حسینیه شهرری و نقاط دیگر سخنان تند و مهیجی علیه دستگاه پهلوی بیان کرد. رواج فساد و فحشاء در کشور، محدودیت و فشار بر علما و توهین به مقدسات دینی از جمله انتقادهای وی به رژیم بود. روابط دوستانه شاه و اسرائیل از جمله محورهای حملات وی و دیگر وعاظ و خطبا علیه رژیم بود.

اظهارات شیخ عباسعلی اسلامی در ساعت ۱۱ روز ۴۲/۳/۱۴ در تکیه میدان شهرری به گوشه‌ای از روابط با اسرائیل می‌پردازد: «روزنامه‌ها و مجلات عکس‌های لخت رقاصه‌ها را گراور می‌نمایند ولی دولت جلوگیری از صدور و نشر نشریات و اعلامیه‌ها و احکام قران و دستورات علماء می‌نماید که باید شب‌ها منت یهودی‌ها را بکشیم تا اعلامیه‌ها را چاپ نمایند. یهودی‌ها را آزاد می‌گذارند ولی علماء و روحانیون در منبر و غیره آزاد نیستند تا بتوانند احکام دین را برای مردم بگویند و از مسئولین تکایا التزام و تعهد می‌گیرند که احکام قران را نگویند اگر ما را بکشند ننگ‌ها از دامن شما پاک نخواهد شد با سر نیزه ما را وادار می‌نمایند که رو به دیکتاتوری برویم باید به ریش این دولت خندید و مثال‌هایی از اسرائیل و حضرت لوط بیان و اضافه کرده که دانشجویانی که در خارج تحصیل می‌کنند و کرده‌اند با عقاید نصرانی‌ها پرورش یافته و به شما حکومت می‌کنند.»

گزارش این سخنرانی‌ها پیوسته توسط مأموران، به ساواک ارسال می‌شد و به همین دلیل در یک اقدام هماهنگ در مورخه ۴۲/۳/۱۵ شیخ عباسعلی اسلامی و جمعی دیگر از علما به اتهام اقدام بر ضد امنیت داخلی مملکت دستگیر و روانه زندان شهربانی گردیدند.

• شیخ اسلامی در جبهه حق علیه باطل

مرحوم اسلامی در اواخر عمر خود با وجود کهولت سن می کوشید به هر کیفیت خود را به جبهه‌های حق علیه باطل برساند و وظیفه دینی خود را نسبت به اسلام ایفا نماید.

او در سنگرهای بسیجیان، دوشادوش جوانان رزمنده و دلاوران ایران اسلامی به پیش می رفت و با جان و دل از حریم اسلام دفاع می‌نمود. وی در بازگشت از جبهه، قطعات کوچک خمپاره‌های دشمن را به‌عنوان سوغات با خود می‌آورد و بارها می‌گفت: مدتها در انتظار بودم که قطعه‌ای از اینها نیز نصیب من می‌گشت تا فوز عظیم شهادت در راه خدا را در آغوش گیرم ولی نصیبم نگشت.

شیخ عباسعلی اسلامی واعظ از دیدگاه مراجع تقلید

۱. امام خمینی رحمه‌الله در تاریخ ۱۳۴۱/۱۲/۱ در سخنرانی پرشوری در ذکر جنایات رژیم پهلوی فرمود: اگر آقای اسلامی را نگذاشتند در تهران منبر برود، دیدند که ایشان در بندر پهلوی منبر رفتند و حقیقت را آن‌جا بیان داشتند. اگر در بندر پهلوی از ادامه سخنان ایشان جلوگیری کردند، شک نداشته باشند که ایشان سخنان خود را در جای دیگر دنبال خواهد کرد و هرجا که فرصت پیدا کند، مطالبش را به گوش مردم خواهد رساند.

۲. آیت‌الله‌العظمی سیدمحمدتقی خوانساری، که یکی از یاوران اصلی جامعه تعلیمات اسلامی به حساب می‌آمد، درباره مرحوم اسلامی فرمود: این عالم ربانی چون تشخیص داده بود که بزرگترین راه اصلاح جامعه، توسعه و تقویت تعلیمات دینی و فرهنگی است ...

۳. آیت‌الله‌العظمی بروجردی: چه‌قدر خوب بود که وزارت فرهنگ، همه دبستان‌های ما را مانند این آقایان (اعضای هیأت‌مدیره جامعه تعلیمات اسلامی) بروفق دستورات اسلام تشکیل می‌داد و محصلان را با تلفیق عقاید حقه و تعلیم قرآن و معارف اسلامیه دیندار و با ایمان تربیت می‌نمود و برای تعلیم و تربیت برنامه‌ای برطبق موازین شرع مقدس تنظیم می‌نمود. برای اجرای آن نیز آموزگاران و دبیران خداپرست و متدین انتخاب می‌نمود تا اطفال مسلمان این کشور که مردان آینده هستند، از دین و حقیقت بهره داشته باشند. همین که افراد جامعه دیندار و با ایمان باشند، دارای امانت و صداقت خواهند بود و آن‌گاه در هر مقام و هر کاری که قرار بگیرند، وظیفه خود را به‌درستی انجام خواهند داد و از خیانت و نادرستی پرهیز می‌کنند.

۴. آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی: آیت‌الله شیخ عباسعلی بنیان‌گذار جامعه تبلیغات اسلامی بود که برای فرهنگیان و استادان حوزه و دانشگاه اسوه هستند. تأسیس ۱۸۰ مدرسه از یک انسان امری شگفت‌انگیز است. این‌جانب از نزدیک آن عالم بزرگوار را می‌شناختم و به ایشان ارادت داشتم.

۵. آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی: آیت‌الله شیخ عباسعلی اسلامی با مدارس تعلیمات اسلامی به مبارزه با حکومت پهلوی برخاست. برخی از افراد اقدام آیت‌الله اسلامی در تأسیس مدارس تعلیمات اسلامی در دوران خفقان‌بار پهلوی را، دست زدن به کاری بی‌ثمر می‌دانستند؛ اما آن مرحوم به تأسیس مدارس سالم ایمان داشت و می‌گفت اصلاح جامعه را باید از مدارس شروع کنیم. آیت‌الله شیخ عباسعلی اسلامی که ۱۲ بار به زندان رفت، به‌واسطه مبارزاتی که در منبر داشت و هم به‌واسطه کار تعلیمات اسلامی، نهایت مقاومت را داشت که باید الگو گرفته شود.

۶. آیت‌الله‌العظمی سبحانی: ملت ایران خدمات ارزنده این مرد بزرگ را که از روحانیون پیشتاز مبارز با حکومت پهلوی بود، هرگز فراموش نخواهد کرد. او با هوشیاری و آگاهی از اوضاع زمان، پیوسته در محضر مراجع و علمای اسلام و در کنار جامعه متدین و مبارز ایران بود و آنی از حرکت، فعالیت و سازندگی باز نایستاد. با آنان هم‌پیمان بود و صمیمانه آن‌ها را کمک می‌کرد.

• رحلت

مرحوم اسلامی واعظ پس از عمری تلاش و خدمت به مکتب اسلام و کارنامه‌ای مشحون از حسنات، سرانجام در ۲۰ فروردین ۱۳۶۴ شمسی در تهران وفات یافت و پیکر پاکش با تشییع باشکوهی در حرم مطهر حضرت معصومه علیهاالسلام به خاک سپرده شد.

• منابع

ستارگان حرم، ج۷، ص۴۲؛ مجله مبلغان، ش ۹۸؛ مجله یاد، ش ۱۸؛ طلایه‌دار فرهنگ اسلامی در عصر اختناق جامعه تعلیمات اسلامی؛ آئینه دانشوران ص ۶۸؛ تربت پاکان قم، ج ۲، ص۸۵۹؛ دانشوران قم، ص ۲۸۷؛ مرکز بررسی اسناد تاریخی، سند مورخه ۱۵ / ۳ / ۱۳۴۲، صفحه ۲۲۲.

تهیه و تنظیم: محمدتقی ادهم‌نژاد

گفت‌وگو

آیت‌الله رجبی در بازخوانی برکات سفر رهبر معظم انقلاب به قم عنوان کرد

تبیین نقشه جامع حوزه علمیه از برکات سفر رهبر معظم انقلاب به قم بود

امام خامنه‌ای در ۲۷ مهرماه سال ۱۳۸۹ در سفری ده روزه به قم، دیدارهای مختلفی داشتند. از آخرین سفر رسمی رهبر معظم انقلاب به شهر مقدس قم حدود ۱۰سال می‌گذرد و مردم قم و حوزه علمیه آن، از رهبر فرزانه انقلاب خود در آن سال استقبال بی‌نظیری داشتند. خبرگزاری حوزه، در گفت‌وگو با آیت‌الله رجبی عضو شورای‌عالی حوزه و جامعه مدرسین و قائم‌مقام مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ﷺ، به بازخوانی برکات و آثار این سفر به استان قم پرداخته است که تقدیم محضر خوانندگان فرهیخته هفته‌نامه افق حوزه می‌شود.

▫ در سال ۱۳۸۹ رهبر معظم انقلاب سفری رسمی به استان قم داشتند و در آن سفر دیدارهایی با مدیران و اساتید مؤسسات حوزوی، اساتید و نخبگان حوزه و فضلای جامعه مدرسین و... داشتند و در برخی از این دیدارها حضرت‌عالی حضور داشتید. لطفاً اگر خاطرات و نکاتی از آن دیدارها به یاد دارید، بیان بفرمایید.

• خاطره به‌معنای امری که باید به خاطرها سپرد، تمام سفر رهبری و هر لحظه حضور در محضر ایشان برای ما خاطره است. شخصیت ایشان و نعمت بزرگی که خدا به امت ما عنایت فرموده است، هر لحظه‌اش برای امت ما خاطره است. اما در این دیدارهایی که من حضور داشتم، مواردی بود که باید به آن‌ها عنایت ویژه‌ای داشت.

یکی از مسائلی که در خاطره کسانی که حضور داشتند، مانده و باید بماند و جدی گرفته شود، این است که رهبر انقلاب توجه ویژه‌ای به جایگاه و رسالت حوزه دادند؛ با این تعبیر که حوزه باید به آینده بشریت فکر کند.

آینده‌نگری در همه زمینه‌ها مسأله‌ای بسیار مهم است؛ به‌خصوص در رسالت فرهنگی؛ فرهنگی که برمبنای دین جهانی اسلام است؛ به‌خصوص که وعده حاکمیت این دین به‌عنوان یک رخداد قطعی و مسلم به همه مکتب‌ها و ادیان داده شده است. این‌که رهبر عزیز ما در جلساتی که وجود داشت، می‌فرمودند: هم باید آینده‌نگری باشد و هم باید آینده بشریت دیده شود. زمانی حوزه برای آینده خودش و آینده جامعه انقلابی ما و جوامع انسانی فکر می‌کند؛ ولی رهبر عزیز ما فرمودند: «آینده بشریت» و این، نکته‌ای بسیار مهم بود و توجه‌ها را به رسالت عظیم حوزه هماهنگ با رسالت اسلام توجه دادند و هر مقامی در حوزه باید با این نگاه به جایگاه و رسالت خود بیندیشد.

مسأله دیگر تهذیب و عرفان بود. ایشان فرمودند: عرفان حقیقی یک صیرورت و شدن است. هر برنامه‌ای که بتواند در یک طلبه تحولی ایجاد کند و در راستای تقرب الی‌الله باشد و آن را به موضوع دیگری با مرتبه دیگری از انسانیت رهنمون کند، می‌شود عرفان و فرمودند که عرفان نظری صرفاً و به‌تنهایی نمی‌تواند این را محقق سازد. شاید در برخی از افراد این‌چنین باشد. یکی از بزرگان عرفان نظری مرحوم آیت‌الله شاه‌آبادی استاد عرفان امام رضوان‌الله تعالی علیهما است و واقعاً ایشان شخصیتی استثنایی بود. خود امام که در محضر ایشان تلمذ کردند هم، این‌چنین بودند. اما ایشان تأکید داشتند که کسانی هم بودند که در وادی عرفان نظری نظر داشتند و بحث کردند و تحقیق کردند؛ ولی بهره صیروت و شدن برای خود آن‌ها حاصل نشد.

ایشان تأکید داشتند که در حوزه باید بر این سرمایه‌گذاری شود و در واقع عرفان عملی رخ بدهد. این خاطره‌ای بسیار شیرین بود که ایشان بعداز گزارش من از فعالیت‌های مؤسسه، گفتند که به فلانی هم می‌خواهم بگویم: شما که می‌گویید عرفان به راه انداخته‌اید، عرفان نظری آن نتیجه مطلوب را به همراه ندارد و من هم توضیح دادم که برنامه‌ها و بحث‌های اخلاق عملی ما جداست و این بحث دایرةالمعارف است که کار علمی می‌کند و ایشان گفتند که اگر این‌طور است، پس می‌شود.

یکی دیگر از خاطراتی که باز جای ذکر دارد، اهتمامی است که ایشان به مسأله ولایت‌فقیه داشتند و فرمودند: اولاً دشمنان ما آنتی‌تز نظام ما را در حوزه کار می‌کنند و سرمایه‌گذاری و وجهه همت آن‌ها این است که آنتی‌تز نظام انقلابی ما را در حوزه پایه‌ریزی کنند؛ مقصود این بود که باید روحیه انقلابی را بزدایند و این نکته‌ای بسیار مهم و حساس بود که اگر به آن توجه نشود، هم نظام ما و هم فرهنگ دینی ما به مخاطره می‌افتد؛ لذا این یک مسأله‌ای بسیار مهم بود؛ مسأله انقلابی بودن حوزه و این‌که سرمایه‌گذاری در جهت ایجاد روحیه انقلابی در حوزه صورت بگیرد.

بحث ولایت‌فقیه هم باز مورد تأکید ایشان بود و در چهار یا پنج محور به این مسأله تأکید شد. یک مورد تبیین علمی و مجتهدانه نظریه ولایت‌فقیه است که هنوز هم جای مطالعه دارد؛ اگرچه بزرگان ما تلاش‌های زیادی انجام دادند و خود حضرت امام ﷺ از کسانی است که در همین زمینه کارهای علمی ارزشمندی انجام داده است و بزرگان دیگری کتاب‌های وزینی نوشته‌اند. آیت‌الله مصباح و آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی کتاب‌های ارزشمندی نوشته‌اند؛ اما هنوز هم جای اهتمام به تبیین علمی و استدلالی مسأله ولایت‌فقیه و زوایای آن وجود دارد.

نکته دیگری که در این زمینه فرموده‌اند، در دفاع از نظریه و پاسخ به شبهات مربوط به ولایت‌فقیه بود که فرمودند: باید کار شود و این عرصه‌ای است که دشمنان اسلام و دشمنان نظام از آغاز شکل‌گیری نظام جمهوری اسلامی تا به‌حال پیگیری و تلاش می‌کنند. در همان روزهای اول انقلاب چون بیشتر مارکسیست‌ها جولان می‌دادند، دو سه کتاب به زبان فارسی نوشته شد، از شوروی سابق می‌آمد، ولی به زبان فارسی بود و به‌وفور پخش شد. الآن هم می‌بینید که هم راجع به اصل نظریه ولایت‌فقیه و هم راجع به ولی‌فقیه دشمن کار و سرمایه‌گذاری می‌کند و این رسالت برعهده حوزه است.

ایشان فرمودند: باید این نظریه ولایت‌فقیه را در قالب مناسب عرضه کرد. ما مخاطبان زیادی داریم و دشمن در تلاش است تا بر ذهنیت آن‌ها و تفکر آن‌ها تأثیر بگذارد و یا تصویری انحرافی از ولایت‌فقیه ارائه کند و یا تشکیک و تردید ایجاد کند.

نکته چهارم این است که فرمودند: این مورد باید در متون درسی حوزه ارائه شود؛ یعنی هر طلبه‌ای که وارد حوزه می‌شود، با این مسائل به‌صورت استدلالی و با تبیین و دفاع از این نظریه و چگونگی برخورد با شبهات آشنا شود و هیچ طلبه‌ای نباشد که این مسأله بسیار مهم و سرنوشت‌ساز را به‌صورت استدلالی و کامل و جامع فرا نگرفته باشد. این هم مسأله ولایت‌فقیه است که عنایت زیادی به آن داشتند.

رهبر معظم انقلاب عنایت خاصی به جامعه مدرسین

داشتند و دو جلسه را به شنیدن نظرات اعضای آن اختصاص دادند. این خود نشان اهتمام ایشان به این نهاد است. در همان بیانات نسبت به جایگاه و نقش جامعه مدرسین بیانی بسیار شافی و کافی و متین داشتند که به نظر من آن بیانات، باید مورد عنایت قرار بگیرد و این‌که دشمنان درصدد نابودی جامعه مدرسین بودند و تلاش کردند که به هر نحوی جامعه مدرسین را به حاشیه ببرند؛ هم‌چنین گفتند: جمعی آمده بودند که به‌زعم خود جای جامعه مدرسین را بگیرند؛ ولی هیچ عاملی نمی‌آید درخت تنومندی را بکند و به‌جای آن نهالی نوپا بکارد. جامعه مدرسین نهادی تنومند است.

مسأله دیگر که در بیانات ایشان بود و من می‌توانم به‌عنوان یک خاطره عرض کنم، لطف و عنایت ویژه ایشان به مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ﷺ و شخص علامه مصباح یزدی است. در بین همه مؤسسات، وقتی را به این مؤسسه اختصاص دادند و با کمال لطف، گزارش مفصل مؤسسه را شنیدند و از این گزارش اظهار خشنودی کردند و نکته مهم دیگری که در بیانات ایشان بود، این بود که فرمودند: مؤسسه حضرت امام ﷺ می‌تواند الگوی خوبی برای حوزه باشد و ما از این نگاه بزرگوارانه و مثبت رهبر عزیزمان بسیار سپاسگزاریم.

مؤسسه در دوران حضرت امام ﷺ مورد عنایت حضرت ایشان بود و خود حضرت امام به آیت‌الله مصباح فرموده بودند: مؤسسه را تا دو برابر توسعه بده و من تا زنده‌ام، هزینه‌اش را می‌دهم و این‌چنین هم بود و ایشان تا پایان عمر شریفشان حمایت و پشتیبانی کردند و زمین همین ساختمان به دستور امام در اختیار مؤسسه قرار گرفت و بعداز ایشان هم رهبر عزیز ما عنایت ویژه‌ای داشتند و ما باید قدردان باشیم و نسبت به منویات ایشان اهتمام جدی داشته باشیم و سعی ما هم این بوده که فرمایشات حضرت آقا همواره مورد اهتمام باشد. مسائلی وجود دارد که شاید هیچ نهادی به آن نپرداخته است؛ ولی ما در آن سرمایه‌گذاری کردیم و این را وظیفه و رسالت خود می‌دانیم و اوامر و رهنمودهای ایشان را یک وظیفه شرعی و ولایی می‌دانیم که باید به آن اهتمام بورزیم.

این مجموعه خاطراتی بود که من داشتم و این‌که رهبر عزیز ما در قم چندین برنامه متنوع برای حوزه داشتند و ابعاد و زوایای مسائل حوزه را تبیین کردند و رهنمود دادند. از این بعد، مسأله جای توجه دارد که رهبر یک کشور با آن‌همه مشغله، در قم حضور پیدا کند و برای وظایف و رسالت‌های حوزه وقت بگذارد و این‌همه رهنمود بدهد که هریک سازنده و تحول‌آفرین است.

▫ یکی از مطالبات رهبر معظم انقلاب بحث تحول در حوزه است که ایشان بارها این دغدغه را داشتند و پیگیری کرده‌اند. بعداز ده سال این مباحث چقدر پیگیری شده است؟

• اگر الآن مقایسه‌ای داشته باشیم و حوزه الآن را با ده سال پیش مقایسه کنیم، می‌بینیم که تحول زیادی رخ داده است که در راستای رهنمودهای ایشان است. مرکز مدیریت حوزه و شورای‌عالی حوزه‌های علمیه، منویات حضرت آقا را در جلسات خود مطرح کردند و چندین جلسه وقت گذاشتند و بر آن اساس اقداماتی شد و در زمینه‌های آموزشی و پژوهشی و مدیریتی کارهای خوبی انجام گرفت. وقتی حضرت آقا فرمودند: حوزه باید سند چشم‌اندازی داشته باشد، آن سند چشم‌انداز نوشته شد و در شورای‌عالی تصویب شد و امروز به‌عنوان برنامه پنج‌ساله حوزه در دست تصویب است.

برنامه‌های فراوان دیگری در پرتو نقشه راهی که آقا فرموده بودند، شکل گرفت. ساختار مدیریتی حوزه و بحث‌های دیگری که تدوین متون یکی از آن مسائلی بود که مورد تأکید ایشان بود. جمعی از اساتید برجسته حوزه به این مسأله اهتمام ورزیدند و متن‌ها تهیه شد؛ ولی ما با چشم‌اندازی که ایشان تبیین و ابعاد گسترده‌ای که مطرح کردند، فاصله داریم؛ اما این‌گونه نبود که خدای نکرده اعتنایی نشود. الحمدلله حوزه بسیار متحول شده است.

ایشان شخصیتی ریزبین، علمی و دقیق هستند و در ابعاد مختلف نظر داده‌اند و این‌طور نبوده که فقط یک بعد را مورد توجه قرار داده باشند. در بیانات ایشان یک نگاه جامعی به حوزه وجود دارد و این، از برکات وجودی ایشان در آن سفر است. اگر بخواهیم از برکات این سفر بگوییم، یکی همین است که نقشه علمی جامعی برای حوزه ارائه دادند و جایگاه و نقش حوزه را بازیابی و برجسته‌سازی کردند و در بیانات خود افق‌های جدیدی را گشودند.

یکی از دغدغه‌های مهم رهبر انقلاب توصیه‌های نظریه‌پردازی بود که جزء مطالبات و دغدغه‌های مهم ایشان است. نظریه‌پردازی در علوم اسلامی و انسانی امری مسلم است و من فکر می‌کنم، اگر کسی تردیدی در آن داشته باشد، معلول عدم آگاهی اوست؛ یعنی فرایند نظریه‌پردازی را نمی‌داند و به ظرفیت‌های عظیم نظریه‌پردازی در عالم اسلام توجهی ندارد. عرصه‌های مختلف منابع دینی ما برای نظریه‌پردازی و تدوین نظام‌های اجتماعی، به‌قدری غنی هستند که وقتی در مقام عمل و تحقیق وارد می‌شوید، برای شما اعجاب‌انگیز است. نظریه‌پردازی در عرصه علوم اسلامی به خود علم کمک می‌کند. این‌طور نیست که بگوییم؛ ما داریم؛ بلکه این نظریات بسیار غنی است و فراتر از آن‌هاست؛ ولی متأسفانه ما کار زیادی نکرده‌ایم و در دانشگاه‌های ما همان نظریات غربی عرضه می‌شود؛ بنابراین ضرورت بسیاری دارد که حوزه این کار را جدی بگیرد؛ یعنی نیروهای محققی تربیت کند که این کار را انجام بدهند.

باید در سطوح مختلفی از علوم انسانی کار شود. ما در مبانی علوم انسانی به کار جدی نیاز داریم. هم‌چنین در عرصه مسائل این علوم و در عرصه نظریاتی که در این علوم است و در حوزه‌های مفهومی؛ خدا را شکر می‌کنیم که به‌تعبیر مقام معظم رهبری چقدر بشر ببافد و وابافد تا به اندکی از علم دست بیابد. ما در کنار دریای قرآن نشسته‌ایم؛ ولی از این گوهرهای گران‌بها برای عرضه به جهان استفاده نمی‌کنیم. این وظیفه ماست. بنابراین حتی اگر کسی در آن‌چه انجام گرفته، مطالعه‌ای می‌کرد و با عرصه متدولوژی علم و نظریات علمی آشنا بود، به‌خوبی می‌فهمید که اسلام در این زمینه چقدر غنی است. اگر بخواهم یک مثال بزنم، خود دانشمندان غربی می‌گویند: همه نظریات علمی بر مبانی و پیش‌فرض‌های عام و حوزه‌ای مبتنی است و در واقع، اگر این نظریات رد شوند، به‌خاطر آن مبانی است. ما در عرصه مبانی علوم انسانی به‌قدری سخن داریم که اگر عرضه شود، از علم تبعیت می‌شود.

دانشمندان غربی می‌گویند: بحران جامعه‌شناسی غرب به‌خاطر این است که این مبانی دچار اختلال است. بزرگ آن‌ها می‌گوید ما هر بار که می‌خواهیم نظریه‌ای را بگوییم، با این سؤال مواجه هستیم که انسان چیست؟ ولی منابع ما در معرفی انسان، زوایا، قوا و ابعاد او سخن‌های زیادی دارند. بنابراین این امر مسلمی است. عجیب این است که کسانی که این تردیدها را افکنده‌اند، هیچ پیشینه‌ای در این زمینه ندارند و مقاله‌ای علمی و کتابی در این باره ننوشته‌اند و بحثی علمی نداشته‌اند. حوزه در این مورد قدم‌های خوبی برداشته؛ ولی اگر امروز هزاران محقق در این عرصه‌ها داشتیم، بازهم کم بود. به‌دلیل گستردگی حوزه علوم انسانی و غنا و گستردگی منابع دینی ما این‌چنین است و این بیان مهم و سرنوشت‌ساز مقام معظم رهبری ما بود. این کرسی‌ها باید دایر شوند و تحقیقات عمیقی صورت بگیرد؛ نه‌تنها این نیاز نظام ما و نیاز جوامع است؛ بلکه نیاز بشریت است و بشریت را می‌توان با این علم از منجلابی که از لحاظ فکری و عملی به آن گرفتار است، نجات داد. همان‌طور که مقام معظم رهبری جهت حرکت نظام ما و جامعه ما را به سوی تمدن نوین اسلامی ترسیم کردند، تمدن یک بعد صوری و قالبی دارد؛ همان چیزی که امروزه به نام تمدن معروف است و یک محتوا و هویت حقیقی دارد و آن فرهنگ است؛ فرهنگ اسلام باید در تمدن نوین اسلامی متجلی شود و این فرهنگ غنی باید با تحولی که در علوم انسانی و سایر علوم رخ می‌دهد، محقق شود.

▫ جدا از حوزه‌های علمیه آثار و برکات سفر ایشان برای استان قم و مردم این استان چه بود؟

• برکات این سفر و دیدارهایی که با همه مسئولان و اقشار داشتند، به‌لحاظ توسعه اقتصادی، سیاسی و اجتماعی قم قابل توجه بود. در حدود ۳۰۰ پروژه در این راستا رقم خورد و بسیاری از طرح‌های نیمه‌تمام به نتیجه رسید. یک نمونه آن، رساندن آب از سرشاخه‌های سد دز به قم بود که سال‌ها مطرح بود؛ ولی به نتیجه نرسیده بود و سفر پربرکت حضرت آقا بود که این نتیجه را برای استان قم به بار آورد. به‌برکت سفر ایشان گازرسانی به بسیاری از روستاهای استان قم هم انجام شد. در عرصه‌های پژوهشی و مدیریتی استان قم بسیاری از رخدادها به‌برکت این سفر مبارک بود. هم‌چنین در عزم و اراده مسئولان استان قم نقش مهمی داشت و همت مضاعفی ایجاد شد و آثار زیادی داشت. دیدار طلاب خارجی با آقا موجب شد، این سفر برکاتی بین‌المللی هم داشته باشد و اثرات مثبتی در جهت فرهنگ دینی در عرصه جهانی و ارتقای معرفتی جوامع بشری ایجاد کند. هم‌چنین در پیوند و اقتدار نظام جمهوری اسلامی و ولایت فقیه مؤثر بود و نشان داد، نظام ما نظامی‌است که مرجعیت شیعه به‌دنبال او و مدافع اوست. عنایتی که حضرت آقا به جوانان داشتند و تجلیلی که از آن‌ها کردند، بدون شک در روحیه انقلابی جوانان و توده مردم تحول‌آفرین بود. اشتیاقی که مردم از استقبال از ایشان نشان دادند، گواه این است که از هر قشری شیفته شنیدن و عمل کردن به دستورات آقا هستند. همان‌طور که سابقه مردم قم در مبارزات قبل از انقلاب و در انقلاب و بعداز آن و همین‌طور سابقه جوانان قم در دفاع از حرم اهل‌بیت ﷺ گواه این معناست.

▫ رهبر معظم انقلاب در اولین سخنرانی در حرم مطهر حضرت معصومه ﷺ به بحث کلیساهای خانگی و معنویت‌های دروغین اشاره کردند. وقتی ظواهر جامعه را نگاه می‌کنیم؛ مثلاً خیابان صفائیه که نمود بیرونی و عینی جامعه قم است، می‌بینیم، احساس خطر ایشان در ده سال پیش، امروز نمود پیدا می‌کند و با جلوه‌ها و نماهایی روبه‌رو می‌شویم که در شأن قم نیست. نظر شما در این رابطه چیست و چه‌کارهایی صورت گرفته و چه‌کارهایی انجام نشده است؟

• حقیقت این است که دشمن با تمام توان خود به میدان آمده است. حضرت آقا سال‌های قبل فرمودند: «ناتوی فرهنگی»؛ یعنی دست‌به‌دست هم داده‌اند و با تمام توان و سرمایه‌های خود به میدان آمده‌اند و سرمایه‌گذاری روی قم به‌خصوص به‌شکل ویژه‌ای صورت گرفته است. بنابراین در مقابل چنین جنگ عظیمی باید مایه مقابله و ضد حمله‌ای جدی داشته باشیم. باید گفت ما چنین ضد حمله‌ای را به دلایلی نداشتیم؛ ولی ظرفیت‌های آن وجود دارد. حوزه علمیه و چند ده هزار روحانی و خانواده‌هایشان با سرمایه‌گذاری دقیقی می‌توانند، با این جنگ مقابله کنند. یکی از عرصه‌هایی که دشمن توانسته در کل جامعه اثرگذار باشد و به‌خصوص در فضای مجازی تأثیرگذار باشد، فضای مجازی است که در یک بخش به متولیان امر مربوط می‌شود، یعنی وزارت ارتباطات ما وظیفه داشت، موتور جستجوی ایرانی را راه‌اندازی کند. باید این مسأله، ده سال پیش راه‌اندازی می‌شد. عدم انجام آن عرصه را برای دشمن آماده کرد و دشمن تا اعماق خانه‌های ما و حتی در سطوح پایین و در حوزه فرزندان ما ورود کرده و در برابر آن امکاناتی قابل پیش‌بینی نبود. به نظر من بخش مهمی معلول این مسأله است و این‌ها باید یک روزی به‌خاطر این کوتاهی و سهل‌انگاری در پیشگاه خدا و مردم پاسخگو باشند.

در جنگ تحمیلی هم هجوم عظیمی شد؛ ولی بسیج مردمی به راه افتاد. این‌جا هم کاری همه‌جانبه و بسیج عمومی می‌خواهد و همه باید احساس خطر کنیم و پای کار بیاییم. سرنوشت نظام اسلامی و مکتب اهل‌بیت ﷺ وابسته آمدن در این عرصه است. حضرت آقا فرموده‌اند که این فضا (فضای مجازی) قتلگاه جوانان است. این تعبیر بسیار مخاطره‌آمیز است.

باید در این خصوص فرهنگ‌سازی جدی صورت بگیرد و جامعه از درون بجوشد و همه به میدان بیایند. ما در نهاد اسلام، مسجد و نماز جماعت داریم؛ در زمان پیامبر ﷺ مسجد مرکز همه فعالیت‌های فرهنگی و محور همه‌چیز بوده است. امروز چنین مساجدی به ندرت پیدا می‌شوند. این ظرفیتی است که اسلام قرار داده و ما کفران نعمت می‌کنیم. اگر در همین قم هر روحانی احساس می‌کرد، در هر محله‌ای که قرار دارد، باید پای کار بود، کار به این مرحله نمی‌رسید. به نظر من الآن هم باید فرهنگ‌سازی شود و هر روحانی این احساس را داشته باشد. ما مطمئنیم که می‌توانیم در آینده نزدیک بر این مشکل فائق بیاییم و جامعه را عوض کنیم.

▫ لطفاً اگر نکته پایانی هست، بفرمایید.

• همه ما باید بیانات رهبر عزیزمان را به‌عنوان دُر گران‌بهایی که می‌تواند سعادت دنیا و آخرت را تأمین کند، در نظر بگیریم و به آن اهتمام بورزیم. در همین رابطه، من خاطره‌ای از سیدحسن نصرالله دارم. از ایشان خواستیم چیزی برای طلاب بنویسند و ایشان گفتند: نه من کسی نیستم و اصرار کردیم و گفتیم شفاهی بگویید و نپذیرفتند و وقتی می‌خواستیم بیرون بیاییم، ایشان فرمود: «به طلاب بگویید

که راز پیروزی حزب‌الله این است که از رأس حزب‌الله تا کوچک‌ترین رزمنده حزب‌الله، بیانات رهبر معظم انقلاب را جدی می‌گیرند. جدی می‌گیریم، نه این‌که اگر ایشان دستور بدهند، ما مهم می‌شماریم؛ نه، اگر احتمال بدهیم که رهبر معظم انقلاب چیزی را می‌خواهد آن را جدی می‌گیریم» و من گفتم واقعاً ولایی درست این است. ما باید واقعاً این‌چنین باشیم و امت ما این نعمت بزرگ را قدر بداند و حوزه هم، چنین باشد. جمعی آمدند و رهنمودی خواستند و ایشان فرمودند: مرحوم قاضی به علامه طباطبائی فرموده‌اند: دنیا می‌خواهی نماز شب بخوان، آخرت هم می‌خواهی، نماز شب بخوان؛ من به شما می‌گویم: دنیا می‌خواهید پیرو ولایت‌فقیه باشید، آخرت هم می‌خواهید، پیرو آقا باشید. این چیزی است که ایشان فرمودند.

معاون آموزش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران خبر داد

افزایش همکاری‌های آموزشی جامعة‌الزهرا علیهاالسلام و مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین مجتبی فاضل با اشاره به برگزاری جلسه مشترک میان معاونان آموزش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران و جامعة‌الزهرا علیهاالسلام، گفت: موضوعاتی چون؛ اعلام همزمان پذیرش داوطلبان ورود به حوزه، تسهیل در نقل و انتقال طلاب میان دو مجموعه و بهره‌گیری مشترک از خدمات و امکانات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران در شرایط بیماری فراگیر کرونا، از جمله مسائلی بود که در این جلسه مورد بحث قرار گرفت.

وی هدف از برگزاری این جلسه را توسعه و تسهیل امور و افزایش تعامل برون‌سازمانی به‌منظور کیفیت‌بخشی به فعالیت‌ها ذکر کرد و افزود: در این جلسه مقرر شد، کارشناسان مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران و جامعة‌الزهرا علیهاالسلام در جلسات تخصصی، ضمن اصلاح توافق‌نامه‌های سابق، زمینه‌های مورد تقاضای طرفین را برای همکاری شناسایی و معرفی کنند.

فراخوان آثار به ششمین اجلاس استانی نماز

مسئول کمیته اطلاع‌رسانی ششمین اجلاس استانی نماز با موضوع «پیوند نماز، خانه، مدرسه و مسجد» اواخر آذرماه در بوشهر با رعایت پروتکل‌های بهداشتی برگزار می‌شود.

به گزارش خبرگزاری حوزه از بوشهر، اسماعیل کاظمی، ۶ آبان در جمع خبرنگاران، با اشاره به انتشار فراخوان آثار علمی بیست‌ونهمین اجلاس سراسری و ششمین اجلاس استانی نماز با عنوان «پیوند نماز، خانه، مدرسه و مسجد»، اظهار داشت: برای ترویج فرهنگ اقامه نماز از ظرفیت‌های مجازی، رسانه‌ها، صدا و سیما و شبکه‌های اجتماعی بهره‌برداری می‌شود.

مسئول کمیته اطلاع‌رسانی ششمین اجلاس استانی نماز بوشهر، با تأکید بر ارزیابی اجلاس‌های استانی نماز و تأثیرات و نتایج آن، گفت: استان بوشهر هر ساله مشارکت و حضور پررنگی در اجلاس‌های سراسری نماز داشته است.

کاظمی، استفاده از سامانه شاد برای اطلاع‌رسانی و تبلیغات فراخوان اجلاس نماز را مورد تأکید قرار داد و بیان کرد: همکاری دانشگاه‌ها، مراکز آموزشی، حوزه‌های علمیه و مدارس در تولید آثار فاخر و اجرای طرح‌های پژوهشی، علمی، ادبی و هنری لازم و ضروری است و بر اساس برنامه‌ریزی، امسال ششمین اجلاس استانی نماز با موضوع پیوند نماز، خانه، مدرسه و مسجد اواخر آذرماه در بوشهر با رعایت پروتکل‌های بهداشتی برگزار می‌شود.

مسئول کمیته اطلاع‌رسانی ششمین اجلاس استانی نماز بوشهر، با اشاره به اطلاع‌رسانی و انتشار فراخوان آثار به آدرس ostb.Ir، افزود: برای دریافت آثار شرکت‌کنندگان در ششمین اجلاس استانی نماز بوشهر، علاقه‌مندان می‌توانند آثار خود را از طریق دبیرخانه این اجلاس به آدرس namaz.ir ارسال کنند.

فراخوان دومین جشنواره نهضت جوانان مسئله‌محور «نجم»

به گزارش خبرگزاری حوزه، دومین جشنواره نهضت جوانان مسئله‌محور با عنوان جشنواره «نجم» با هدف ایجاد بستری برای ارائه دستاوردهای دانشجویان و طلاب کشور از سوی اداره کل جامعه نخبگانی مرکز خدمات حوزه‌های علمیه و با همکاری دبیرخانه نهضت جوانان مسئله‌محور برگزار می‌شود.

اولین جشنواره نجم با عنوان «گردهمایی خیزش جوانان مسئله‌محور» در سال ۱۳۹۸ با حضور ۴ هزار و ۵۰۰ نفر از طلاب و دانشجویان برگزار شد و دومین جشنواره نجم در قالب نمایشگاهی، ارائه‌ای و رونمایی از تاریخ یکم آذر تا ۷ آذر مصادف با سالروز تشکیل بسیج دانشجو و طلاب برگزار خواهد شد.

مطالبه‌گری، گفتمان‌سازی و جریان‌سازی، فرهنگ، هنر و رسانه، پنل‌های تخصصی، خدمات اجتماعی پژوهش، نوآوری و فناوری، تربیت، آموزش و تشکیلات‌سازی از محورهای این جشنوارهاند.

شرکت در مسابقه باید به صورت گروهی باشد و شرکت‌کنندگان از بین دانشجویان، فارغ‌التحصیلان، طلاب و یا ادوار باشند.

رویداد و جشنواره نجم علاوه بر این‌که دستاورد هسته‌های مسئله‌محور را به نمایش عموم مردم و به‌ویژه مسئولان و متولیان امور کشور می‌رساند و حمایت حامیان مختلف را برای هسته‌ها جذب می‌کند، دوره‌ها و کارگاه‌های توانمندسازی پیرامون موضوعات عمومی و تخصصی مسئله‌محوری را به منظور هدایت و راهبری هسته‌ها برگزار می‌کند. شرایط و ویژگی‌های هسته‌ها عبارتند از؛ این‌که موضوع هسته موردنظر نباید صرفاً یک ایده بلکه باید عملیاتی باشد. هم‌چنین ایده و طرح هسته باید خلاقانه بوده و مسئله هسته اثربخشی لازم را داشته باشد یعنی یک مشکل مهم را حل کند. این جشنواره دارای قوانینی است که علاقه‌مندان جهت اطلاع از این قوانین می‌توانند به سایت اختصاصی جشنواره نجم مراجعه کنند.

داوطلبان شرکت در جشنواره نجم تا ۲۰ آبان فرصت دارند که هسته خود را در سایت نجم ثبت کنند. این جشنواره اول تا ۷ آذر در مجتمع ۱۳ آبان تهران برگزار می‌شود.

جایزه هسته اول ۲۰ میلیون تومان، جایزه هسته دوم ۱۰ میلیون تومان، جایزه هسته سوم پنج میلیون تومان و جایزه منتخب مردمی ۲۰ میلیون تومان است، هم‌چنین در پایان جشنواره به تمامی هسته‌ها گواهی حضور در جشنواره اعطا می‌شود.

اشتراک افق حوزه
۰۲۵ -۳۲۹۰۰۵۳۶
۰۹۱۹۶۹۱۴۴۵۰

آیت‌الله اعرافی در همایش «حوزه انقلابی؛ حوزه منتظر» در شیراز عنوان کرد

حوزه انقلابی متوقف در فرآیندهای علمی گذشته نیست

آیت‌الله اعرافی، ۳۰ مهر وارد فرودگاه بین‌المللی شهید دستغیب شیراز شد و مورد استقبال مسئولان استانی قرار گرفت.

سخنرانی در همایش «حوزه انقلابی؛ حوزه منتظر»، حضور در جلسات کمیته عالی موقوفات حوزه علمیه استان فارس، شورای مدیران و شورای معاونان از جمله برنامه‌های سفر یک‌روزه آیت‌الله اعرافی به شیراز بود.

به گزارش خبرگزاری حوزه از شیراز، مدیر حوزه‌های علمیه کشور یکم آبان در همایش «حوزه انقلابی؛ حوزه منتظر» که در حرم مطهر حضرت شاهچراغ علیه‌السلام شیراز برگزار شد، ضمن اشاره به پیشینه فاخر علمی و معرفتی فارس، درباره موضوع همایش نیز ابراز کرد: آن‌گاه که از حوزه انقلابی سخن به میان می‌آوریم، دو معنا از آن می‌توان تصور کرد. برای این‌که حوزه انقلابی یک معنای عام تاریخی و یک معنای خاص روزگار دارد. مگر می‌شود، حوزه به‌عنوان مدافع مردم و اندیشه‌های الهی از روحیه فداکاری، ایثار و دوراندیشی تهی باشد.

آیت‌الله اعرافی، مطرح کرد: هنگامی در پرونده تاریخی نام شهیدین را مشاهده می‌کنیم، می‌شود گفت که حوزه انقلابی نبوده است؟ در عصر ما با طلوع انقلاب اسلامی، انقلابی بودن معانی اخصی پیدا کرده است و مقام معظم رهبری می‌فرمایند: حوزه عصر انزوا و حوزه عصر انقلاب؛ از این رو ذات حوزه انقلابی است.

وی در ادامه بیان داشت: امام اسطوره شجاعت در قرن‌های متمادی است؛ مانند امام پیدا نمی‌شود. روح شجاع امام همه مخاطره‌ها را پشت سر می‌گذاشت؛ حوزه انقلابی باید این درس را از امام بیاموزد.

آیت‌الله اعرافی تصریح کرد: در عصر انقلاب اسلامی، حوزه باید همه آن ممیزات پیشین را صیانت کند. اما باید بر پرونده خود نیز شاخص‌های جدیدی بیفزاید.

وی به ویژگی‌های حوزه انقلابی، حوزه مترقی، دلیر و شجاع اشاره کرد و بیان داشت: اولین ویژگی یک حوزه عمیق و انقلابی آن است که دانش‌بنیان و در پی تولید علم، فکر و اندیشه است.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه تأکید کرد: حوزه انقلابی باید مجد و عظمت تاریخی عینی و دانشی خود را صیانت کند. این امر امروز ما را تهدید می‌کند. نباید به‌صورت تحصیل‌کرده‌های سطحی بار بیاییم؛ حوزه انقلابی باید بداند که توقف در فرایندهای علمی گذشته کافی نیست. با همه وجود از فقه سنتی و اجتهاد اصیل دفاع می‌کنیم، اما هرگز در گذشته متوقف نمی‌شویم.

آیت‌الله اعرافی بیان کرد: حوزه انقلابی حوزه‌ای است که هم از اصالت در خود صیانت می‌کند و هم در سکوهای نو حضور به هم می‌رساند؛ حوزه‌ای که شهید مطهری، شهید صدر و چهره‌هایی از این دست وارد قلمروهای جدید آن می‌شوند و حرف‌های جدیدی می‌آورند و از منابع کتاب و سنت به نیازها پاسخ می‌دهند.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور، اخلاقی و معنوی بودن را یکی دیگر از ویژگی‌های حوزه انقلابی برشمرد و گفت: حوزه انقلابی اخلاق منهای اجتماعی بودن ندارد، بلکه اخلاص، ایثار و تقوا را با هم دارد.

• حوزه علمیه نباید از نیازهای جامعه و درخشش متناسب با عصر امروز عقب بماند

آیت‌الله اعرافی هم‌چنین، ۳۰ مهر در جلسه شورای معاونان حوزه علمیه استان فارس که در سالن جلسات مدیریت حوزه استان برگزار شد، ضمن قدردانی از اقدامات خوب و ارزشمندی که در این استان فارس صورت گرفته، حوزه امروز را به‌طور بالقوه توانمند و دارای ظرفیت عظیم دانست و تأکید کرد: حوزه علمیه نباید از نیازهای جامعه و درخشش متناسب با عصر امروز عقب بماند. باتوجه به این‌که حوزه علمیه دارای سرمایه، افتخار و مدال‌های بسیاری است، باید ضعف‌ها را هم جبران کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمد استوار میمندی مدیر حوزه علمیه فارس هم در این جلسه، با ارائه گزارشی از فعالیت‌های یک ساله مرکز مدیریت حوزه علمیه فارس، اظهار داشت: ۳ هزار و ۵۰۰ طلبه نیز فعالیت آموزشی در سطح استان دارند و هم‌چنین ۳۵۰ استاد مشغول تعلیم هستند و کل استان بیش از ۶ هزار روحانی دارد.

وقف عنصری مهم در تأمین عدالت اجتماعی است

آیت‌الله اعرافی یکم آبان هم‌چنین در جلسه کمیته عالی وقف حوزه علمیه استان فارس که در سالن شهید قدوسی برگزار شد، با بیان این‌که بسیاری از نهادهای حوزه سلامت، بهداشت، فرهنگ، امور اجتماعی، اخلاقی و معنوی به مقوله وقف به‌عنوان یک نهاد پایدار و دیرین وابسته هستند، خاطرنشان کرد: اگر نهاد وقف در کشور ما آن‌طور که بایسته است، مورد توجه مردم و مسئولان قرار گیرد، یک عنصر مهم در تأمین عدالت اجتماعی و ارتقای سطح فکری جامعه حائز اهمیت است.

وی مطرح کرد: معتقدیم وقف باید نهاد آموزش و پرورش، دانشگاه و حوزه را به قله‌های بلند برساند. اقداماتی هم برای آموزش و پرورش که از جایگاه بالایی برخوردار است، انجام شده؛ اما برای تحقق آن، وضع فعلی و بودجه فعلی کافی نیست؛ هم‌چنین اگر بخواهد سند تحول محقق شود، باید پشتوانه قوی بودجه‌ای در نهاد کشور و هم بخش مردمی از جمله وقف داشته باشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین لطف‌الله دژکام نماینده ولی‌فقیه در فارس نیز در جلسه کمیته عالی وقف حوزه علمیه فارس، با بیان این‌که بسیاری از دانشگاه‌های معروف دنیا با وقف اداره می‌شود، تصریح کرد: ما نیز باید برای بحث وقف تلاش ویژه‌ای کنیم؛ لذا با مدیریت آیت‌الله اعرافی در حوزه بخشی ناظر به شناسایی و احیای موقوفات ایجاد شده است که در شیراز هم در مدیریت حوزه، مسئول امور موقوفات حوزه را داریم، البته ظرفیت در استان فارس بسیار است که لازم است، همکاری شود تا احیای موقوفات صورت گیرد.

• ۳۰۵۰ موقوفه بنا بر آمار، مربوط به نیات مرتبط با حوزه‌های علمیه است

هم‌چنین حسینی‌نژاد مسئول موقوفات و منابع پایدار حوزه‌های علمیه کشور هم در این جلسه، با بیان این‌که ۳۰۵۰ موقوفه بنا بر آمار، مربوط به نیات مرتبط با حوزه‌های علمیه است، اضافه کرد: این تعداد شامل ۲۰۰ هزار رقبه می‌شود، اما متأسفانه درآمد حاصل از این موقوفات، حداقل نیازهای حوزه را نیز برطرف نمی‌کند.

• اعلام آمادگی مجمع نمایندگان فارس از طرح‌های موقوفات حوزه علمیه

ابراهیم عزیزی رئیس مجمع نمایندگان فارس در مجلس شورای اسلامی هم در این جلسه با تصریح به این‌که قطعاً با احیا و استفاده صحیح از موقوفات، زمینه رشد و شکوفه‌های اقتصادی ایران فراهم خواهد شد، اضافه کرد: مجلس آمادگی دارد تا در بستر قوانین زمینه این امر مهم را فراهم کند، هم‌چنین مجمع نمایندگان استان فارس برای رشد و شکوفایی این حرکت خوب اعلام آمادگی می‌کند و چنان‌چه حوزه علمیه، ایده‌هایی دارد که لازم است، مجمع نمایندگان فارس در بودجه سالانه و قوانین در برنامه هفتم آن را جای دهد، با آغوش باز می‌پذیریم.

• حوزه مطالبه‌گر شجاع و حکیم است

هم‌چنین آیت‌الله اعرافی، یکم آبان در جلسه مدیران حوزه علمیه فارس، حوزه علمیه را مطالبه‌گر شجاع و حکیم دانست و اضافه کرد: حوزه باید پاسخ‌گوی نیازها نه بر اساس احساس، بلکه متناسب با دنیای امروز باشد. و حوزه این را می‌داند که وضع امروز با روزگارهای پیشین تفاوت‌هایی را پیدا کرده است.

• واسپاری امتحانات اساتید به حوزه‌های استان‌ها

حجت‌الاسلام رستم‌نژاد نیز در جلسه مدیران حوزه علمیه فارس ضمن اشاره به واسپاری امتحانات طلاب به استان‌ها، اضافه کرد: واسپاری امتحانات اساتید به استان‌ها نیز انجام خواهد شد. این کار برای سطح دو و سه نیز مصوب شده و به استان‌ها سپرده خواهد شد.

معاون آموزش حوزه‌های علمیه کشور با اشاره به این‌که حدود ۳۰ مرکز در نوبت طرح در شورای گسترش قرار دارند، خاطرنشان کرد: موضوع اهدایی طرح تبدیل کادر اجرایی مدارس، به کادر علمی در دستور کار است و تمام کسانی که در مدارس به‌عنوان مدیر و معاون کار می‌کنند، حتماً باید کد استادی بگیرند که اگر موفق شویم، قدم‌های بلندی برداشته خواهد شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین خسروپناه

باید از فقهی‌سازی ساختارها به سمت ساختارسازی حرکت کنیم

معاون علوم انسانی و هنر دانشگاه آزاد اسلامی، گفت: فقه لاجرم باید از فقهی‌سازی ساختارها، به سمت ساختارسازی‌ها حرکت نموده و در این مسیر توجه به عقلانیت برگرفته از مبانی و نظریات فقهی و اسلامی بسیار مهم است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالحسین خسروپناه ۶ آبان در دیدار دکتر محمدتقی دشتی رئیس مرکز پژوهشی مبنا، با بیان این‌که این مرکز با ورود به فعالیت‌های پژوهشی متنوع، بحث‌های بنیادین و راهبردی را پوشش می‌دهد، اظهار کرد: این‌که نگاه این مجموعه پاسخ‌گویی به نیازهای ملی است، بسیار ارزشمند است؛ چراکه حزبی و جناحی شدن در این مسیر، آسیب‌های زیادی به همراه خواهد داشت و الحمدلله این مرکز در پژوهش‌های خود، نگاه خطی، جناحی و حزبی ندارد.

وی ضمن بازشماری برخی از دستاوردهای مرکز پژوهشی مبنا، با بیان این‌که نیاز است، کرسی‌های ترویجی و نظریه‌پردازی ناظر به موضوعات راهبردی مسائل اجتماعی برگزار شود، خاطرنشان ساخت: این مرکز باید همکاری خود را با مجموعه‌هایی چون پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی تقویت نماید.

حجت‌الاسلام والمسلمین خسرو پناه بر اهمیت همکاری راهبردی مرکز پژوهشی مبنا با دانشگاه آزاد قم، به‌منظور تقویت هیئت اندیشه‌ورز علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی قم تأکید نمود و یادآور شد: پیشنهاداتی را که حوزه علوم انسانی و هنر در هیأت اندیشه‌ورز دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم با همکاری مرکز مبنا ارائه می‌گردد، می‌توان در سایر واحدهای دانشگاه آزاد در سراسر کشور توزیع نمود.

معاون علوم انسانی و هنر دانشگاه آزاد اسلامی در بخش دیگری از سخنان خود، جایگاه فقه نظام اجتماعی را بسیار مهم و تأثیرگذار برشمرد و یادآور شد: این فقه از فقهی‌سازی ساختارها به سمت ساختارسازی‌ها حرکت نموده و در این مسیر توجه به عقلانیت برگرفته از مبانی و نظریات فقهی و اسلامی بسیار مهم است.

هم‌چنین دکتر محمدتقی دشتی رئیس مرکز پژوهشی مبنا نیز در این دیدار، مسئله‌محوری پژوهشی و آسیب‌شناسی حوزه دین و فرهنگ دینی را از رسالت‌های مهم این مجموعه برشمرد و خاطرنشان کرد: نظام‌وارگی موضوعات پژوهشی، تلاش برای اتصال نهاد پژوهش به نهاد اجرا، بهره‌گیری از روش مبتکرانه پژوهشی مکث و ارتباط با نهادهای مختلف نظام اسلامی، از ویژگی‌هایی بارز مرکز پژوهشی مبناست که آن را از دیگر مجموعه‌ها که در این حوزه فعالیت می‌کنند، متمایز ساخته است.

وی سنجش وضعیت دین و دین‌داری جامعه تحت عنوان سالنمای وضعیت دین‌داری در کشور و بررسی سیر دین‌داری مردم ایران از منظرهای مختلف را یکی از مهم‌ترین دستاوردهای مرکز پژوهشی برشمرد.

رئیس مرکز پژوهشی مبنا به راه‌اندازی هیأت اندیشه‌ورز استان قم تحت اشراف این مرکز اشاره نمود و با بیان این‌که تاکنون در این هیأت پنج سند راهبردی، در راستای دغدغه‌های رهبر معظم انقلاب تدوین گشته، خاطرنشان ساخت: مرکز پژوهشی مبنا در زمینه ارائه مطالب پژوهشی در قالب هیأت اندیشه‌ورز و استفاده از این روش، تجربه مناسبی را داراست.

مدیرکل اعزام مبلغ سازمان اوقاف و امور خیریه

«اطلس تبلیغی» توسط سازمان اوقاف ایجاد می‌شود

مدیرکل اعزام مبلغ سازمان اوقاف و امور خیریه، با اشاره به این‌که به‌همت رئیس سازمان، بحث اطلس تبلیغی کلید زده شد، گفت: ما در سازمان اوقاف در کنار تبلیغ سنتی که همان منبر، موعظه و روضه است، بحث برپایی خیمه‌های معرفت در امامزادگان و بقاع متبرکه را هم پیگیری می‌کنیم.

به گزارش خبرگزاری حوزه از تهران، حجت‌الاسلام هادی شفیع‌زاده مدیرکل اعزام مبلغ سازمان اوقاف و امور خیریه، ۵ آبان در گفت‌وگویی، درباره نحوه فعالیت‌های اداره‌کل اعزام مبلغ، اظهار کرد: در اکثر بقاع متبرکه شاخص در سطح کشور، مکان‌هایی را به نام خیمه معرفت می‌بینید که مبلغان در آن‌جا حضور دارند؛ ما خیمه معرفت را به غرفه مشاوره تعریف می‌کنیم؛ کسانی‌که در اتاق مشاوره قرار می‌گیرند، عمدتاً کسانی هستند که در بحث مشاوره تسلط دارند؛ در این خیمه‌های معرفت مباحث پرسش و پاسخ، چندرسانه‌ای، کار با کودکان و... مطرح است.

مدیرکل اعزام مبلغ سازمان اوقاف درباره کمبودها و خلأهای بحث تبلیغی، تصریح کرد: با توجه به این‌که تمام هم و غم دشمن بر این است که اعتقادات مردم را متزلزل کند، قطعاً برای یک طلبه و مبلغ دین، کار خیلی سخت‌تر می‌شود؛ یک خلأ این است که هیچ نهاد تبلیغی اطلس تبلیغی ندارد.

وی گفت: اطلس تبلیغی به این تعبیر است که اگر مبلغی به یک منطقه‌ای وارد می‌شود، بداند که از لحاظ تبلیغی این منطقه یا بقعه چه شاخصه‌هایی را دارد؛ برای مثال فقر فرهنگی چطور است؟ اهالی آن‌جا نسبت به حجاب چطور هستند؟ نسبت به طلاق و... چه وضعیتی دارد؟ افراد اثرگذار فرهنگی در این روستا چه کسانی هستند؟ افرادی که مخالف این رویه هستند، چه کسانی هستند؟؛ اطلس تبلیغی یک جغرافیای بزرگ تبلیغی را در اختیار مبلغ می‌گذارد که با آن خیلی راحت‌تر می‌تواند به مجموعه وارد شود؛ مانند یک فرمانده که می‌خواهد وارد یک عملیات شود، یک نقشه به او می‌دهند که از این‌جا ورود می‌کنی و مشکلاتی که سر راه داری، این است.

مدیرکل اعزام مبلغ سازمان اوقاف تأکید کرد: به‌همت رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه، بحث اطلس تبلیغی کلید زده شد که در حال حاضر در مرحله مقدماتی جلسات آن هستیم؛ ان‌شاءالله سازمان اوقاف بتواند بحث اطلس تبلیغی را هم برای مبلغان اعزامی خود و هم‌چنین مبلغان دیگر نهادهای تبلیغی مورد استفاده قرار دهد.

حجت‌الاسلام شفیع‌زاده با اشاره به ظرفیت شبکه‌های اجتماعی، یادآور شد: نهادهای تبلیغی باید مبلغان را به سواد رسانه‌ای مجهز کنند که بتوانیم، سخن جوان و روحیات او را درک کنیم؛ در همین راستا در بحث اعزام مبلغ سال گذشته، یک دوره تخصصی سواد رسانه‌ای را برگزار کرده‌ایم؛ یکی از دوره‌های آموزشی که به‌صورت مستمر در سال ۹۹ برگزار خواهد شد، بحث افزایش اطلاعات و آگاهی مبلغان در بحث سواد رسانه‌ای است.

امام مرکز دارالحکمه اسلامی در ایالت میشیگان آمریکا

تأسیس حوزه‌های علمیه شیعی نیاز اساسی جامعه شیعیان ایالات متحده است

امام مرکز دارالحکمه اسلامی در ایالت میشیگان آمریکا گفت: یکی از کمبودهای ما در آمریکا در زمینه وجود طلاب دانشمند جوان مسلط به زبان انگلیسی است. حوزه علمیه می‌تواند با تربیت چنین طلابی به نیاز قشر جوان جامعه آمریکا پاسخ بدهد. آن‌چه در پی می‌آید گفت‌وگویی «خبرگزاری ابنا» با حجت‌الاسلام والمسلمین «محمدعلی الهی» امام مرکز دارالحکمه اسلامی در ایالت میشیگان آمریکا و عضو مجمع عمومی مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام درباره وضعیت شیعیان آمریکاست که تقدیم علاقه‌مندان هفته‌نامه افق حوزه می‌شود.

▫ لطفاً مهم‌ترین فعالیت‌های «مرکز درالحکمه اسلامی» در حوزه‌های مذهبی و فرهنگی را تشریح کنید؟

• مرکز دارالحکمه اسلامی آمریکا از سال ۱۹۹۵ فعالیت خود را به‌صورت رسمی آغاز کرد و از آن زمان تاکنون فعالیت‌های این مرکز ادامه دارد. مهم‌ترین فعالیت‌های مرکز به شرح زیر است:

– برگزاری برنامه‌های عبادی؛

– ارائه خدمات اجتماعی؛

– برگزاری برنامه‌های علمی مانند تشکیل مدارس برای ارائه آموزش‌های اسلامی؛

– انجام فعالیت‌های رسانه‌ای و پاسخ‌گویی به سؤالات درباره مسائل سیاسی به‌خصوص مسائل خاورمیانه؛

– انجام اقدامات سیاسی که در این راستا با نمایندگان ایالت میشیگان در کنگره آمریکا ارتباط می‌گیریم تا دیدگاه‌ها و خواسته‌های مردم را به اطلاع آن‌ها برسانیم و حتی در خصوص مسائل بین‌المللی با آن‌ها تبادل نظر داریم؛

–ارتباط با پیروان ادیان دیگر به‌خصوص مسیحیان برای تبادل نظر درباره اشتراکات فکری و تلاش برای همکاری بیشتر؛

– ارتباط با برادران اهل‌سنت که در این راستا شورای ائمه جمعه و جماعات شیعه و سنی را ایجاد کردیم که در جلسات ماهیانه این شورا، به تبادل نظر درباره مسائل مهم جهان اسلام پرداخته می‌شود و من به‌عنوان سخنگوی جمعه و جماعات شیعیان در این جلسات حضور پیدا می‌کنم.

تلاش ما این بوده است که مسجد تنها یک مکان برای عبادت نباشد؛ بلکه مسجد را مرکزی برای ارائه خدمات فرهنگی، تربیتی، اطلاع‌رسانی و اهتمام ورزیدن به شرایط جهان اسلام و وضعیت مسلمانان می‌دانیم.

با داشتن چنین نگاهی و علی‌رغم کمبود امکانات، مرکز دارالحکمه اسلامی توانسته است که با ابتکاراتی بسیار، توجهات را به خود جلب کند.

▫ با توجه به اهمیت بنیان خانواده در اسلام، چه اقداماتی برای تشویق جوانان شیعه در آمریکا به ازدواج شرعی انجام دادید؟

• مسأله خانواده یکی از مسائل مهم در آمریکاست. برخی از مظاهر فرهنگ جدید در این کشور در تعارض با زندگی سنتی خانواده‌هاست؛ به‌عنوان مثال فاجعه جدیدی را تحت حمایت قانون با عنوان قانونی شدن ازدواج همجنس شاهد هستیم؛ موضوعی که حتی در مجالس مذهبی نیز به‌سختی می‌توان با آن مخالفت کرد و حتی گاهی برخی از جوانان مسلمان، با توجیهات گوناگون

> **تبلیغات گسترده در سطح جامعه و فضای مجازی در خصوص مرکز درالحکمه اسلامی موجب شد که این مرکز به محلی برای حمایت از ارزش‌های خانواده تبدیل شود. یکی از فعالیت‌های مرکز برای تحکیم بنیان خانواده این بود که با هم‌اندیشی صاحب‌نظران و علمای ادیان مختلف جوانان را متوجه آثار زیان‌بار ازدواج غیرشرعی نماید.**

تحت تأثیر این فضا قرار می‌گیرند؛ در حالی از دیدگاه ادیان اسلام، مسیحیت و یهودیت، ازدواج با همجنس به‌عنوان یک کار غیرشرعی، غیرعقلانی، غیرطبیعی و جنون‌آمیز ممنوع است.

ما در مرکز دارالحکمه اسلامی برای این‌که با این جو مقابله کنیم، تشویق جوانان به ازدواج شرعی و تشکیل خانواده را به موضوع بین‌الادیانی میان مسلمانان، مسیحیان و یهودیان تبدیل کردیم.

تبلیغات گسترده در سطح جامعه و فضای مجازی در خصوص مرکز درالحکمه اسلامی موجب شد که این مرکز به محلی برای حمایت از ارزش‌های خانواده تبدیل شود. یکی از فعالیت‌های مرکز برای تحکیم بنیان خانواده این بود که با هم‌اندیشی صاحب‌نظران و علمای ادیان مختلف، جوانان را متوجه آثار زیان‌بار ازدواج غیرشرعی نماید.

▫ نگاه جامعه آمریکا و ماهیت گروه‌های تکفیری چگونه است؟

• امروزه اگر در جامعه آمریکا به شخصی بگویی، من مسلمان هستم، بلافاصله از تو می‌پرسد که آیا شیعه هستی یا سنی؟ و این‌که گروه‌های تکفیری از جمله داعش، القاعده، جبهة‌النصره و طالبان با مکتب تشیع ارتباطی ندارد، برای آن‌ها روشن شده است؛ البته ما معتقد هستیم که این گروه‌ها نه سنی هستند و نه شیعه.

▫ چه اقداماتی برای تقویت رابطه بین شیعیان و اهل‌سنت در آمریکا انجام دادید؟

• تشکیل شورای ائمه شیعه و سنی یکی از اقدامات ما در مرکز دارالحکمه اسلامی در این راستاست و جلسات این شورا به‌صورت ماهیانه در این مرکز یا در مکان‌های دیگر برگزار می‌شود. من در همه جلسات شورای ائمه جمعه شیعه و سنی حضور می‌یابم؛ چراکه حضور در این‌گونه برنامه‌ها را نوعی سرمایه‌گذاری می‌دانم و معتقد هستم، می‌توانیم پل اعتماد را میان خودمان و برادران اهل‌سنت برقرار کنیم. در سایه حاکم شدن اعتماد می‌توان به‌راحتی به بیان دیدگاه‌ها پرداخت و حتی مسائل اختلافی سخت را با بیان حقایق به‌آسانی حل کرد. با اعتمادسازی متقابل می‌توان بسیاری از حقایق شیعه را به اهل‌سنت منتقل کرد.؛ چون بسیاری از سنی‌ها به‌صورت کلی با شیعه و معارف این مکتب آشنا نیستند؛ به‌همین دلیل با قطع رابطه با اهل‌سنت، نمی‌توان به یک تفاهم دوطرفه رسید.

▫ در خصوص وضعیت شیعیان در شهر محل تبلیغ خود؛ یعنی شهر دیربورن توضیح می‌دهید؟

• ساکنان شهر دیربورن در ایالت میشیگان اکثراً شیعه هستند که بسیاری از آن‌ها ۷۰ یا ۸۰ سال پیش، از لبنان به این شهر آمده‌اند. در دهه‌های اخیر نیز، عده‌ای از شیعیان عراقی در شهر دیربورن ساکن شدند و این شهر به پایتخت آمریکایی‌های عرب‌تبار مشهور است.

در شهر دیربورن و مناطق پیرامون آن، حدود ۱۰۰هزار شیعه زندگی می‌کنند. اهل‌سنت نیز در شهرهای اطراف این شهر سکونت دارند. شهر دیربورن دارای چندین مرکز اسلامی و حدود ۱۰ تا ۱۵ مسجد و حسینیه کوچک است و مرکز دارالحکمه اسلامی، یکی از مهم‌ترین مراکز اسلامی این شهر است.

▫ آیا جنبش‌های دانشجویی مسلمان و شیعه در آمریکا فعالیتی دارند؟

• جنبش‌های دانشجویی مختلفی در آمریکا وجود دارند و جنبش دانشجویان مسلمان، یکی از این جنبش‌هاست که دارای تشکیلات خاص خود است. جنبش دانشجویان اهل‌سنت نیز، دارای فعالیت‌های گسترده‌ای در آمریکاست و امروز هم جنبش دانشجویان شیعه در آمریکا تا حدودی فعال است.

در اوایل پیروزی انقلاب اسلامی تعداد دانشجویان ایرانی در آمریکا زیاد بود و به‌همین دلیل جنبش‌های دانشجویی ایرانی بسیار بزرگ و فعال در این کشور وجود داشت.؛ اما پس‌از آن فعالیت‌های جنبش‌های دانشجویی ایرانی در آمریکا محدودتر شد تا این‌که طی سال‌های اخیر با افزایش تعداد دانشجویان ایرانی در آمریکا، فعالیت‌های جنبش‌های دانشجویی ایرانی در این کشور رونق یافت؛ به‌عنوان مثال عده‌ای از دانشجویان جوان ایرانی دانشگاه میشیگان، جلساتی را در مرکز دارالحکمه اسلامی برگزار می‌کنند و در طول سال هم در اعیاد و مناسبت‌های دینی هم‌چون نیمه شعبان، شب‌های قدر و عاشورا در برنامه‌های این مرکز حضور می‌یابند.

▫ شما به‌عنوان یک مبلغ در یک کشور غربی، چه خواسته‌ای از حوزه علمیه دارید؟

• یکی از کمبودهای ما در آمریکا، در زمینه وجود طلاب دانشمند جوان مسلط به زبان انگلیسی است. حوزه علمیه می‌تواند، با تربیت چنین طلابی به نیاز قشر جوان جامعه آمریکا پاسخ بدهد.

یکی از نیازهای اساسی شیعیان در آمریکا، تأسیس حوزه‌های علمیه شیعی در این کشور است. اکنون یهودیان و مسیحیان آمریکا، مراکز دینی آموزشی فراوانی در این کشور دارند؛ اما ما حوزه علمیه شیعی در آمریکا نداریم؛ البته اخیراً حجت‌الاسلام والمسلمین فائزی برای تأسیس یک حوزه علمیه در این کشور تلاش‌هایی کرده است تا پس‌از ارائه آموزش‌های مقدماتی به طلاب جوان در این حوزه، آن‌ها برای تحصیلات تکمیلی به حوزه علمیه قم اعزام شوند. درخواست ما از مراجع عظام تقلید و حوزه‌های علمیه، یاری رساندن در زمینه اعزام طلاب مستعد به آمریکا برای تدریس علوم حوزوی است.

ما در مرکز دارالحکمه اسلامی آمادگی لازم را برای در اختیار دادن فضای فیزیکی کافی جهت تأسیس حوزه علمیه در صورت تأمین اساتید مبرز برای تربیت طلاب در آمریکا داریم.

امروز جامعه شیعیان در آمریکا دارای چهره‌های موفق و درخشانی است که در عرصه‌های مختلف با هویت اسلامی شیعی خود حضور پیدا می‌کنند و این مسأله مسئولیت ما را در قبال آن‌ها افزایش می‌دهد و باید اقدامات مؤثری را برای تغذیه فکری آن‌ها داشته باشیم.

▫ جوانان غربی به چه دلیلی به داعش گرایش پیدا می‌کنند؟

• محرومیت‌های اجتماعی و عطش مذهبی انحرافی موجب شده است که برخی آب آلوده به جوانان غربی برای فروکش کردن عطش دینداری بدهند. هم‌چنین فقر و جهل موجب فریب خوردن برخی از جوانان در مقابل تبلیغات گسترده داعش در فضای مجازی و پیوستن آن‌ها به این گروه ترویستی با تصورهای غلط شده است.

گرایش جوانان به داعش، بیشتر در اروپا رخ می‌دهد و در آمریکا این گرایش کمتر است. فرصت‌های خوبی پیش روی جوانان مسلمان در کشور آمریکاست و آن‌ها امکان تحصیل در دانشگاه‌ها، رشد پیدا کردن و ساختن زندگی بهتر برای خود را در این کشور دارند؛ اما این ظرفیت در بسیاری از کشورهای اروپایی برای جوانان مسلمان فراهم نیست و آن‌ها در مناطق مختلف اروپا منزوی هستند.

▫ و سخن پایانی شما؟

• یکی از نکات مهم که خصوصاً باید در ایران به آن توجه شود، مبارزه با خرافات است؛ به‌طور مثال امروز تصاویر قمه‌زنی چهره تشیع را تخریب می‌کند و احیانا اگر لعن و توهینی صورت بگیرد، به‌سرعت در دنیا منتشر می‌شود و متأسفانه آن را به‌عنوان دیدگاه غالب شیعه به دنیا معرفی می‌کنند و نمی‌گویند که این عمل، حرکت گروهی خاص است که حتی توسط علمای شیعه محکوم شده است.

امروز شیعه به‌قدر کافی مراجع علمی، اخلاقی و فقهی دارد که می‌تواند برای پرهیز از بدعت و جهالت به آن‌ها رجوع کند. لذا هرچه که خلاف صلح، محبت و غیرعقلانی باشد، خلاف مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام است. پیروی از مکتب قرآن که بیش از ۷۰۰ مرتبه بر علم تأکید و بر جایگاه عقل و فکر پافشاری می‌کند، ما را از افراط و تفریط دور می‌کند. برخلاف برخی از فرقه‌ها که مبتلا به افراط شدند و داعش از آن‌ها متولد شد، تفکر ایمان عقلانی شیعه باید مبتنی بر قرآن و اهل‌بیت علیهم‌السلام باشد و همیشه با تدبر و اندیشه عمل کند.

رهبر شیعیان پاکستان

سازمان ملل مانع ترویج اسلام‌هراسی در جهان شود

رئیس مجمع علمای شیعه پاکستان در بیانیه‌ای، انتشار کاریکاتور موهن در فرانسه و حمایت رئیس‌جمهور این کشور از آن را به‌شدت محکوم کرد.

به گزارش خبرگزاری رسا، حجت‌الاسلام والمسلمین سیدساجد علی‌نقوی رهبر شیعیان پاکستان، ۵ آبان با انتشار بیانیه‌ای، انتشار کاریکاتور موهن به ساحت مقدس رسول اسلام ﷺ در فرانسه و حمایت امانوئل مکرون رئیس‌جمهور این کشور از آن را به‌شدت محکوم کرد و آن را عملی نگران‌کننده دانست.

وی در بیانیه خود خواهان ممنوعیت چاپ کاریکاتورهای توهین‌آمیز در مجله شارلی ابدو فرانسوی شد و افزود: هرچه زودتر مطالب و محتوای توهین‌آمیز به ساحت رسول اسلام ﷺ و دیگر مقدسات اسلامی، از فضای مجازی برداشته شوند.

حجت‌الاسلام والمسلمین نقوی سکوت سازمان‌های جهانی و بین‌المللی در برابر چنین اقدام خشن و آزاردهنده به ملت‌های مسلمان جهان را غیرقابل پذیرش دانست و تأکید کرد: سازمان ملل، سازمان کنفرانس اسلامی، سازمان حقوق بشر و دیگر کشورها مانع ترویج اسلام‌هراسی در جهان شوند.

وی سخنان حمایت‌گرانه امانوئل مکرون از حرکت زشت و شیطانی را نگران‌کننده توصیف کرد و اظهار داشت: رئیس‌جمهور فرانسه مسلمانان جهان را عامل بی‌ثباتی جهان معرفی می‌کند؛ درحالی‌که خود وی باعث نگرانی میلیاردها مسلمانان جهان شده است و آنان را آزرده خاطر کرده است.

رهبر شیعیان پاکستان، توهین به مقدسات یک ملت و پیروان دین را به‌بهانه آزادی بیان و رسانه، خلاف منشور سازمان ملل و احکام تمام ادیان دانست و تأکید کرد: احترام به رسول اسلام حضرت محمد مصطفی ﷺ و همه رسولان و انبیای الهی برهمه پیروان ادیان لازم و ضروری است.

رئیس مجمع علمای شیعه پاکستان خطاب به شورای امنیت سازمان ملل، کشورهای اسلامی به‌ویژه پاکستان و دیگر کشورهای جهان گفت: در حفظ و بقای حقوق دینی و اجتماعی مسلمانان جهان، تصمیم جدی بگیرند و مانع موج اسلام‌هراسی در جهان شوند. وی در آخر سکوت سازمان ملل در برابر چنین اقدام پستی را به‌شدت محکوم کرد و افزود: سازمان همکاری اسلامی نیز هویت خود را از دست داده، وظایف خود را به فراموشی سپرده و به خواب عمیق فرو رفته است.

رئیس دفتر سیاسی حماس تصریح کرد

توافق سودان با اسرائیل انعکاس از هم‌گسیختگی کینه‌توزانه میان برخی سران است

رئیس دفتر سیاسی حماس گفت: توافق سودان و اسرائیل یک افراط سیاسی است که «از هم‌گسیختگی کینه‌توزانه» میان برخی سران امت را منعکس می‌کند.

به گزارش خبرگزاری رسا، اسماعیل هنیه رئیس دفتر سیاسی حماس، ۵ آبان در واکنش به توافق اخیر سودان برای عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی، گفت: این توافق یک افراط سیاسی است که «از هم‌گسیختگی کینه‌توزانه» میان برخی سران امت را منعکس می‌کند. بر اساس گزارش شبکه «المیادین»، هنیه با اشاره به این‌که اطمینان دارد که توافق سودانی–اسرائیلی نشان‌دهنده اصالت ملت سودان و مواضع تاریخی آن نیست، از کسانی که در داخل سودان با این توافق مخالفت کرده‌اند، قدردانی کرد.

رئیس دفتر سیاسی حماس افزود، توافق‌ها با دشمن صهیونیستی به بازترسیم نقشه منطقه بر اساس نظر رژیم صهیونیستی نخواهد انجامید و تنها این ملت‌ها هستند که نقشه منطقه را ترسیم می‌کنند.

وی تأکید کرد: ملت ما رژیم غاصب صهیونیستی را مردود می‌داند، رژیمی که هیچ آینده‌ای برای آن در فلسطین به حساب حقوق ملت ما وجود نخواهد داشت.

هنیه به اظهارات اخیر «امانوئل ماکرون» رئیس جمهور فرانسه درباره ادامه انتشار کاریکاتورهای موهن در این کشور هم واکنش نشان داد و گفت: ماکرون را به پایان سیاست توهین و تحریک به اسلام و نیز توقف تعرض به حضرت محمد ﷺ فرا می‌خوانیم.

وی از قصد حماس برای اعزام هیأتی به مصر هم پرده برداشت و گفت: این هیأت پرونده‌های مورد توجه دو طرف و نیز آشتی و وحدت ملی را بررسی خواهد کرد.

تشکیل کمیته حقوقی از سوی شورای حکمای مسلمان برای شکایت از شارلی ابدو

شورای حکمای مسلمان، از تصمیم خود برای تشکیل یک کمیته بین‌المللی از کارشناسان حقوقی، جهت اقامه دعوا علیه نشریه موهن فرانسوی به‌دلیل انتشار کاریکاتورهای توهین‌آمیز علیه مسلمانان خبر داد.

به گزارش خبرگزاری شفقنا به نقل از شبکه خبری «آر.تی عربی» روسیه، «شورای حکمای مسلمان» که یک نهاد بین‌المللی مستقل به ریاست «احمد الطیب»، شیخ الازهر مصر است و مقر آن نیز در شهر ابوظبی، پایتخت امارات قرار دارد، ۶ آبان در یک جلسه از طریق ویدئوکنفرانس، تصمیم گرفت، یک کمیته بین‌المللی از کارشناسان حقوقی تشکیل دهد تا علیه نشریه موهن «شارلی ابدو» فرانسه به‌دلیل توهین به پیامبر عظیم‌الشأن اسلام ﷺ با انتشار کاریکاتورهای توهین‌آمیز، اقامه دعوا کنند.

در این جلسه که به ریاست شیخ الازهر برگزار شد، شورای حکمای مسلمان، کارزار سیستماتیک در تلاش برای ضربه زدن به پیامبر اکرم ﷺ و تمسخر مقدسات اسلامی تحت شعار «آزادی بیان» را محکوم کرد و احمد الطیب نیز، ضمن محکوم نمودن شدید حادثه قتل معلم فرانسوی «ساموئل پتی» در حومه شهر پاریس و حمله با سلاح سرد و اقدام به قتل دو زن مسلمان در نزدیکی برج «ایفل» در این شهر، تأکید کرد که همه این حوادث صرف نظر از عاملان و انگیزه پشت آن‌ها، تروریسم نفرت‌انگیز هستند.

شورای حکمای مسلمان ضمن مخالفت قاطع خود با استفاده از بنر آزادی بیان، برای توهین به حضرت محمد ﷺ و مقدسات دین مبین اسلام، خاطرنشان ساخت: آزادی بیان باید در چارچوب مسئولیت‌پذیری اجتماعی باشد که از حقوق دیگران محافظت کند و اجازه به‌کارگیری ادیان در بازارهای سیاست و تبلیغات انتخاباتی را ندهد.

این شورا در ادامه نیز بار دیگر شهروندان مسلمان در جهان غرب را به پایبندی به ارزش‌های هم‌زیستی، صلح و شهروندی با همه مؤلفه‌های اجتماعی در کشورهای خود، ادغام مثبت در آن جوامع در راستای تقویت مشارکت آن‌ها در سازندگی و توسعه همراه با حفظ اصول ثابت و ویژگی‌های مذهبی و فرهنگی خود فرا خواند.

شورای حکمای مسلمان ضمن تأکید بر این‌که رویارویی با توهین‌های مذکور از طریق نهاد قضایی و با روش‌های حقوقی خواهد بود، خواهان مقابله با گفتمان نفرت‌انگیز از راه درخواست تصویب قوانین بین‌المللی جرم‌انگاری تحریک به تنفر، تبعیض و اسلام‌ستیزی، از خردمندان و اندیشمندان غرب نیز، درخواست کرد که با کارزار سیستماتیک علیه اسلام، دشمنی با این دین مبین و قرار دادن آن در میدان‌های درگیری‌های انتخاباتی و سیاسی مقابله کنند و محیط سالم برای همزیستی و برادری انسانی را فراهم سازند.

آیت‌الله علم‌الهدی تأکید کرد

لزوم برنامه‌ریزی برای توسعه موقوفات جهت جلوگیری از کاهش اجرای نیت واقفان

نماینده ولی‌فقیه در استان خراسان رضوی با تأکید بر لزوم برنامه‌ریزی برای توسعه موقوفات، جهت جلوگیری از کاهش اجرای نیت واقفان و رشد درآمد آن، اظهار کرد: لازم است همایشی برای متولیان موقوفات برنامه‌ریزی شود و فعالیت‌های صورت‌گرفته در احیای موقوفات معرفی گردد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از مشهد مقدس به نقل از روابط عمومی اداره اوقاف خراسان رضوی، آیت‌الله علم‌الهدی، ۵آبان در دیدار مدیرکل و مسئولان اوقاف و امور خیریه این استان، با بیان این‌که امروز توسعه موقوفات به‌عنوان یک جریان اصلی در نظام مدیریتی موقوفات مطرح است، گفت: توسعه و تحولی که در موقوفه گوهرشاد صورت گرفته، ارزشمند است؛ اگر نبود این توسعه‌ها، هزینه‌های «موقوف‌علیهم» قابل تأمین نبود.

امام جمعه مشهد اظهار کرد: با توجه به شرایط فعلی کشور، باید برای توسعه موقوفات و رشد درآمد آن برنامه‌ریزی کرد تا میزان اجرای نیت واقفان کاهش پیدا نکند.

وی با بیان این‌که واقف موقوفه گوهرشاد، هزینه مدیریت آن را در وقف‌نامه در نظر گرفته، گفت: آن‌چه امروز برای مدیریت این موقوفه هزینه می‌شود، بسیار کمتر از چیزی است که واقف در نظر گرفته و این باعث افزایش سهم اجرای نیت شده است.

آیت‌الله علم‌الهدی گفت: لازم است همایشی برای متولیان موقوفات برنامه‌ریزی شود و فعالیت‌های صورت‌گرفته در احیای موقوفات، جهت الگوگیری به متولیان نیز معرفی گردد.

آیت‌الله علم‌الهدی با اشاره به این‌که واقف با وقف خود صدقه جاریه‌ای را ایجاد کرده و ما امروز باید به کمک این صدقه جاریه بیاییم، گفت: تلاش‌هایی که در توسعه موقوفات صورت‌گرفته، عبادت است و خداوند پاداشی را که به واقف داده، به کسانی که سعی در زنده نگه داشتن موقوفات دارند نیز، می‌دهد.

نماینده ولی‌فقیه در استان یزد

حداقل یک‌دهم بودجه آموزش برای تربیت و پرورش هزینه شود

آیت‌الله ناصری یزدی در جلسه کمیته همکاری حوزه و آموزش و پرورش یزد، گفت: همان‌طور که برای آموزش هزینه می‌شود، حداقل یک دهم آن نیز، باید برای تربیت و پرورش هزینه شود.

به گزارش خبرگزاری حوزه از یزد، جلسه کمیته همکاری‌های حوزه علمیه و آموزش و پروش استان یزد، با حضور استاندار، مشاور وزیر آموزش و پرورش، سرپرست معاونت تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه و مدیران حوزه‌های علمیه برادران و خواهران استان، در دفتر نماینده ولی‌فقیه در استان، برگزار شد.

آیت‌الله ناصری یزدی در این جلسه، با اشاره به اهمیت مسأله فرهنگ دینی، گفت: باید از اول انقلاب، این تحول و همکاری‌ها در آموزش و پرورش به وجود می‌آمد.

وی افزود: متأسفانه در مسائل بودجه‌ای هر زمان بودجه کم می‌آوریم، اول از بودجه فرهنگی کم می‌کنیم و این اهتمام باید بین مسئولان وجود داشته باشد، همان‌طور که برای آموزش هزینه می‌شود، حداقل یک دهم آن نیز، باید برای تربیت و پرورش هزینه شود.

نماینده ولی‌فقیه در استان یزد، ضمن تأکید بر حضور و فعالیت مؤثر مبلغان در مدارس، بیان کرد: اگر ضعف‌هایی وجود دارد، باید با برنامه‌ریزی و آموزش، آن‌ها را برطرف کرد؛ نه این‌که اصل موضوع دچار خدشه و فراموشی شود.

رئیس شورای حوزه علمیه یزد، با اشاره به شرایط فعلی کشور، به حضور مبلغان در فضای مجازی و اختصاص زمانی جهت تدریس معارف اسلامی به دانش‌آموزان، تأکید و از همکاری‌های حوزه علمیه و آموزش و پرورش قدردانی کرد.

امام جمعه موقت سنندج

فتوای مفتی‌های وهابی، عامل اصلی وضعیت امروز جهان اسلام است

امام جمعه موقت سنندج گفت: دو دستگی جهان اسلام و فتوای مفتی‌های وهابی، از عوامل اصلی وضعیت امروز در جهان اسلام است و باید گفت: تشکیل گروه‌های تروریستی و جنایت‌کار همانند داعش، القاعده و طالبان، همگی زاییده قرائت‌های نادرست از اسلام است.

به گزارش خبرگزاری حوزه در استان کردستان، ماموستا محمدامین راستی، ۸ آبان در دیدار با جمعی از طلاب اهل‌سنت کردستان که به‌مناسبت هفته وحدت و با رعایت کامل پروتکل‌هایی بهداشتی برگزار شد، بیان کرد: وحدت از اصول و برنامه‌های اصلی رسول اکرم ﷺ بود، بنابراین باید همه مسلمانان با تمسک به رسول اکرم ﷺ در مسیر وحدت و انسجام حرکت کنند، زیرا وحدت به‌مانند دژی استوار باعث جلوگیری از نفوذ دشمنان و جریان‌های تجزیه‌طلب در جهان اسلام می‌گردد.

امام جمعه موقت سنندج با اشاره به این‌که موضع برخی از کشورهای اسلامی زمینه نفوذ و توطئه در جهان اسلام را برای دشمنان مهیا می‌کند، ادامه داد: دیپلماسی غلط و نابخردانه برخی از کشورهای اسلامی و عربی در قبال عادی‌سازی روابط با رژیم غاصب اسرائیل، وحدت مسلمین را دچار تزلزل کرده است.

وی با اشاره به تکرار اهانت‌های اروپایی‌ها به‌ویژه رئیس‌جمهور فرانسه به مقدسات اسلام، تأکید کرد: زمانی‌که کشورهای اسلامی مشغول درگیری‌های خود هستند، نباید انتظار داشت که دشمنان ساکت بنشینند، لذا باید گفت: پروژه اسلام‌هراسی معلول ناکارآمدی برخی کشورهای اسلامی است.

ماموستا راستی اظهار کرد: دو دستگی بین جهان اسلام، فتواهای مفتی‌های وهابی و... از عوامل اصلی وضعیت کنونی در جهان اسلام است و باید گفت: تشکیل گروه‌های تروریستی و جنایت‌کار همانند داعش، القاعده و طالبان، همگی زاییده قرائت‌های نادرست از دین اسلام است.

مدیر حوزه علمیه خراسان در دیدار رئیس دانشگاه علوم پزشکی مشهد

وحدت حوزه و دانشگاه از حالت شعاری خارج شود

مدیر حوزه علمیه خراسان با بیان این‌که در بحث وحدت حوزه و دانشگاه، باید از جنبه شعاری به مرحله عمل وارد شویم، گفت: راه‌اندازی هیأت‌های اندیشه‌ورز در این حوزه، مبنای وحدت حوزه و دانشگاه را به‌صورت مصداقی تحقق بخشید و ارتباط دانشی بین حوزه با دانشگاه‌ها را برقرار کرد و نقطه عطفی بین این دو نهاد شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از مشهد مقدس، حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمصباح عاملی، ۶آبان در دیدار دکتر بحرینی رئیس دانشگاه علوم پزشکی مشهد که در محل مرکز مدیریت حوزه علمیه خراسان برگزار شد، با اشاره به مطالبات رهبر معظم انقلاب در بحث وحدت حوزه و دانشگاه، گفت: دو ظرفیت بزرگ علمی و دانشی حوزه و دانشگاه، اگر ضمیمه هم شوند و هم‌افزایی سازنده را در مسیر حرکت انقلاب و پاسخ‌گویی به مسائل روز داشته باشند، شبهات موجود از بین می‌روند.

عضو شورای‌عالی حوزه علمیه خراسان با تأکید بر این‌که در بحث وحدت حوزه و دانشگاه، باید از جنبه شعاری به عمل وارد شویم و این‌گونه نشست‌ها به جلسات ختم نشوند، گفت: راه‌اندازی هیأت‌های اندیشه‌ورز، مبنای وحدت حوزه و دانشگاه را به‌صورت مصداقی تحقق بخشید. با توجه به رویکرد پاسخ‌گویی به مسائل جامعه، نظام و بین‌الملل، هیأت‌های اندیشه‌ورز در این حوزه، به‌نحوی ارتباط دانشی با دانشگاه‌ها را برقرار کرد و نقطه عطفی بین این دو نهاد شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین عاملی با بیان این‌که برای تحقق وحدت حوزه و دانشگاه، نیاز است چند مؤلفه را مدنظر قرار دهیم، تشریح کرد: در جامعه ما، تحول اتفاق افتاده و نظام دینی در آن در حال شکل‌گیری است، لذا دو مرجع علمی و دانشی حوزه و دانشگاه، باید به‌لحاظ ایدئولوژی، معرفت دینی داشته و با اعتقاد به مسیر حرکت، تحت نظام دینی، وحدت در مسیر، هدف و حرکت داشته باشند تا رسالت و حاکمیت دینی در جامعه تحقق یابد.

عضو شورای‌عالی حوزه علمیه خراسان با تأکید بر این‌که بحث معرفت دینی در وحدت حوزه و دانشگاه مهم است، ادامه داد: مؤلفه دیگر، بحث آموزشی و دانشی می‌باشد، از این‌رو که رویکرد این جلسه و همکاری حوزه با دانشگاه علوم پزشکی، بخشی مرتبط با پزشکی دارد و در فقه دینی نیز، شناخت موضوع، رکن اصلی در صدور فتواست؛ لذا توجه به این موضوع اهمیت دارد.

حجت‌الاسلام والمسلمین عاملی با اشاره به این‌که ورود مسئله‌محور حوزه علمیه خراسان در قضایای روز، تحول در بحث آموزش را شکل داده است، ابراز کرد: درس خارج با عنوان فقه مضاف پزشکی در این حوزه برگزار می‌شود که تدریس با حضور دستیار پژوهشی و ارتباط با دانشگاه علوم پزشکی، صورت می‌گیرد.

مدیر حوزه علمیه خراسان با بیان این‌که هیأت اندیشه‌ورز دین، سلامت و سبک زندگی معاونت پژوهش حوزه علمیه خراسان در ادامه حرکت‌های تحولی این حوزه از دو سال قبل شکل گرفته است و تاکنون با برگزاری جلسات و نشست‌های تخصصی، برکات زیادی داشته است، گفت: برگزاری این نشست صمیمی و برقراری ارتباط بین حوزه و دانشگاه علوم پزشکی، الگو و مصداقی برای وحدت حوزه و دانشگاه در زمینه اسلامی‌سازی علوم انسانی است که مکمل یکدیگر برای تحقق آن خواهند بود.

نماینده ولی‌فقیه در استان لرستان

مراقب باشیم گرانی بی‌سابقه خدمات کم‌نظیر نظام را کمرنگ نکند

نماینده ولی‌فقیه در استان لرستان با اشاره به گرانی‌های بی‌سابقه برخی کالاها در استان، نظارت بیشتر بر بازار و رفع مشکلات معیشتی مردم را ضروری دانست و گفت: گرانی‌های بی‌سابقه‌ای که در قیمت برخی کالاها وجود دارد، موجب شده، خدمات کم‌نظیر نظام جمهوری اسلامی کمرنگ جلوه داده شود.

به گزارش خبرگزاری حوزه از خرم‌آباد، حجت‌الاسلام والمسلمین شاهرخی، ۳آبان در برنامه پیام جمعه هفته، با اشاره به فرا رسیدن هفته وحدت و نقش نخبگان جامعه اسلامی در اتحاد مسلمین و توسعه همه‌جانبه دنیای اسلام، اظهار داشت: امروز دشمن به‌دنبال فرصت برای ایجاد اختلاف است و بایستی نخبگان جامعه اسلامی، تعصبات را کنار زده و با وحدت و همدلی در برابر هجمه دشمنان ایستادگی کنند.

امام‌جمعه خرم‌آباد در بخشی دیگری از سخنان خود با بیان این‌که نتیجه انتخابات پیش‌روی آمریکا برای جمهوری اسلامی ایران فرقی نمی‌کند، گفت: هر رئیس‌جمهوری در آمریکا بر سر کار بیاید، به هیچ عهد و پیمانی وفادار نخواهد بود و ظلم و ستم خود را بر ملت‌های مظلوم روا می‌دارد.

حجت‌الاسلام والمسلمین شاهرخی هم‌چنین با اشاره به گرانی‌های بی‌سابقه برخی کالاها در استان، نظارت بیشتر بر بازار و رفع مشکلات معیشتی مردم را ضروری دانست و افزود: گرانی‌های بی‌سابقه‌ای که در قیمت برخی کالاها وجود دارد، موجب شده، خدمات کم‌نظیر نظام جمهوری اسلامی کمرنگ جلوه داده شود و این حیله دشمنان اسلام و انقلاب است که مردم باید در این زمینه هوشیار باشند.

وی در پایان یادآور شد: دشمنان نظام با برجسته‌سازی این مشکلات می‌خواهند بدبینی و کم‌اعتمادی مردم را به نظام رقم بزنند که در این زمینه باید با اقدامات اساسی و بصیرت لازم توطئه‌های دشمنان را خنثی کرد.

مدیر حوزه علمیه خراسان شمالی

۶۰ موقوفه خراسان شمالی با نیت حوزه علمیه ثبت شده است

مدیر حوزه علمیه خراسان شمالی با تأکید بر ضرورت جهت‌دهی موقوفات جدید به سمت نیازهای روز جامعه از جمله حوزه‌های علمیه، گفت: در حال حاضر تنها ۶۰ موقوفه در استان با نیت رفع نیازهای مرتبط با حوزه‌های علمیه به ثبت رسیده است.

به گزارش خبرگزاری حوزه در خراسان شمالی، حجت‌الاسلام حجت سالاری مکی مدیر حوزه علمیه خراسان شمالی، ۸ آبان در نشست وقف و حوزه‌های علمیه، با قدردانی از فعالیت‌های اوقاف و امور خیریه استان، از همکاری این نهاد با حوزه علمیه خراسان شمالی قدردانی کرد.

وی با اشاره به این‌که تاکنون ۶۰ موقوفه با نیت حوزه علمیه در خراسان شمالی ثبت شده است، افزود: از این ۶۰ موقوفه، ۱۶ مورد بعداز سفر رهبر معظم انقلاب به استان وقف شده است.

دبیر شورای حوزه علمیه خراسان شمالی، با تأکید بر این‌که وقف با نیت حوزه علمیه باید بیش‌از پیش تبلیغ شود، گفت: موقوفات جدید باید به سمت نیازهای روز جامعه، از جمله حوزه‌های علمیه هدایت و جهت‌دهی شوند.

برگزاری ۱۰دوره فرهنگی مجازی ویژه طلاب اصفهان

مسئول واحد فرهنگی حوزه علمیه اصفهان، از برگزاری بالغ بر۱۰دوره فرهنگی به‌صورت مجازی ویژه طلاب برادر و خواهر حوزه علمیه اصفهان خبر داد.

حجت‌الاسلام مجتبی امیریان، ۶آبان در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه در اصفهان، با اعلام این خبر عنوان کرد: نظر به ضرورت ارتقای توانمندی‌های طلاب در عرصه‌های مختلف مورد نیاز طلبه تراز انقلاب اسلامی، دوره‌هایی با محتوای مرتبط با اهداف تهذیبی و تبلیغی طلاب و با حضور اساتید برتر تعریف و در دوران شیوع ویروس کرونا، این دوره‌ها به‌صورت مجازی برگزار شد.

وی با بیان این‌که، واحد فرهنگی معاونت تهذیب و تبلیغ حوزه علمیه اصفهان، در طول سال دوره‌های مختلفی را در مرکز مدیریت (به‌صورت متمرکز) یا در مدارس برگزار می‌نماید، عنوان داشت: تاکنون دوره‌های تمدن نوین اسلامی، امر به معروف و نهی از منکر (تذکر لسانی، در خانواده)، سبک زندگی اسلامی، سواد رسانه و دوره سیاسی برگزار شده است. دوره سبک زندگی اسلامی(۲) با حضور اساتید برتر و متخصص با محور سخنرانی مقام معظم رهبری در۳ محور سبک زندگی، در حال ضبط است که تاکنون بیش از۷ درصد ضبط شده و به‌زودی ارائه می‌شود؛ دوره‌های مسجدداری با رویکرد مدیریت فرهنگی مسجد و محله مسجدمحور، نقد فمینیسم، فرق و ادیان، اردوداری و... در حال تدوین می‌باشد که تا قبل‌از پایان سال جاری برگزار می‌گردد.

حجت‌الاسلام امیریان در پایان افزود: با توجه به مجازی بودن دوره‌ها، استقبال زیادی از طرف طلاب برادر و خواهر انجام گرفت؛ ولی آن‌چه باعث دلگرمی دست‌اندرکاران دوره‌ها شد، این بود که افراد غیرطلبه حتی از استان‌های دیگر نیز در دوره‌ها شرکت کردند و حوزه‌های علمیه سایر استان‌ها نیز با ارسال نامه، درخواست برگزاری این دوره‌ها در آن استان‌ها را داشتند.

برگزاری ۲۵۰۰ کلاس آنلاین در حوزه علمیه خراسان

مهندس رضا ابراهیمی ۸ آبان در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه در مشهد مقدس، گفت: تهیه و به‌روزرسانی زیرساخت‌ها و بسترهای آموزش مجازی در چندسال اخیر به‌صورت جدی در حوزه علمیه خراسان پیگیری شد و به‌صورت آنلاین و آفلاین، برخی از کلاس‌ها، کارگاه‌ها و جلسات در سامانه LMS برگزار می‌شد؛ اما با شیوع ویروس کرونا، نیاز به آموزش مجازی تمامی دروس حوزه، زمینه‌ای برای تقویت این سامانه‌ها را مهیا کرد.

وی با بیان این‌که بر اساس ارتقای زیرساختی سامانه‌های آموزش مجازی، پیش‌بینی‌ها در سال تحصیلی جدید، استفاده ۱۰هزار طلبه به‌صورت همزمان بود، افزود: با توجه به مجازی شدن کامل دروس، بهره‌مندی ۱۵هزار مخاطب آنلاین را، به ثبت رسانده‌ایم که این رقم رو به افزایش است.

ابراهیمی، با بیان این‌که روزانه، ۲هزاروه۵۰۰ کلاس آنلاین در ۱۶۰ شعبه آموزش مجازی سه استان خراسان رضوی، شمالی و جنوبی برگزار می‌شود، ادامه داد: ۱۵هزار مخاطب حوزه علمیه خراسان به‌صورت همزمان، از کلاس‌های آنلاین و برخط این حوزه، استفاده می‌کنند.

مدیر دفتر فناوری و اطلاعات حوزه علمیه خراسان، به حجم ترافیک مصرفی روزانه نیز اشاره و ابراز کرد: حجم ترافیک و تبادل اطلاعات سامانه LMS در روز به یک‌ونیم ترابایت می‌رسد که این روند رو به افزایش است.

ابراهیمی با اشاره به برگزاری ۳هزاروه۸۰۰ کلاس آنلاین در طول هفته، گفت: همکاران دفتر فناوری اطلاعات حوزه علمیه خراسان به‌صورت ۲۴ ساعته در حال نگهداری و توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز می‌باشند و ما در تلاش هستیم تا با کمترین هزینه، بیشترین بهره‌وری را ایجاد کنیم.

تدوین تاریخ شفاهی حوزه‌های علمیه در دفتر تبلیغات اسلامی

دبیر میز تمدن اسلامی دفتر تبلیغات، از تدوین تاریخ شفاهی حوزه‌های علمیه با هدف روشن شدن نقش حوزه‌ها در تحولات اجتماعی و سیاسی و فرهنگی ایران خبر داد.

به گزارش خبرگزاری رسا، مجید نقدی در گفت‌وگویی با اشاره به پروژه «تاریخ شفاهی حوزه‌های علمیه»، اظهار داشت: این پروژه با عنوان مسأله فقدان بینش تمدنی معطوف به تمدن نوین اسلامی، ذیل کلان‌برنامه پژوهش‌های معطوف به تاریخ تمدن گذشته اسلامی در میز تمدن اسلامی قطب نظام سیاسی و اجتماعی اسلام و ایران، در حال انجام می‌باشد که فاز اول این طرح، در قالب ۵ جلد کتاب در دانشگاه باقرالعلوم ؑ به اتمام رسیده است.

وی کمک به ایجاد جریان تاریخ شفاهی در حوزه‌های علمیه، روشن شدن نقش حوزه‌ها در تحولات اجتماعی، سیاسی و فرهنگی ایران، روشن شدن تاریخ تحولات درونی حوزه‌های علمیه و حفظ میراث تجربی عالمان و اندیشه‌وران حوزوی را جزء ضرورت و اهداف اجرای برنامه خواند.

دبیر میز تمدن اسلامی، ضمن تأکید بر این‌که در این پروژه کوشش می‌شود تا برای دستیابی به هدف یا هدف‌های نهایی اقداماتی هم‌چون استقرار کادر آموزش‌دیده در تاریخ شفاهی حوزه‌های علمیه قم و مشهد، شناسایی نیروهای مستعد و گزینش آن‌ها برای گذراندن دوره‌های آموزشی ویژه تاریخ شفاهی، اجرای دوره‌های آموزشی ویژه، ارتباط با دفاتر و بیوت علما برای فراهم آوردن مقدمات انجام مصاحبه‌ها، انجام مصاحبه‌ها (۷۰ نفر) در قالب ۷۰۰ ساعت، پیاده‌سازی نوارها و تجمیع اطلاعات و بازخوانی، تقسیم‌بندی موضوعی، محتوائی، مخاطبی(مخاطبان خاص، نخبگان و عموم مردم)، انتشار در قالب کتاب و... انجام شود.

وی افزود: تاریخ شفاهی حوزه‌ها پیشینه‌های مختلفی دارد و توسط مراکز حوزوی مختلف به‌صورت جسته و گریخته انجام شده است؛ به‌عنوان نمونه، می‌توان به مجله حوزه اشاره کرد که بخش‌هایی از حوزویان تحت پوشش تاریخ شفاهی خاطرات خود را بیان کرده‌اند؛ اما این مصاحبه‌ها هرگز به‌صورت حرفه‌ای انجام نشده که در این پروژه، نخستین بار با کادری آموزش‌دیده انجام خواهد گرفت.

نقدی با اشاره به این‌که این طرح هم‌اکنون در مرحله مشاهده طرح اجمالی و تدوین سفارش‌نامه است، اظهار داشت: جامعه هدف این طرح طلاب، دانشجویان و پژوهشگران حوزه تاریخ و تمدن می‌باشند که پیش‌بینی شده در بازه زمانی شهریور ۱۳۹۹ تا خرداد ۱۴۰۰ اجرا شود.

وی در پایان خاطرنشان کرد: مرکز پیشنهادی طرح «تاریخ شفاهی حوزه‌های علمیه»، گروه پژوهشی هنر و تمدن اسلامی پژوهشکده اسلام تمدنی (شعبه خراسان رضوی) و حوزه خراسان رضوی است.

افق حوزه
• سال نوزدهم
• شماره ۶۴۴
• دوشنبه ۱۶ آبـــان ۱۳۹۹
• ۱۲ صفحه • ۲۰۰۰ تومان
Ofogh-e Hawzah Weekly
• صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
• مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه: محمدرضا برته
• سردبیر: رمضانعلی عزیزی
• با همکاری هیئت تحریریه
• تلفن: ۳۲۹۰۰۵۳۸ • نمـابر: ۳۲۹۰۱۵۲۳ • صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱
• نشانی: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، پلاک ۱۵
• پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir
• پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir
• امور هنری: سید امیر سجادی
• کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: گلریز ۶۶۷۹۵۴۴۲

در محضر نور

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله

لا یُقْبَلُ قَوْلٌ إلاّ بِعَمَل وَ لا یُقْبَلُ قَوْلٌ وَ لا عَمَلٌ إلاّ بِنِیَّة وَ لا یُقْبَلُ قَوْلٌ وَ لا عَمَلٌ وَ لا نِیَّةٌ إلاّ بِإصابَةِ السُّنَّةِ.

نزد خداوند سخنی پذیرفته نمی‌شود، مگر آن‌که همراه با عمل باشد، و سخن و عملی پذیرفته نمی‌شود، مگر آن که همراه با نیّت خالص باشد، و سخن و عمل و نیّتی پذیرفته نمی‌شود، مگر آن که مطابق سنّت باشد.

مستدرک الوسائل/ ج۱/ ص۸۹

سخن بزرگان

آیت‌الله سعادت‌پرور رحمه‌الله‌علیه

گناه، مبارزه با حضرت حقّ سبحانه می‌باشد و انسان با ارتکاب گناه، پرده عبودیّت میان خود و خدا را می‌دَرد: أَنَا الَّذِی بارَزْتُکَ بِسَیِّئآتِی، وَ کَشَفْتُ قِناعِی و همانند فرعون أَنَا رَبُّکُمُ الْأَعْلی می‌گوید و جا برای توجّه و عبودیّت او باقی نمی‌گذارد و در اثر آن، گستاخی نموده و هیچ چیز او را از گناه باز نمی‌دارد.

کتاب نور هدایت

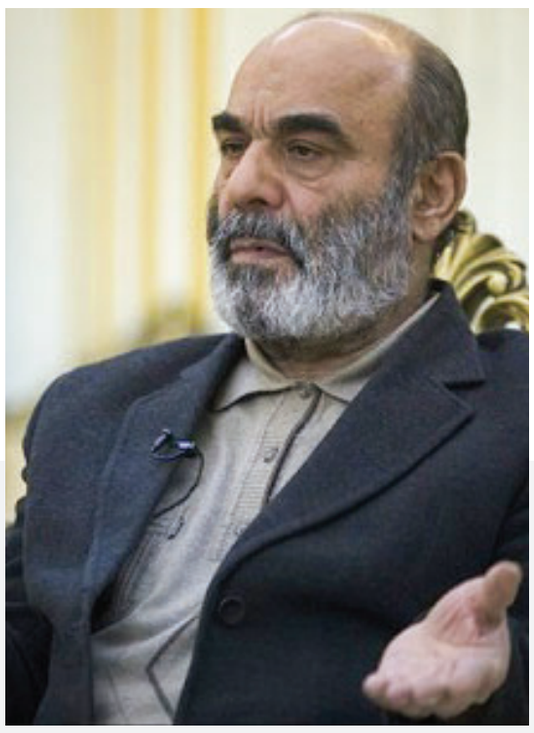

در مسیر اعوجاج و انحراف

گفت و گو با استاد قاسم تبریزی پژوهشگر تاریخ معاصر در باب انجمن حجتیه

بخش دوم و پایانی

▫ آیا فعایت‌های انجمن حجتیه -حداقل در سال‌هایی که با مبارزات انقلابی، تداخل نداشت- اثرگذاری مثبتی در جامعه داشت؟ آیا می‌توان گفت، آن‌ها برخی اقشار، مخصوصاً جوانان را به سمت شناخت امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف هدایت کردند؟

• نمی‌خواهیم بگوییم مطلقاً تأثیر نداشت، اما انحرافش بیشتر بود. آن دسته از جوانانی که در سال‌های ۱۳۵۷-۱۳۵۶ بیانیه‌های امام رحمه‌الله‌علیه و رهبران انقلاب را خواندند، از انجمن بیرون آمدند؛ چون حقیقت برایشان آشکار شد. همان‌طور که افرادی از متن جامعه وقتی شور و حرکت انقلاب را می‌دیدند، جذب آن می‌شدند. نکته‌ای را به‌عنوان تجربه خدمتتان می‌گویم؛ بعضی افراد انجمنی که بعدها جذب نهادهای انقلابی شدند، نتوانستند خصلت‌های گذشته را از خود دور کنند. این نکته ظریفی که می‌گویم، تجربه یکی دو مورد نیست. اعضای انجمن، مشخصاً با دیگر نیروهای انقلابی، تفاوت دارند. صفاتی مثل رفاه‌طلبی، عافیت‌طلبی تحت عنوان روشن‌فکری از خصلت‌هایشان بود و برایشان فرقی نمی‌کرد که کشور در حال جنگ است یا مال بیت‌المال و... . این خصلت‌های منفی، گاهی آسیب‌هایی هم وارد می‌کرد.

▫ رابطه انجمن حجتیه با روحانیت به چه صورت است؟

• یکی از اشکالات وارد بر انجمن، عدم حضور روحانیت در آن است. افراد را به‌عنوان مهندس و دکتر می‌آوردند؛ اما در تشکیلات انجمن سراسر ایران، یک روحانی هم نمی‌توانید پیدا کنید. آقای حلبی با بعضی مراجع و علما ارتباط داشت و به آن‌ها گزارش می‌داد که مثلاً چه تعداد بهائی را مسلمان کرده‌ایم و... . خب! ظاهراً آدم موجهی بود و بعضی از آقایان هم کارش را قبول می‌کردند، حتی اجازه استفاده از سهم مبارک امام را هم به او می‌دادند، اما این‌که یک عالِم در انجمن، قرآن و نهج‌البلاغه را تفسیر کند، نه! فقط متن‌هایی را که خود آقای حلبی یا برخی افراد رده‌بالای انجمن تهیه می‌کردند، به‌صورت جزوه تدریس می‌شد. بیشتر، افرادی با نام «مهندس» و «دکتر» میان‌شان بود. با این توجیه که ما باید در برابر بهائی‌ها، افراد امروزی و دکتر و مهندس داشته باشیم تا بیشتر آن‌ها را جذب کنیم؛ چراکه آن‌ها خانه و زندگی اشرافی دارند. پس ما هم باید مثل آن‌ها باشیم تا جوان‌هایمان احساس حقارت نکنند. بنابراین یکی از انتقادهای عمده به انجمن حجتیه این است که چرا روحانیت در آن حضور نداشت و در کلاس‌هایشان از روحانیون و طلاب استفاده نمی‌کردند؟ البته توجیهشان هم غلط بود.[1]

▫ با توجه به صحبت‌های شما، به نظر می‌رسد که انجمن حجتیه، نه‌تنها با جریان انقلاب اسلامی و مبارز علیه شاه همراه نبود، حتی در روند آن، اختلال هم ایجاد می‌کرد؟

بله، در مورد انقلاب اسلامی، چند رویکرد وجود داشت؛ یکی، نیروهای انقلابی بودند که زندگی خود را وقف انقلاب کردند، افرادی مثل شهید «رجایی»، شهید «بهشتی»، یا نیروهای بدنه نظام. یکسری از افراد هم بودند که هم زندگی می‌کردند و هم کار انقلابی. آن‌ها نیز آدم‌های خوبی بودند. عده‌ای هم کار انقلابی نمی‌کردند، اما علیه انقلاب نیز فعالیت نداشتند و مثلاً از انقلابی بودن می‌ترسیدند. عده دیگر انقلاب را نقد می‌کردند اما فعالیتی هم در مقابل انجام نمی‌دادند. دسته آخر، افراد معارض انقلاب بودند، امثال «جبهه ملی»، «حزب ملت ایران» و... . انجمن حجتیه نیز از جمله گروه‌های دسته آخر بود. به این دلیل که مبانی ایدئولوژیکی، فکری و مواضع سیاسی‌اش، رویاروی انقلاب قرار داشت. انجمن حجتیه از نظر مبانی اجتهاد، مبارزه، امر به معروف و نهی از منکر، تولی و تبری و جهاد، ضدانقلاب بود. جدایی دین از سیاست را مطرح می‌کرد اما با ساواک همکاری داشت و تنها دشمن اصلی را هم بهائیت می‌دانست. بعضی مخالفت‌ها و معارضه‌ها در ذات است و بعضی، مقطعی و در مسائل فرعی، معارضه انجمن حجتیه هم در ذات و اصول آن بود. وقتی می‌گویند هر بیرقی که در غیبت امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف بالا برود، بیرق کفر است، یعنی حرف آخر را زده و موضعش مشخص است.

▫ مقابله و کارشکنی انجمن حجتیه در مورد مبارزات منتهی به انقلاب اسلامی از چه طریق بود؟

• ببینید، گروهی مثل منافقین، هم انقلاب را نفی و هم تروریست تربیت می‌کردند. گروهی هم افرادی را تربیت می‌کردند که مبانی فکری و اعتقادیشان ضدانقلاب باشد. این گروه به صورت مبارزه مسلحانه وارد عمل نمی‌شود، اما اگر جایی دستش برسد، مخالفت خود را نشان می‌دهد. مثل این‌که کسی با یک تشکیلات، روزنامه یا حزب مخالف است، اما نمی‌رود در آنجا را بشکند، شیشه‌اش را خرد کند، یا دبیرکل آن حزب را بزند، با این حال هرجا که می‌رسد علیه او صحبت می‌کند. اگر جرئت صحبت هم نداشته باشد، کینه و عداوت را در دلش نگه می‌دارد و چنانچه روزی نویسنده شد در داستانش، اگر خطیب شد در خطابه‌اش و اگر محقق شد در نوشته‌اش، عداوتش را می‌آورد. یعنی طرف به هر چارچوبی که رسید، در حد امکان و موقعیتش عمل می‌کند. این فعالیت‌ها به قبل از انقلاب ختم نشد، چون بالأخره یک وقت انسان به این می‌رسد که خطا کرده و برمی‌گردد که این، ارزش است. انسان خطا می‌کند، در خطا نمی‌ماند، معاند در خطا می‌ماند. مشکلمان در مورد جریان‌هایی از قبیل انجمن حجتیه یا برخی افراد، این است که به عناد رسیده‌اند. بخشی به دلیل وابستگی است، بخشی احساس می‌کنند که اگر اشتباهشان را اعلام کنند، انگار خودشان باطل شده‌اند و کارنامه چندین ساله‌شان باطل می‌شود، پس برای حفظ شخصیت کاذب خود، آن حق را نمی‌پذیرد. مثلاً اگر انجمن، بیانیه و اعلامیه می‌داد که ما خطا کردیم که گفتیم دین از سیاست جداست، می‌ترسیدیم و به خاطر ترس این‌طور عمل کردیم، الآن هم احساس می‌کنیم راه درست همین است، عیبی نداشت چون به هر حال انسان می‌ترسد و با این اعتراف، خیلی از مسائل حل می‌شد، اما وقتی بر آن اشتباه خود باقی می‌مانند، به سمت عناد می‌روند. افرادی هم که بعداً به انجمن پیوستند، همگی به آن اعتقاد نداشتند، بلکه خیلی‌ها از بغض نظام به طرف آن رفتند. برخی شخصیت‌ها و افراد منفی هم همین‌طورند؛ یک دوره مثبتی داشته و بعد بنا به دلایلی، مخالف، ابزار یک جریان یا خود، سردمدار جریانی معاند شدند. چنین کسی، نه با خدا، بلکه با نفسش معامله می‌کند.

▫ در خلال صحبت‌هایتان به یکسری مفاهیم اشاره کردید، اگر ممکن است درباره برخی از این عبارات توضیح بیشتری بفرمایید. مثلاً مفهوم «تقیه» در انجمن حجتیه و مبانی اسلام چقدر از نظری عملی و نظری با هم زاویه دارد؟

• باید دید «تقیه» به چه معناست؟ کار نکردن یا کار کردن؟ این‌که مثلاً من بخواهم به خانه‌ام بروم اما برای آنکه شخص خاصی را نبینم، از کوچه دیگری رد شوم که تقیه محسوب نمی‌شود. تقیه، کار کردن در پنهان است. امام صادق علیه‌السلام نیز احادیثی در این‌باره دارند. مثلاً، در دوران حکومت ظالم و ضدشیعه، عالِمی بود با فتواهایی برآمده از مبانی تشیع، ولی نمی‌گفت شیعه‌ام؛ یعنی کار می‌کرد، اما خود را عادی نشان می‌داد. اتفاقاً من در اسناد ساواک چنین چیزهایی را درباره بعضی شخصیت‌های قبل از انقلاب هم مشاهده کردم، خیلی چیزها که خود ساواک هم نفهمیده بود. مثلاً «آیت‌الله حاج‌آقامجتبی تهرانی»، شاگرد خاص و نماینده امام رحمه‌الله‌علیه بود، حتی وجوهات هم می‌گرفت، مبانی فقهی و اخلاقی امام رحمه‌الله‌علیه را می‌گفت اما اسم ایشان را نمی‌برد و ساواک اصلاً نمی‌فهمید چه می‌کند. تقیه گفتن و عمل‌کردن به صورتی است که دشمن نفهمد، اما تقیه به معنای کار نکردن، تنبلی و بی‌تفاوتی در دوران پهلوی نیست.

حالا بعد از انقلاب، تقیه چه جایگاهی دارد و در برابر چه کسانی است؟ نیروی انقلابی؟ بچه‌های سپاه؟ بچه‌های کمیته‌های انقلاب اسلامی؟ در برابر یک حکومت اسلامی، تقیه کردن یعنی نفاق! اگر بگوییم انجمن حجتیه بعد از انقلاب علیه منافقین، جبهه ملی، آمریکا، انگلیس، اسرائیل یا جریان‌های ضددینی کار می‌کرد، می‌شد تقیه باشد. شاید بیانش اینجا خطا باشد، اما تقیه کردن در برابر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، وزارت اطلاعات، وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم و...، نفاق است، لذا من فکر می‌کنم در مورد بعضی موضوعات، باید به ماهیت مسأله رجوع کرد. البته همین امروز هم باید علیه توطئه‌های آمریکا، انگلیس، اسرائیل و یکسری جریان‌ها تقیه کرد. مگر شهدای هسته‌ای ما تقیه نمی‌کردند؟ حال دشمن، بعضی‌ها را شناخت و به شهادت رساند. الآن هم بخشی از کارهای ما باید در خاموشی و تاریکی باشد که دشمن به آن پی نبرد، اما آن‌ها در راستای اسلام، قرآن، اهل‌بیت علیهم‌السلام، حفظ حرمت و قداست نظام جمهوری اسلامی و در جهت رشد و تعالی جامعه است. ولی خنثی کردن قانون اساسی جمهوری اسلامی، تقیه نیست، خیانت است.

▫ مفهوم بعدی، امر به معروف و نهی از منکر و رویکرد انجمن، قبل و بعد از انقلاب در این خصوص است، قدری در این زمینه توضیح دهید؟

• در دوره پهلوی که انجمن، دین را از سیاست جدا می‌دانست، امر به معروف و نهی از منکر، خودبه‌خود تعطیل شده‌بود. در صورتی که همه اسلام، امر به معروف و نهی از منکر است. تمام تعالیم اسلام، معروف و هر چیزی که غیر اسلام و ضداسلام باشد، منکر است. سیاست، وزارت فرهنگ و هنر، احزاب و برنامه‌های آموزشی رژیم پهلوی همه منکر است، اما مخالفت انجمن کجاست؟! امر به معروف هم تبلیغ دین به معنای راه و روش زندگی سعادتمندانه دنیوی و اخروی بر اساس تعالیم خداست. اگر آن‌ها سیره پیغمبر صلی‌الله‌علیه‌وآله و حضرت امیر علیه‌السلام را مطرح می‌کردند، در تعارض با حکومت بود. در اسناد آمده که مثلاً «آیت‌ا... قاضی طباطبایی» علیه فرعون صحبت می‌کردند، مأمور نوشته، او در مطرح کردن فرعون، به کد ۶۶ توهین می‌کند. ساواک، دو اسم مستعار برای شاه گذاشته بود، یکی «منصور»، دیگری ۶۶. خلاصه علیه یزید، معاویه، سیاستش و... صحبت می‌کردند، می‌گفتند علیه شاه است. بنابراین، بیان تاریخ انبیا و تشیع هم علیه شاه می‌شد. امر به معروف و نهی از منکر، دو اصل تعطیل‌ناپذیر اسلام در همه زمان‌هاست. همین است که حضرت امیر علیه‌السلام در وصیت به امام حسن علیه‌السلام می‌فرماید: «اگر امر به معروف و نهی از منکر را تعطیل کردید، شرار امت بر شما مسلط می‌شوند.» شرار امت چه کسانی هستند؟ رباخوارها، سرمایه‌داران، گاهی حکومت، اهل قلم، هنرمندان، آن‌ها که شرارت به وجود می‌آورند و جامعه را از مسیر حق و حقیقت دور می‌کنند. خب ما در انجمن، قبل از انقلاب که این موضوع را ندیدیم. بعد از انقلاب، امر به معروف چه می‌شود؟ انجمن می‌گفت به جنگ و جبهه نروید، کسانی که در جبهه کشته می‌شوند، خونشان به هدر می‌رود. می‌گفتند هر پرچمی که بالا رفت، پرچم کفر و گمراهی است و در غیبت امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف، ما مأمور اجرای قانون نیستیم. اگر این‌ها امر به معروف باشد، انجمن هم امر به معروف داشت اما اگر امر به معروف را گسترش مبانی دینی بدانیم، خیر! بعد از انقلاب هم چنین چیزی نداشتند. این‌که وقتی امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف بیاید، مسلمان‌ها و شیعیان را عزیز و کفار را ذلیل می‌کند، یعنی ما هم باید در حد توان و امکانمان همان کار را بکنیم اما چون اساس انجمن حجتیه در مسیر انحراف و اعوجاج است، آن مسیر نمی‌تواند سازنده باشد. بعضی، افکارشان متشتت، منحط، متضاد و متعارض است. چنین کسانی اگر سواد هم داشته باشند، نمی‌توانند تفسیر قرآن، تاریخ اسلام یا مبانی فقهی بگویند چون انسجام و چارچوب ندارند. انجمن حجتیه هم دچار تعارض و پراکندگی اندیشه است؛ نه مسلمان است و نه نیست، نه چارچوب سیره اهل‌بیت علیهم‌السلام دارد و نه ندارد! البته این با نگاه خوشبینانه است و اصل را بر سلامت گذاشته‌ام.

▫ دیدگاه انجمن حجتیه در مورد «ولایت فقیه» چگونه است؟ با توجه به این مطلب که ولایت‌فقیه، مسأله‌ای جدید نیست و از قبل، میان علما و حتی آموزه‌های «میرزامهدی اصفهانی» وجود داشت.

• ببینید، وقتی اساس و ریشه را قبول ندارند، اگر در ظاهر هم بگویند قبول داریم، دروغ گفته‌اند. مثلاً در مورد قسمت سیاسی ولایت فقیه، وقتی اعتقادی به مبارزه در زمان غیبت امام‌زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف نداشته و معتقدند خود امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف که بیاید همه چیز را درست می‌کنند، پس هرچه فساد بیشتر شود، باز قائل به مبارزه نیستند. کلاً انجمن، در چارچوب قرآن و سیره و سنن، عمل نمی‌کند. پیامبران با ظالم، زورگو، سرمایه‌دار و فاسد مبارزه می‌کردند. روحانی هم باید ادامه‌دهنده راه پیغمبران، ائمه اطهار علیهم‌السلام و علمای سلف صالح باشد. در صورتی که هیچ تحلیلی از «میرزای شیرازی»، «آخوند خراسانی»، «آیت‌ا... مدرس» یا «آیت ا... کاشانی» توسط انجمن وجود ندارد. صریح بگویم، فرض کنیم امام خمینی رحمه‌الله‌علیه را قبول نداشتند، میرزای شیرازی هم علیه انگلیس و دربار مبارزه کرد. «سیدجمال‌الدین اسدآبادی» هم برای احیای اسلام علیه استبداد و استعمار مبارزه کرد. یا بسیاری علمای دیگر نظیر «میرزا محمدتقی شیرازی»، «آیت‌ا... اصفهانی»، «آیت‌ا... سیدمحسن حکیم»، «آیت‌ا... سیدمصطفی کاشانی»، «آیت‌ا... سیدابوالقاسم کاشانی»، «آیت‌ا... سیدمحمدتقی خوانساری» و «آیت‌ا... شیخ محمد خالصی‌زاده»، همگی به مبارزه آمدند. آیا انجمن حجتیه این‌ها را قبول دارد؟ تشتتی که می‌گویم، این جاست. یک وقت می‌گویند تفسیر «علامه طباطبایی» را قبول ندارند، خب به جای آن باید به یک تفسیر تکیه کنند. در مورد ولایت فقیه هم از اساس، مشکل دارند. در مورد انجمن حجتیه و ولایت فقیه، یک مثال می‌زنم؛ فرض کنید حزب «توده» اعلام کند ولایت فقیه و حکومت اسلامی را قبول دارد. حزب توده‌ای که مارکسیست است و مارکسیسم می‌گوید «دین، افیون جامعه است»، این یک نفاق است. در انجمن حجتیه هم مسأله همین است. آن‌ها که اساس را قبول ندارند، چطور فرع را قبول می‌کند؟ حال وقتی ولایت فقیه را قبول ندارند، آیا می‌توانند حکومت و قانون اساسی را قبول داشته باشند؟ طبق قانون اساسی، انجمن حجتیه باید در چارچوب قانون عمل کند، آن‌ها هم انجمن را منحل اعلام کردند، پس طبق قانون اساسی نمی‌توانند تشکیلات مخفی داشته باشند، ولی دارند.[2] در مورد حاکمیت، انتخابات و مجلس، هم باید گفت انتخابات برای چیست؟ مگر این‌که شخصی بگوید من یک ایرانی‌ام و کاری به دین و حکومت ندارم که در این صورت، دیگر نمی‌شود گفت نظر انجمن حجتیه است، بلکه فردی عادی از جامعه محسوب می‌شود.

▫ از قرار معلوم، انجمن حجتیه دید مثبتی به سرمایه‌داری داشت و جلساتش را با رنگ و لعاب خاصی برگزار می‌کرد. تأمین مالی این جلسات، چه قبل از انقلاب و چه بعد از آن، از منبع خاصی تأمین می‌شد؟

• جزئیات تشکیلات اقتصادی انجمن، نیاز به بررسی اسناد و خاطرات دارد. قبل از انقلاب، انجمن حجتیه از وجوهات هم استفاده می‌کرد و آقای حلبی از برخی مراجع، اجازه استفاده از وجوهات داشت. یعنی قبل از انقلاب، بعضی مراجع به انجمن کمک می‌کردند [البته بعد از انقلاب، آن اجازه را لغو کردند.] و قاعدتاً از کمک‌های مردمی هم برخوردار بودند. در تهران و شهرستان‌ها، افرادی به نام امام‌زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف، به عشق ایشان پول می‌دادند. برخی هم اهداف دیگری داشتند. درباره بعد از انقلاب، ما اطلاعات زیادی نداریم، فقط همین‌قدر می‌دانیم که انجمن در سال‌های قبل از انقلاب، یکسری مؤسسات و امکانات اقتصادی و تولیدی برای خود طراحی کرده بود که آن تشکیلات اقتصادی برایش باقی ماند. چون تشکیلات انجمن در استان‌ها، شهرستان‌ها و حتی بعضی شهرهای کوچک، خیلی وسیع بود و برای خودشان امکاناتی داشتند. برخی افراد که سال‌های دهه ۴۰ و ۵۰ به انجمن پیوستند، الآن از نظر اقتصادی، جزء افراد توانمندی هستند که کمک‌هایی هم می‌کنند، اما این‌که آیا علاوه بر این‌ها، منابع دیگری هم دارند یا نه، بنده واقعاً اطلاع دقیقی ندارم.

▫ قدری از فعالیت اعضای انجمن حجتیه در مشاغل گوناگون و عرصه‌های اقتصادی صحبت کنید؟

• اینجا دو موضوع مطرح است؛ دسته‌ای افرادِ انجمنی‌اند که به هر حال شهروندان این مملکتند و کسی کاری به کارشان ندارند کما این‌که آن‌ها هم با دیگران کاری ندارند. اگر هم اعوجاجاتی باشد، وظیفه سیستم‌های آموزشی و... است که روشنگری کنند؛ یعنی حوزه، دانشگاه، آموزش‌وپرورش، محققان و مراجع باید به سه بخش بپردازند؛ یکی، ارائه اسلام ناب به عنوان یک ایدئولوژی و اندیشه، دوم پاسخ به شبهات و القائات به صورت غیرمستقیم و سوم، نقد عینی اندیشه، عملکرد و کارنامه تشکیلات. لذا در این مورد، من فکر می‌کنم که اگر فردی انجمنی، یک مجتمع کشاورزی راه‌اندازی کرده، تا وقتی که آنجا پاتوق نشده و کار حزبی و تشکیلاتی نکرده، خیلی هم خوب است و دولت هم باید از آن حمایت کند. یعنی جایی که بدون سوءاستفاده، رشوه و امثال این‌ها به صادرات و واردات یک جنس مناسب پرداخته، بسیار هم کار خوب و قابل حمایتی است. البته تا وقتی که آن سرمایه در مسیر تشکیلاتی مخفی یا خاص استفاده نشود، اما اگر مشخصاً با تشکیلات ارتباط برقرار کرد، خطرناک است و باید مورد بررسی و حتی برخورد قرار گیرد.

▫ منظور شما از «شهروند انجمنی» چیست؟ یعنی شاخصه انجمنی بودن چیست؟ اگر کاری نمی‌کند، پس دیگر چرا صفت «انجمنی» به وی اتلاق می‌شود؟

• حرف من همین است، ببینید انجمن حجتیه الآن غیرقانونی است. منظور من، فردی است که قبلاً انجمنی بوده، در ذهنش هم آن تفکر را دارد ولی به تشکیلات اتصالی ندارد. مثلاً، سال‌های ۴۴ تا ۶۲ با آقای حلبی بوده، اما از سال ۶۲ که انجمن تعطیل شده، دیگر هیچ ارتباطی با انجمن ندارد. هرچند در ذهنش، آقای حلبی هم آدم خوبی است.

▫ امروزه فعالیت انجمن حجتیه به چه صورت است؟

• البته این را من نباید بگویم. در ظاهر کاری نمی‌کنند، اما باطناً ناشران مختلفی در مسیر انجمن کار می‌کنند. آن‌طور که می‌شنویم و مستنداتی هم هست، در تهران و برخی شهرستان‌ها، جلساتی دارند. بعضی از افراد انجمن هم همچنان ارتباط تشکیلاتی‌شان را حفظ کرده‌اند و در عین حال فعالیت تجارتی، اقتصادی و فرهنگی می‌کنند. از نظر یک مورخ، از سال ۱۳۶۲ تا امروز، دیگر پرونده انجمن حجتیه، بسته است.

▫ با توجه به دید انجمن حجتیه نسبت به جدایی دین از سیاست، نفوذشان در دستگاه‌های دولتی، اجرایی، اقتصادی و... از همان اوایل انقلاب تاکنون به چه صورت و با چه توجیهی است؟ در مورد افرادی از انجمن حجتیه که بعد از انقلاب، پست‌های سیاسی گرفتند، اطلاعاتی دارید؟

• بیان این مسائل، مقداری مشکل است، چون نام بردن افراد، نیاز به تحلیلی مفصل دارد که از عهده ما خارج است. اما بالأخره بعد از انقلاب بعضی افراد در مشاغل خاص وارد شدند که واقعاً صادقانه خدمت کردند و کارنامه خوبی داشتند. برخی هم از انجمن، تبری نجستند ولی نسبت به انقلاب هم کارهایی کردند. افرادی هم داریم یا داشتیم که در مظان اتهام بودند یعنی در عین حال که در جایگاه انقلابی قرار داشتند، به انجمن هم مرتبط بودند. حالا این‌که چنین رفتاری -همان‌طور که پیش‌تر اشاره کردیم- برخاسته از خصلت است؟ نوعی رفاقت دیرینه با بعضی اعضای انجمن است؟ و یا در این جایگاه قرار گرفتند تا برای انجمن کار کنند؟ نیاز به نقد و بررسی دارد. بررسی این موضوع تاحدی، وظیفه تحلیلگران سیاسی است، نه تاریخی. تحلیلگران سیاسی باید مواضع آن‌ها را رصد کنند، از ارتباطات محفلی‌شان باخبر باشند و بتوانند عملکرد کلی‌شان را نقادی کنند.

▫ به نظر شما در زمینه بررسی انجمن حجتیه یا نقد آن، چه کارهایی باید صورت گیرد؟

• اول، مورخان هستند که با توجه به روایت‌هایی که دشمن از جریان‌ها ارائه می‌دهد، باید به منابع و اسناد تاریخی دسترسی داشته باشند. کار یک روحانی و عالم هم، طرح و بررسی نحله‌های فکری- ایدئولوژیکی مختلف است. کتابی داریم به نام «الملل النحل»، اثر مرحوم «شهرستانی» که در آن هر جریانی که در جهان اسلام پیش آمده، مورد بررسی قرار گرفته‌است. امروز، حوزه علمیه ما باید یک «الملل النحل» تازه تدوین کند و گروه‌هایی مثل فرقان، منافقین، چریک فدایی خلق، جبهه ملی، نهضت آزادی، پان ایرانیسم، انجمن حجتیه و... را به عنوان نحله‌های فکری، نقد کند. البته آقایان «خسروپناه» و «حجت‌الاسلام جعفریانی»، تا حدودی این امر را انجام داده‌اند، ولی نیاز به کار بیشتر و گسترده‌تری است. دانشگاه‌ها هم باید موضوعاتی مثل انجمن حجتیه را در پایان‌نامه‌ها بگنجانند تا کارهای علمی و تحقیقاتی انجام شود. وقتی مثلاً ۵۰ پایان‌نامه در مورد انجمن حجتیه در دانشگاه‌های مختلف و حوزه‌های علمیه وجود داشته باشد، می‌توان به تحلیل جامعی رسید.

▫ به عنوان آخرین سؤال، نظرتان را درباره این جمله امام خمینی رحمه‌الله‌علیه که فرمودند: «حواستان را جمع کنید، نکند یک مرتبه متوجه شوید که انجمن حجتیه‌ای‌ها همه چیزتان را نابود کنند...» بفرمایید و این‌که این جمله، امروز هم مصداق دارد؟

• ببینید، هر کسی دنبال غایت آمال خود است. یک انقلابی، در پی تحقق عدالت اجتماعی و آرمان‌های امام خمینی رحمه‌الله‌علیه است، یک مارکسیست به دنبال تحقق اندیشه‌ها و ایدئولوژی مارکسیست است و... . بالطبع، کسانی که معتقد به انجمن و هنوز متصل به تشکیلات باشند نیز دنبال آن خواهند بود. در عرصه سیاسی به صورت کلی اشاره کردیم، برخی افراد دارای خصلت‌هایی هستند که نمی‌توانند آن‌ها را ترک کنند، یعنی اگر در جایی ضعفی ببینند، ناخودآگاه یاد آن بیرق می‌افتند. اگر موقعیتی پیدا کنند، دنبال آن رفاه‌طلبی و استفاده از امکانات می‌روند. یعنی آن اصل بیت‌المال و رعایت امانت در وجودشان نیست. این، دیگر به خود افراد برمی‌گردد. اگر به انجمن متصل باشند، دستور تشکیلاتی و نوعی مأموریت است. ما باید به نقد ایدئولوژی و مبانی انجمن بپردازیم.

این ریشه است که مشخص بشود انجمن بر اساس جامعیت و کلیت اسلام و سیره اهل بیت علیهم‌السلام حرکت نمی‌کند، انجمن در برداشت و تحلیل از مسأله اسلام و مهدویت دچار خطا و کجروی است. روش انجمن، انطباق با سیره صالحان سلف و معاصر نیست؛ این، نقد ایدئولوژیکی ماست. از طرفی، جامعه نیاز به روشنگری، تغذیه فکری، سیاسی و اعتقادی دارد. سرنوشت را مردم رقم می‌زنند، چه مدافع باشند، چه منتقد. حجت باید بر مردم تمام شود. امام رحمه‌الله‌علیه هم همین کار را می‌کرد، حتی پیامبران هم مخاطبشان، مردم هستند. همین جریان «شهید سلیمانی» و انتخابات، نشان داد که مردم می‌توانند. زمان جنگ هم مقاومت مردم در شهرها، مهم‌تر از فعالیت‌های ارتش و سپاه بود. امروز جبهه ما، فرهنگ است، تهاجم فرهنگی، هجمه فرهنگی، ناتوی فرهنگی، جنگ نرم و هرچه اسمش را می‌گذارید. غرب با تمام قوا علیه اسلام آمده‌است.

امام رحمه‌الله‌علیه فرمودند امروز، جنگ اسلام و کفر است. ابزارش هم جریان‌هایی است که آگاهانه و ناآگاهانه علیه انقلابند. دشمن می‌خواهد ضربه بزند. ما هم باید در مقابل با تمام قوا، قلم، بیان و تحلیل، در عرصه فرهنگ حرکت کنیم. آنچه می‌تواند کمک کند، روشنگری مردم است. هرچه جامعه آگاه‌تر شود، آن‌ها بیشتر منزوی می‌شوند. امام رحمه‌الله‌علیه با رشد جامعه، احزاب و گروه‌ها را منزوی کرد. نه این‌که علیه گروه‌ها خیلی حرف بزند، ولی از مردم تجلیل کرد و به مردم معیار داد. امروز هم همین است، سیستم سیاسی، اطلاعاتی و فرهنگی ما، باید کار خود را بکند، اما غفلت از اطلاع‌رسانی و تغذیه مردم، خسارت سنگینی را بر ما تحمیل می‌کند.

منبع: روشنا، فصلنامه تخصصی فرق و ادیان

صاحب امتیاز موسسه مطالعاتی، تحلیلی فرق و ادیان روشنگر

• پی‌نوشت

۱. اگرچه این اشکال در گذشته به انجمن وارد بود، اما در حال حاضر انجمن حجتیه به‌عنوان یک تاکتیک در حال بهره‌گیری از ظرفیت روحانیون همسو با این جریان می‌باشد؛ حتی بعضاً سران و عناصر اصلی، فرزندان خود را برای گذراندن دروس حوزوی به حوزه فرستاده و ملبس می‌شوند.

۲. برای مشاهده مواد غیرقانونی فعالیت‌های انجمن حجتیه به مقاله «چرا انجمن حجتیه، غیرقانونی است؟» در شماره ۷۹ نشریه روشنا مراجعه نمایید.